

Τάσος Ανθουλιάς

ΕΛΛΑΔΑ

Η ΧΩΡΑ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ

Μια προσπάθεια παρουσίασης της Ελλάδας
στη διάρκεια της εξέλιξής της

	<u>Σελ.</u>		<u>Σελ.</u>
Αττική	2	Κοζάνη - Καστοριά - Φλώρινα	141
Βοιωτία - Φθιώτιδα - Εύβοια	17	Κιλκίς - Πέλλα - Ημαθία - Πιερία	151
Φωκίδα - Ευρυτανία - Αιτωλοακαρνανία	30	Σέρρες - Δράμα - Καβάλα	166
Αργολίδα	43	Θράκη	180
Κορινθία - Αχαΐα	57	Κρήτη	191
Αρκαδία - Ηλεία	68	Κυκλάδες	208
Λακωνία - Μεσσηνία	79	Δωδεκάνησα	225
Θεσσαλία - Σποράδες	96	Ιόνια νησιά	241
Ήπειρος	120	Βορειο-Ανατολικό Αιγαίο	251
Θεσσαλονίκη - Χαλκιδική - Άγιον Όρος	133		

ΧΕΛΙΔΟΝΙ 2023

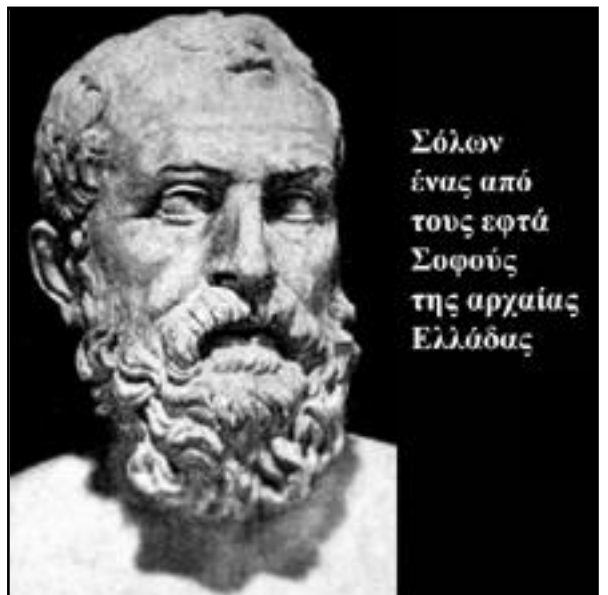
ΑΘΗΝΑ. Η περιοχή της Αθήνας ήταν κατοικημένη από το 3.500 π.Χ. Η παράδοση αναφέρει ως πρώτο βασιλιά τον Κέκροπα που έκτισε την Κεκροπία πάνω στον βράχο της Ακρόπολης και δημιούργησε τους πρώτους θεσμούς της πόλης. Από τη μέση και κάτω ήταν φίδι, που εκφράζει τη βαρβαρότητα, και από τη μέση και πάνω ήταν άνθρωπος, που εκφράζει τον πολιτισμό.

Σύμφωνα με τον μύθο, το όνομά της πήρε η Αθήνα από τη θεά Αθηνά, η οποία χάρισε στην πόλη την ελιά, σύμβολο της ειρήνης, σε αντίθεση με τον Ποσειδώνα που της χάρισε μια πηγή κι ένα άλογο, σύμβολο της νίκης.

Η παράδοση αναφέρει πως τελευταίος βασιλιάς ήταν ο Κόδρος, ο οποίος θυσιάστηκε για να μην καταληφθεί η Ιωνική Αθήνα από τους Δωριείς κατά τον 8ο αιώνα π.Χ., μαθαίνοντας τον σχετικό χρησμό της Πυθίας.

Ακολούθησε η περίοδος της αιρετής αριστοκρατίας (των εννέα αρχόντων που άλλαζαν κάθε χρόνο). Πρώτα με τους νόμους του Δράκοντα και ύστερα με τους νόμους του Σόλωνα, ενός από τους επτά Σοφούς της αρχαίας Ελλάδας.

Σόλων
ένας από
τους επτά
Σοφούς
της αρχαίας
Ελλάδας

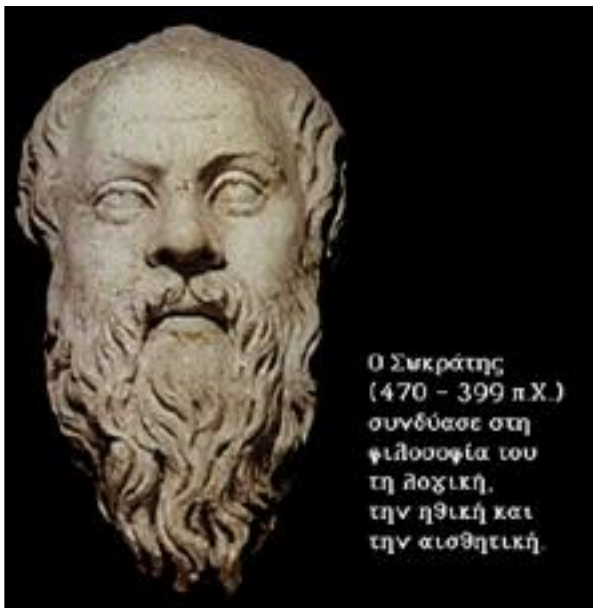

Με την εγκαθίδρυση της πρώτης στον κόσμο δημοκρατίας, το 507 π.Χ., η πόλη περνά σε μια νέα, τη λαμπρότερη, φάση της ιστορίας της. Οι ανώτατες εξουσίες περιήλθαν στη Βουλή και την Εκκλησία του Δήμου.

Κατά τον 5ο αιώνα π.Χ., τον λεγόμενο «Χρυσούν αιώνα» των Αθηνών, κάτω από την ηγεσία του Περικλή, η πόλη έφτασε στο αποκορύφωμα της ακμής της.

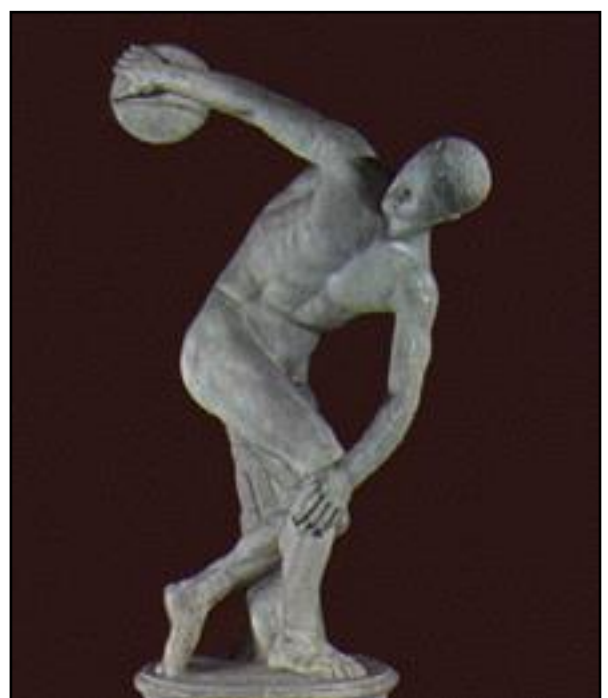
Ο Περικλής (490 - 429 π.Χ.). Εκλεγόταν επί 30 χρόνια ηγέτης της Αθήνας. Ο 5ος αιώνας π.Χ. έμεινε στην ιστορία ως ο «Χρυσός αιώνας του Περικλέους».

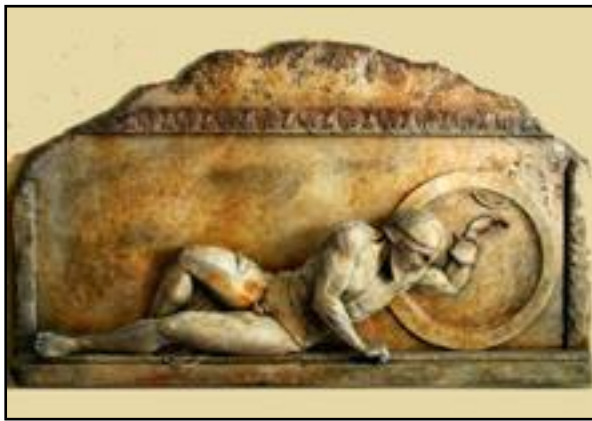
Ο Σωκράτης (470 - 399 π.Χ.) συνδύασε στη φιλοσοφία του τη λογική, την ηθική και την αισθητική.

Οι τέχνες, οι επιστήμες, η φιλοσοφία έδωσαν την εποχή εκείνη ό,τι υψηλότερο μπορούσαν να προσφέρουν, ανεκτίμητη κληρονομιά για τις μεταγενέστερες εποχές.

Ο Δισκοβόλος του Μύρωνος (5ος αιώνας π.Χ.) εκφράζει τη διάθεση των Αθηναίων για παράλληλη με το πνεύμα άσκηση του σώματος.

Μετά την ήττα των Αθηναίων από τους Σπαρτιάτες κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο (431 ως 404 π.Χ.) η πόλη άρχισε να παρακμάζει.

Υποτάχθηκε στους Μακεδόνες (το 338 π.Χ.) και στους Ρωμαίους (το 146 π.Χ.), χωρίς όμως να πάψει να είναι το πνευματικό κέντρο της Ελλάδας.

Στους Βυζαντινούς χρόνους η Αθήνα έπεσε σε αφάνεια. Ακολούθησαν οι διαδοχικές κατακτήσεις των Ενετών (το 1205 μ.Χ.) και των Τούρκων (το 1456 μ.Χ.)

Στα 1834 η μικρή άσημη πολίχνη, με απόφαση του Όθωνα, έγινε πρωτεύουσα του νέου Ελληνικού κράτους και άρχισε να αναπτύσσεται με ταχύ ρυθμό.

Η Ακρόπολη των Αθηνών κατοικήθηκε από την 3η χιλιετηρίδα π.Χ. Από τον 6ο αιώνα π.Χ. αρχίζουν να κτίζονται ναοί των θεών. Κατά την εισβολή των Περσών καταστρέφονται όλα τα οικοδομήματα της Ακρόπολης.

Μετά την ήττα των Περσών αρχίζει η κατασκευή νέων κτιρίων. Ο Περικλής, όμως, είναι αυτός που οργάνωσε την ανοικοδόμηση όλων των μεγάλων έργων που έμειναν στην ιστορία της ανθρωπότητας ως το σημαντικότερο μνημείο του πολιτισμού. Την εποπτεία όλων των κατασκευών είχε ο γλύπτης Φειδίας.

Αναπαράσταση του χρυσελεφάντινου αγάλματος της θεάς Αθηνάς μέσα στον Παρθενώνα.

Το μεγαλύτερο μέρος της Ζωφόρου του Παρθενώνα βρίσκεται στο Βρετανικό Μουσείο. Αυτές οι ανάγλυφες πλάκες μεταφέρθηκαν στην Αγγλία (μαζί με άλλα 200 έργα τέχνης) από τον Έλγιν, πρεσβευτή των Βρετανών στην Κωνσταντινούπολη, μεταξύ των ετών 1799 και 1803. Η Ζωφόρος του Παρθενώνα, έργο του γλύπτη Φειδία και των μαθητών του, αναπαριστά την πομπή των Μεγάλων Παναθηναίων, τη σημαντικότερη εορτή των Αθηναίων προς τιμήν της πολιούχου θεάς Αθηνάς.

Το Ερεχθείο με τις Καρυάτιδες.

Ο ναός της Αθηνάς Νίκης.

Η σκεπτόμενη Αθηνά.

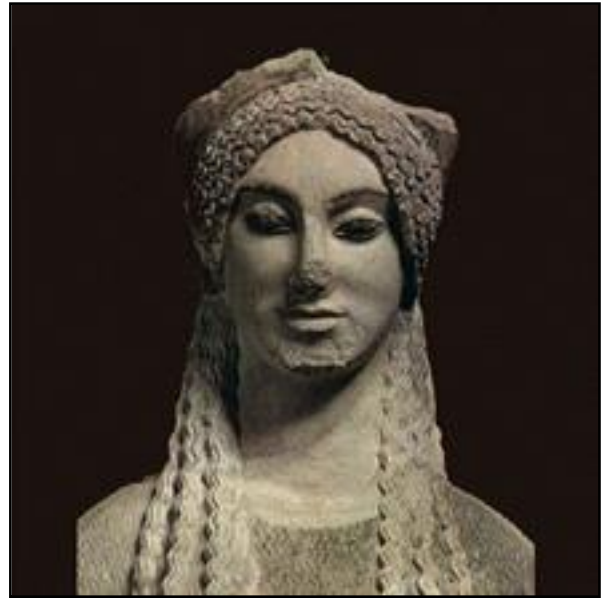
Μαρμάρινη σφίγγα.

Ο «Μοσχοφόρος».

Η κόρη με τα αμυγδαλωτά μάτια.

Ο ξανθός έφηβος.

Κεφαλή αλόγου από το Αέτωμα του Παρθενώνα.

Το θέατρο του Διόνυσου στους πρόποδες της Ακρόπολης.

Ευρήματα στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας:

Χρυσό κύπελλο από την Εύβοια – 3.000 π.Χ.

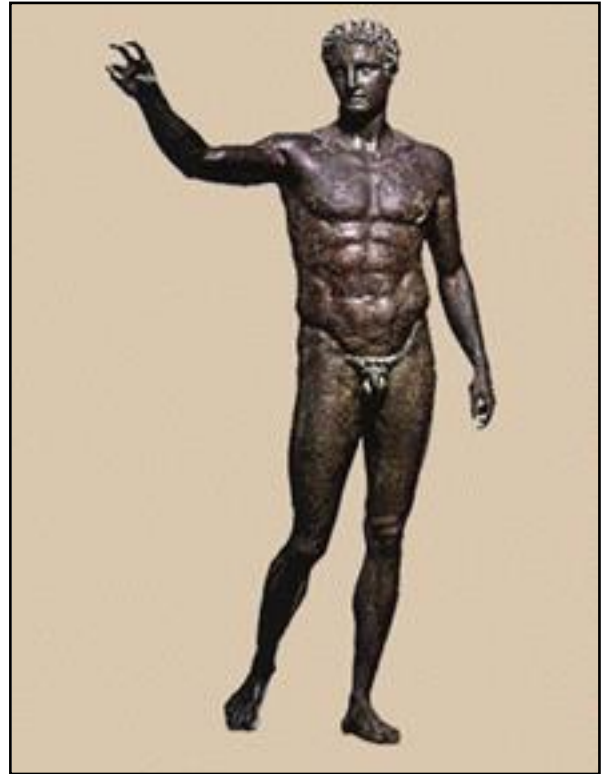
Ο Ποσειδώνας του Αρτεμισίου (460 π.Χ.). Βρέθηκε στον βυθό της θάλασσας κοντά στο ακρωτήριο Αρτεμίσιο.

Μπρούτζινο κεφάλι της Νίκης.

Η κεφαλή της Υγείας – 350 π.Χ.

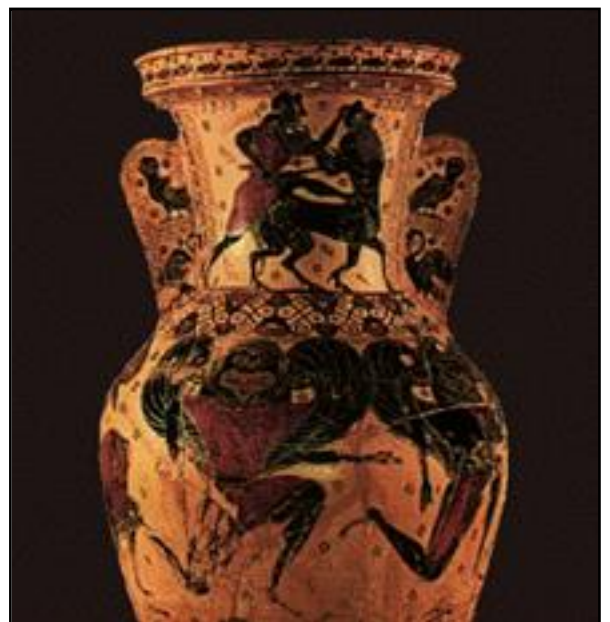

Ο Έφηβος των Αντικυθήρων – πιθανόν ο Πάρις που κρατά ένα μήλο (340 π.Χ.). Βρέθηκε στη θάλασσα της περιοχής των Αντικυθήρων.

Το αγόρι του Μαραθώνα – 330 π.Χ. Βρέθηκε στη θάλασσα της περιοχής του Μαραθώνα.

Η μάχη του Ηρακλή με τον Κένταυρο Νέσσο και ο μύθος της Μέδουσας σε αμφορέα του 620 π.Χ.

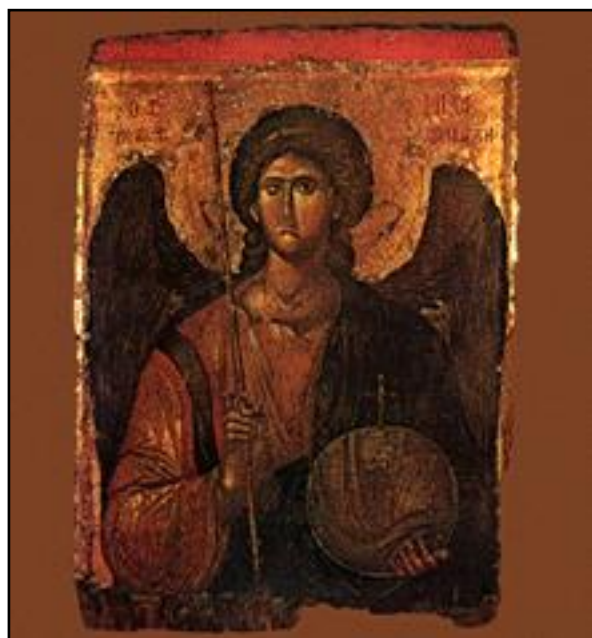
Τελετή θυσίας ζωγραφισμένη πάνω σε ξύλο – Κορινθία 540 π.Χ.

Γυναικείο κεφάλι ζωγραφισμένο πάνω σε μάλλινο ύφασμα – 5ος αιώνας μ.Χ.

Ο Παντοκράτορας. Μωσαϊκό του 11ου αιώνα από το Μοναστήρι στο Δαφνί.

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ – 14ος αιώνας.

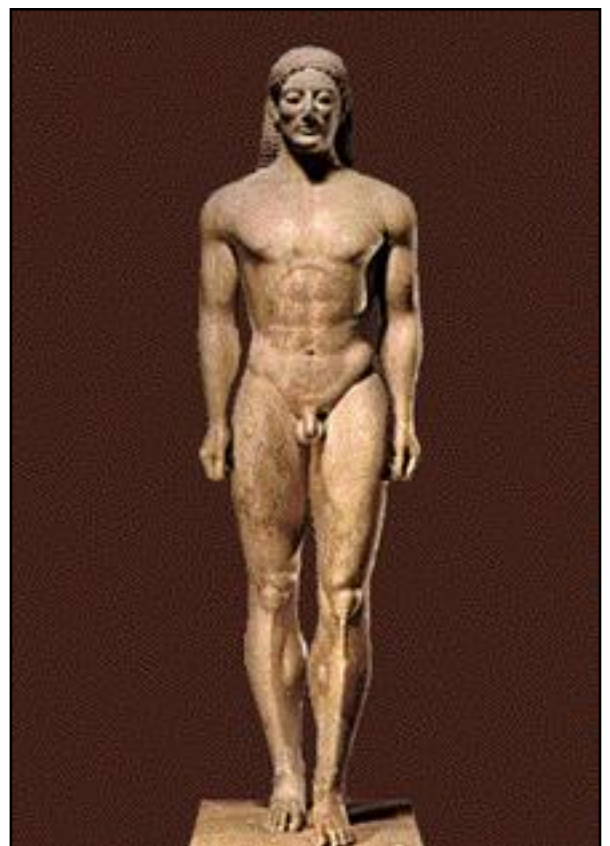
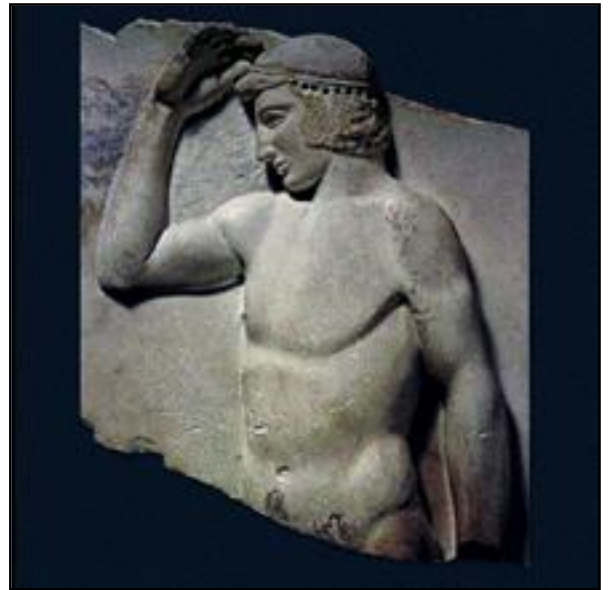
ΣΟΥΝΙΟ. Το Σούνιο είναι το νοτιότερο ακρωτήριο της Αττικής. Κατά την αρχαιότητα αποτελούσε Δήμο της Αθήνας, του οποίου ο πλούτος είχε γίνει παροιμιώδης. Η οχύρωσή του είχε σκοπό να προστατεύσει τα «αργυρεία» του Λαυρίου και το εμπόριο σιτηρών από την Εύβοια.

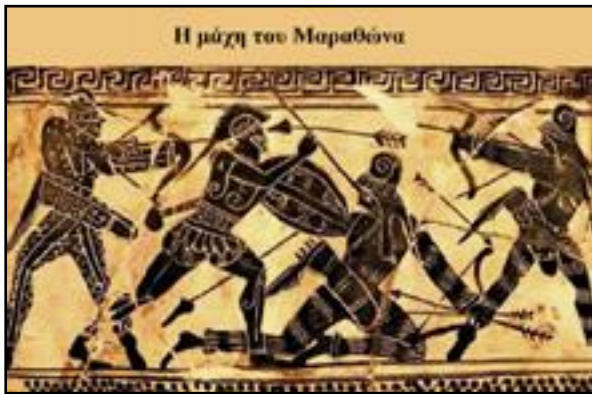
Αρχικά είχε ιδρυθεί ιερό της Σουνιάδος Αθηνάς.

Λίγο μετά την κατασκευή του Παρθενώνα κτίστηκε ο περίφημος ναός του Ποσειδώνα για να αντικαταστήσει παλιότερο που κατέστρεψαν οι Πέρσες.

Κούρος του 525 π.Χ. που βρέθηκε στην
Ανάβυσσο – κοντά στο Σούνιο.

ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ. Η μάχη του Μαραθώνα. Μία από τις πιο σημαντικές μάχες, κατά την οποία οι Έλληνες νίκησαν το 490 π.Χ. τους Πέρσες που μέχρι τότε θεωρούνταν ανίκητοι.

Αρχηγός των Ελλήνων (10.000 Αθηναίοι και 1.000 Πλαταιείς) ήταν ο Μιλτιάδης. Το υψηλό φρόνημα των Ελλήνων και το μεγαλοφυές σχέδιο του Μιλτιάδη (που περικύκλωσε τους πολύ περισσότερους Πέρσες) είχαν σαν αποτέλεσμα την ιστορική νίκη.

Ο «μαραθώνιος δρόμος» συμβολίζει το κατόρθωμα ενός Αθηναίου οπλίτη, ο οποίος, μετά τη νίκη, έτρεξε μέχρι την Αγορά της Αθήνας, είπε τη λέξη «Νενικήκαμεν» και αμέσως μετά πέθανε.

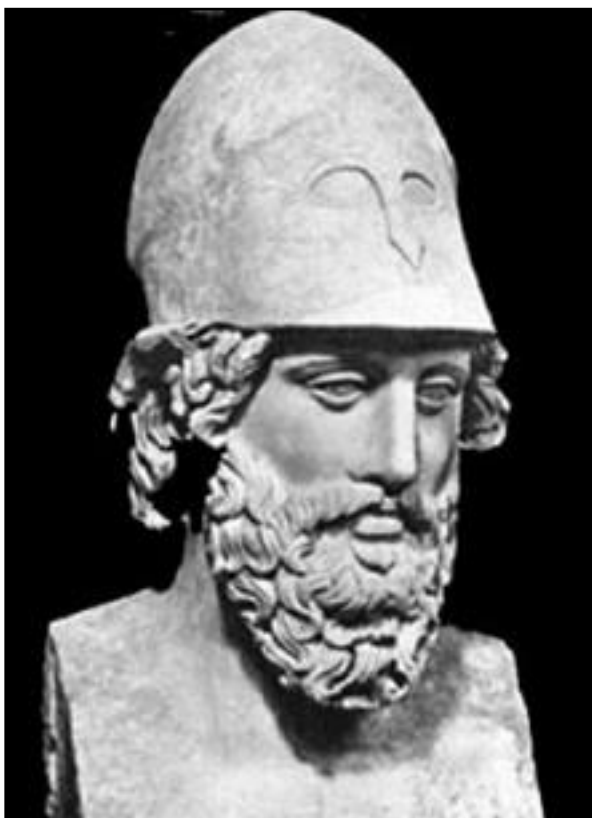
Η τεχνητή λίμνη του Μαραθώνα που κατασκευάστηκε το 1931 για την ύδρευση της Αθήνας.

ΣΑΛΑΜΙΝΑ. Η Σαλαμίνα (ή Κούλουρη) πήρε μέρος στον Τρωικό πόλεμο με αρχηγό τον Αίαντα τον Τελαμώνιο.

Η ναυμαχία της Σαλαμίνας έγινε το 480 π.Χ. στα στενά ανάμεσα στη Σαλαμίνα και την Αττική. Στη ναυμαχία πήραν μέρος 380 ελληνικά πλοία με 70.000 άνδρες αντιμετωπίζοντας 1.200 Περσικά και Φοινικικά πλοία με 300.000 άνδρες.

Η στρατηγική του Θεμιστοκλή και ο ηρωισμός των Ελλήνων οδήγησαν στη συντριβή του περσικού στόλου.

ΕΛΕΥΣΙΝΑ. Η Ελευσίνα προβάλλει μέσα από την ομίχλη της προϊστορίας. Πήρε το όνομά της από την «έλευση» της θεάς Δήμητρας. Η θεά αναζητούσε την κόρη της Περσεφόνη, που την είχε αρπάξει ο Πλούτωνας, ο άρχοντας του Άδη.

Με τη μεσολάβηση του Δία, ο Πλούτωνας δέχτηκε να ανεβαίνει η Περσεφόνη έξι μήνες τον χρόνο στον επάνω κόσμο. Έτσι, στους έξι μήνες, που η θεά Δήμητρα είναι χαρούμενη, η γη βγάζει καρπούς και δίνει στον άνθρωπο την υλική του ευημερία.

Η Δήμητρα με την Περσεφόνη έστειλαν τον Τριπτόλεμο (γιο του βασιλιά της Ελευσίνας) να διαδώσει σε όλη τη γη την καλλιέργεια του σταριού.

Η Δήμητρα, θέλοντας να χαρίσει την ολοκληρωμένη ευτυχία, εκτός από την καλλιέργεια της γης, δίδαξε στους Ελευσίνιους τα «Μυστήρια» για την ηθική και πνευματική τους ανάπτυξη.

Τα «Ελευσίνια Μυστήρια» παρέμειναν μέχρι σήμερα πραγματικά μυστήρια αφού δεν έγινε ποτέ γνωστό τίποτε γι' αυτά. Όρκος σιωπής, με ποινή τον θάνατο, επέβαλλε στους μυημένους να τα περιβάλλουν με απόλυτη μυστικότητα.

Αναφέρεται ότι είχαν εισαχθεί στην Ελευσίνα στα μέσα του 14ου αιώνα π.Χ. και σταμάτησαν με απαγόρευση του Θεοδοσίου του πρώτου το 400 μ.Χ.

ΑΙΓΙΝΑ. Η ιστορία της Αίγινας χάνεται στους νεολιθικούς χρόνους – 3.000 π.Χ. Οι Αιγινήτες ανέπτυξαν πολύ νωρίς (1.800 π.Χ.) ναυτική και εμπορική δραστηριότητα και τα κεραμικά τους πουλιόταν στην Κρήτη, στις Κυκλάδες και στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Πρώτη η Αίγινα, από όλες τις ελληνικές πόλεις, έκοψε νομίσματα τον 6ο αιώνα π.Χ. Στα 500 π.Χ. κτίστηκε ο ναός της Αφαίας.

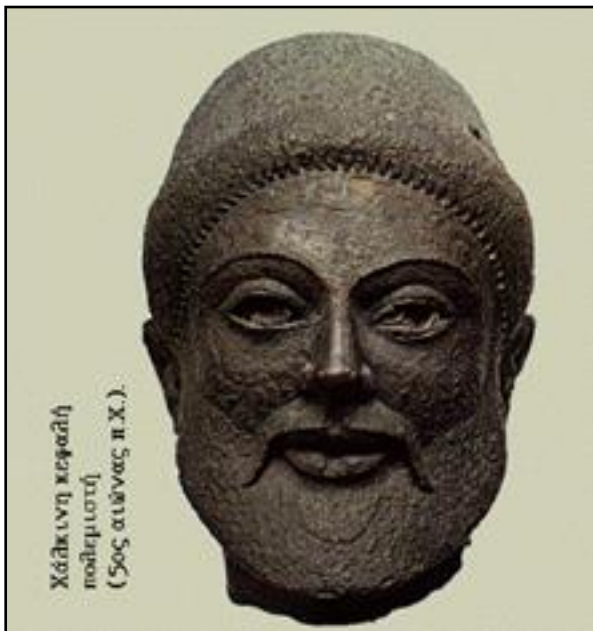

Τοξότης από το αέτωμα του ναού της Αφαίας.

Πολεμιστής που πεθαίνει – 500 π.Χ.

Χάλκινη κροσλή
πολεμιστή
(5ος αιώνας π.Χ.)

Το 1537 ο Μπαρμπαρόσα επέδραμε στο νησί, σκότωσε όλο τον ανδρικό πληθυσμό και πούλησε σκλάβους τα γυναικόπαιδα.

Στην Αίγινα εγκαταστάθηκε το 1828 η πρώτη κυβέρνηση του νέου ελληνικού κράτους. Στην εικόνα το ορφανοτροφείο που οργάνωσε ο Καποδίστριας.

Το φυστίκι ήταν αυτό που στήριξε την Αίγινα στη σύγχρονη εποχή. Για την καλλιέργεια, συλλογή και εξαγωγή του απασχολήθηκε ένα πολύ μεγάλο μέρος του πληθυσμού.

ΛΙΒΑΔΕΙΑ. Η αρχαία πόλη της Βοιωτίας κτίστηκε από τον Αθηναίο ήρωα Λέβαδο στη θέση της Ομηρικής Μίδειας.

Ήταν γνωστή για το μαντείο του Τροφωνίου, ένα από τα πέντε πιο ονομαστά μαντεία της αρχαιότητας. Το μαντείο, που το περιγράφει ο Πausanίας, το συμβουλευόνταν ακόμα και ξένοι, όπως ο Κροίσος, βασιλιάς της Λυδίας, και ο Μαρδόνιος, Πέρσης στρατηγός.

Το ανοιχτό θέατρο, κτισμένο στο φαράγγι του ποταμού Έρκυνα. Η Λιβαδειά υποτάχθηκε στους Ρωμαίους το 145 π.Χ.

Στη Βυζαντινή περίοδο παρακμάζει και το 1311 οι Καταλανοί γίνονται κυρίαρχοι της πόλης. Στη φωτογραφία το Καταλανικό κάστρο δίπλα στις Πυγές Κρύας.

Το 1460 περνά στα χέρια των Τούρκων, από τους οποίους ελευθερώθηκε το 1829.

Ένας από τους παλιούς νερόμυλους του ποταμού Έρκυνα.

Ο ποταμός Έρκυνα μέσα στην πόλη κάτω από πέτρινα γεφύρια.

ΘΗΒΑ. Η πόλη των Θηβών είναι πανάρχαια και κατέχει εξαιρετική θέση στη Μυθολογία και την Ιστορία. Πρώτος ιδρυτής της θεωρείται ο Κάδμος.

Το κτίσιμο του τείχους της πόλης αποδίδεται στους δίδυμους ήρωες Αμφίωνα και Ζήθο. Ο Αμφίωνας ήταν περίφημος μουσικός. Με τους ήχους της λύρας του οι ογκόλιθοι κυλούσαν και έπαιρναν μόνοι τους τη θέση στο τείχος.

Στους ήρωες της Θήβας ανήκει ένα από τα πιο τραγικά πρόσωπα της Μυθολογίας, ο Οιδίποδας. Δίπλα στον διατηρητέο νερόμυλο των Αγ. Θεοδώρων έπλυνε ο Οιδίποδας τα χέρια του, μετά τον φόνο του πατέρα του και βασιλιά της Θήβας Λάιου.

Με τον Οιδίποδα συνδέεται, επίσης, ο μύθος της Σφίγγας που ήταν ένα τέρας με κεφάλι γυναίκας, σώμα λιονταριού και φτερά αετού. Η σφίγγα σκότωνε τους περαστικούς που δεν μπορούσαν να λύσουν το αίνιμά της: «Τι είναι αυτό που το πρωί είναι τετράποδο, το μεσημέρι δίποδο και το βράδυ τρίποδο;». Ο Οιδίποδας απάντησε αμέσως πως είναι ο άνθρωπος και η Σφίγγα έπεσε από τους βράχους και σκοτώθηκε.

Η κόρη του Οιδίποδα, Αντιγόνη, ήταν ένα άλλο μεγάλο πρόσωπο της τραγωδίας.

Το αρχαιολογικό μουσείο της Θήβας.

Αναπαράσταση της τοιχογραφίας με την πομπή των γυναικών, από τα παλιά ανάκτορα – 15ος αιώνας π.Χ.

Χρυσά κοσμήματα από τα νέα ανάκτορα – 13ος αιώνας π.Χ.

Αρχαϊκός κούρος – 6ος αιώνας π.Χ.

Στους ιστορικούς χρόνους η Θήβα έφτασε σε μεγάλη ακμή, ιδιαίτερα μετά τη μάχη των Λεύκτρων το 371 π.Χ.

Μαρμάρινο ανθέμιο από επιτύμβια στήλη του 4ου αιώνα π.Χ.

Στην επανάσταση του 1821 η πόλη καταστράφηκε από τη στρατιά του Δράμαλη.

Αναπαράσταση του Βλάχικου γάμου.

ΧΑΙΡΩΝΕΙΑ. Η Χαιρώνεια είναι αρχαία πόλη της Βοιωτίας πατρίδα του ιστορικού Πλούταρχου – 40 ως 120 μ.Χ.

Το αρχαίο θέατρο (Ελληνιστικής περιόδου).

Η περιοχή έγινε πολύ γνωστή από τη μάχη του 338 π.Χ., κατά την οποία ο Φίλιππος ο δεύτερος της Μακεδονίας νίκησε τους Αθηναίους και τους συμμάχους τους και ένωσε την Ελλάδα υπό την ηγεσία του. Στον τόπο της μάχης στήθηκε μαρμάρινος λέοντας για την ανδρεία των πεσόντων.

ΛΑΜΙΑ. Η αρχαία πόλη της Λαμίας είχε πάρει το όνομά της από τον Λάμιο, γιο του Ηρακλή, ή από τη Λάμια, κόρη του Ποσειδώνα.

Το κάστρο της Λαμίας.

Το Αρχαιολογικό μουσείο μέσα στο κάστρο της Λαμίας.

Μια κεντρική πλατεία της πόλης.

Επί Τουρκοκρατίας η περιοχή ονομάστηκε Ζητούνι, δηλαδή Ελαιοχώρι. Στην επανάσταση του 1821 υπέφερε πολλά από τους Τουρκαλβανούς του Ομέρ Βρυώνη.

Το μνημείο του Αθανάσιου Διακού στη γέφυρα της Αλαμάνας.

Η Λαμία έχει πολλές πηγές με άφθονα νερά που σχηματίζουν μακρύτερα τον Γοργοπόταμο με την ιστορική γέφυρα για τα τρένα. Η ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοπόταμου, κατά τη Γερμανική κατοχή, από την ενωμένη Εθνική Αντίσταση αποτελεί ένα σύμβολο εθνικής ενότητας.

ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ. Στο στενό πέρασμα (μόλις 50 βήματα τότε) των Θερμοπυλών, 300 Σπαρτιάτες (το 480 π.Χ.) με επικεφαλής τον Λεωνίδα αντιμετώπισαν τους αμέτρητους Πέρσες του Ξέρξη. Όταν ο Ξέρξης ζήτησε από τον Λεωνίδα να παραδώσει τα όπλα του, εκείνος είπε την ιστορική φράση: «Μολών λαβέ» - έλα να τα πάρεις. Μετά, όμως, από την προδοσία του

Εφιάλτη, που οδήγησε τους Πέρσες στα νώτα των Ελλήνων, οι 300 του Λεωνίδα έπεσαν μέχρις ενός.

ΚΑΜΕΝΑ ΒΟΥΡΛΑ. Τα Καμένα Βούρλα είναι λουτρόπολη κτισμένη στη θέση του αρχαίου Θρονίου των Λοκρών. Τη σημερινή ονομασία πήρε από την έκφραση «τα καημένα τα βούρλα τους έσωσαν» που ειπώθηκε για τη σωτηρία κάποιων Ελλήνων αγωνιστών που κρύφτηκαν μέσα στα βούρλα για να γλιτώσουν από τους Τούρκους.

Οι θερμοπηγές ήταν γνωστές από την αρχαιότητα και τις αναφέρει ο Στράβων στα «Γεωγραφικά» του. Οι πηγές είναι κυρίως ραδιούχες, υπάρχει όμως και μία που έχει καλλυντική δύναμη: η πηγή της Αφροδίτης. Ακόμα υπάρχει η ψυχρή πηγή Ασπρονέρι με πολύ καλό πόσιμο μεταλλικό νερό.

Η παραλία των Καμένων Βούρλων.

Η θάλασσα στα Καμένα Βούρλα με τα Λιχαδονήσια της μυθολογίας.

ΑΤΑΛΑΝΤΗ. Άποψη της Αταλάντης στους πρόποδες του βουνού Ρόδα.

Η περιοχή της σημερινής Αταλάντης στα Ομηρικά χρόνια ήταν η περιοχή των Οπουντίων Λοκρών που με επικεφαλής τον βασιλιά Αίαντα συμμετείχαν στον Τρωικό πόλεμο.

Όπως αναφέρεται στην Ιλιάδα, οι Λοκροί πρώτοι ονομάστηκαν Έλληνες από τον Έλληνα, τον μυθικό γιο του Δευκαλίωνα και της Πύρρας.

Νόμισμα των Οπουντίων Λοκρών (4ος αιώνας π.Χ.).

Ο δεύτερος γιος του Δευκαλίωνα, ο Αμφικτύων, ίδρυσε στην περιοχή της Λοκρίδας την πρώτη Αμφικτυονία, δηλαδή τον συνασπισμό πόλεων.

Ο Ερμής της Αταλάντης (2ος αιώνας μ.Χ.).

ΧΑΛΚΙΔΑ. Το όνομα της αρχαίας πόλης της Χαλκίδας προέρχεται ίσως από την πορφύρα (που λεγόταν και χάλκη), κοχύλι που υπήρχε εκεί σε αφθονία. Η Χαλκίδα ήταν γνωστή για την παραγωγή πορφυρών υφασμάτων.

Το φρούριο του Καράμπαμπα.

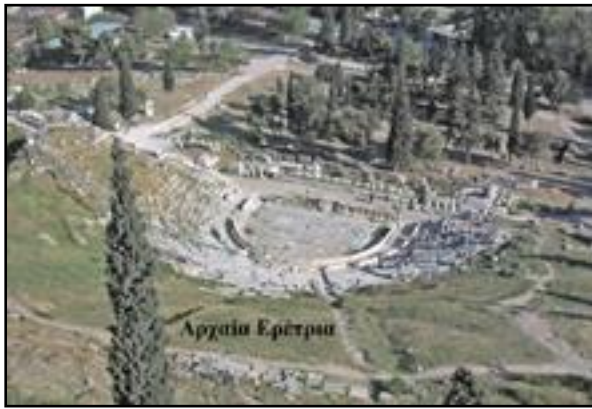

Το φαινόμενο της παλίρροιας στον πορθμό της Χαλκίδας, τον Εύριπο, προσπάθησε, χωρίς επιτυχία, να το ερμηνεύσει ο μεγάλος φιλόσοφος Αριστοτέλης που πέθανε το 322 π.Χ. στη Χαλκίδα.

Για 24 μέρες το νερό ρέει 6 ώρες προς τα βόρεια και 6 ώρες προς τα νότια με ταχύτητα 9 μιλίων. Τις υπόλοιπες μέρες του μήνα το ρεύμα γίνεται ακανόνιστο.

Η νέα κρεμαστή γέφυρα.

ΕΡΕΤΡΙΑ. Η αρχαία Ερέτρια κτίστηκε τον 8ο αιώνα π.Χ. και ήταν μία από τις σημαντικότερες πόλεις της Εύβοιας με οικονομική και καλλιτεχνική ακμή. Από τον 8ο ως τον 6ο αιώνα π.Χ. τα αγγεία της ήταν ονομαστά σε όλη την Ελλάδα.

Το 490 π.Χ. καταστράφηκε από τους Πέρσες, αλλά γρήγορα απέκτησε δύναμη και πήρε μέρος στη ναυμαχία της Σαλαμίνας με 7 πλοία.

Το επίνετρον της Ερέτριας (5ος αιώνας π.Χ.) – πήλινο σκεύος με τη βοήθεια του οποίου οι γυναίκες έγνεθαν το μαλλί.

Το 198 π.Χ. καταστράφηκε από τους Ρωμαίους και δεν ξανακατοικήθηκε μέχρι το 1824. Τότε εγκαταστάθηκαν εκεί πρόσφυγες από τα (κατεστραμμένα από τους Τούρκους) Ψαρά που την ονόμασαν τα «Νέα Ψαρά».

Άλλη μια άποψη της Ερέτριας. Μπροστά διακρίνεται το λεγόμενο Νησί των ονείρων.

ΚΑΡΥΣΤΟΣ. Αρχαία πόλη της Εύβοιας κτισμένη από τους Δρύοπες. Η ναυτική της δύναμη υπήρξε αξιόλογη κατά την αρχαιότητα.

Προστατεύτηκε από τους Ρωμαίους και γνώρισε μια νέα φάση ανάπτυξης. Οι Ρωμαίοι εκμεταλλεύθηκαν τα λατομεία της με το περίφημο πράσινο μάρμαρο κοντά στο Μαρμάρι.

Χρυσό νόμισμα της Καρύστου με το κεφάλι του Ηρακλή (4ος αιώνας π.Χ.).

Δρακόσπιτο

Δρακόσπιτα στο βουνό πάνω από την Κάρυστο, από τον 5ο αιώνα π.Χ. μέχρι και τους ελληνοιστικούς χρόνους.

ΑΙΔΗΨΟΣ. Στα Λουτρά Αιδηψού υπάρχουν ιαματικές πηγές με αξιόλογες θεραπευτικές ιδιότητες πολύ γνωστές από την αρχαιότητα.

Κατά τη μυθολογία εδώ λουζόταν ο Ηρακλής, μετά τους άθλους του, και ξανάβρισκε τη χαμένη του δύναμη.

Υδροθεραπευτήριο στην Αιδηψό.

Στους Ρωμαϊκούς χρόνους πολλές προσωπικότητες της εποχής επισκέφθηκαν την Αιδηψό.

ΑΜΦΙΣΣΑ. Αρχαία πόλη της Λοκρίδας (στον νομό Φωκίδας) που πήρε το όνομά της από την ομώνυμη νύμφη.

Κατά τη Φραγκοκρατία αποτέλεσε βαρωνία και πήρε το όνομα Σάλωνα.

Ο Μητροπολιτικός Ναός της Ευαγγελίστριας.

Η περιοχή της Άμφισσας είναι γνωστή για τις ελιές και το λάδι της.

Η Μονή του Προφήτη Ηλία στο Χρυσό.

Ιτέα, το επίνειο της Άμφισσας.

ΔΕΛΦΟΙ. Η ιστορία των Δελφών και του περίφημου μαντείου τους χάνεται στους αιώνες.

Το ιερό των Δελφών εξελίχθηκε στο σπουδαιότερο μαντείο της αρχαιότητας και επηρέασε για χίλια χρόνια τη ζωή και τον πολιτισμό των Ελλήνων.

Το αρχαίο θέατρο. Στο βάθος ο ναός του Απόλλωνα.

Εθεωρείτο το κέντρο της γης, ο «ομφαλός του κόσμου», γιατί εκεί είχαν συναντηθεί οι δύο αετοί που έστειλε ο Δίας, ένας από την Ανατολή και ένας από τη Δύση.

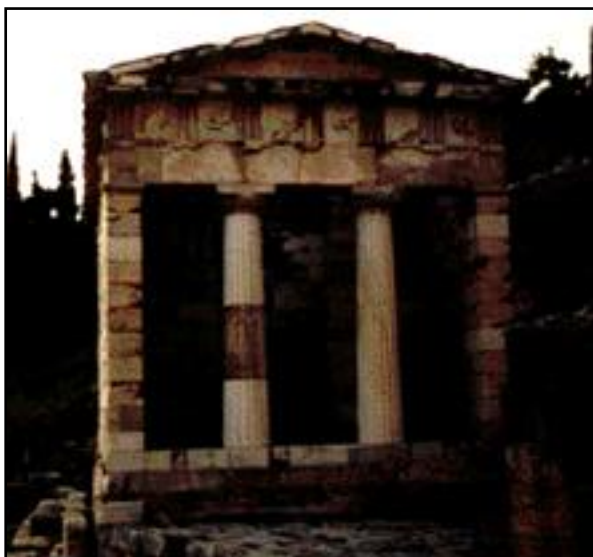
Ο «ομφαλός» της γης.

Η χρησμοδοσία γινόταν την έβδομη μέρα κάθε μήνα. Οι χρησμοί δίνονταν από την Πυθία, η οποία, αφού λουζόταν στα νερά της Κασταλίας πηγής, ανέβαινε στον τρίποδα του Απόλλωνα, όπου έπεφτε σε έκσταση και έλεγε ακατάληπτες φράσεις, τα λόγια του Θεού. Οι ιερείς του μαντείου ερμήνευαν τα λόγια της και έδιναν τον χρησμό.

Η Κασταλία πηγή.

Ο
θησαυρός
των
Αθηναίων.

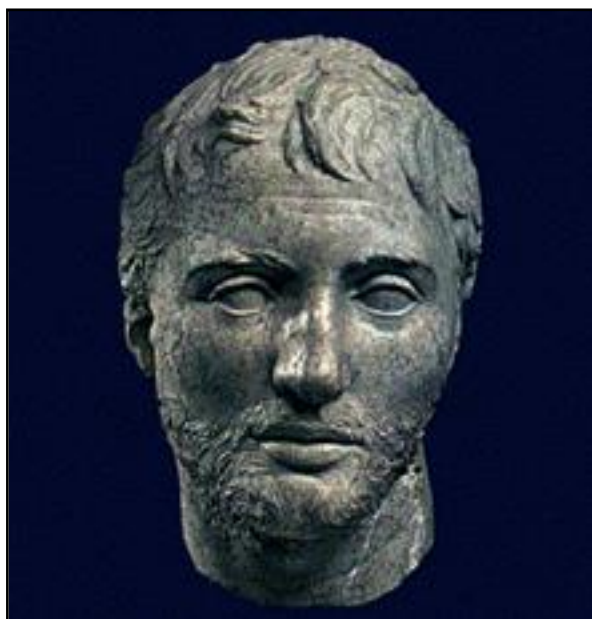
Η σφίγγα
των
Ναξίων
560 π.Χ.

Ο Ηνίοχος
των Δελφών
(475 π.Χ.).

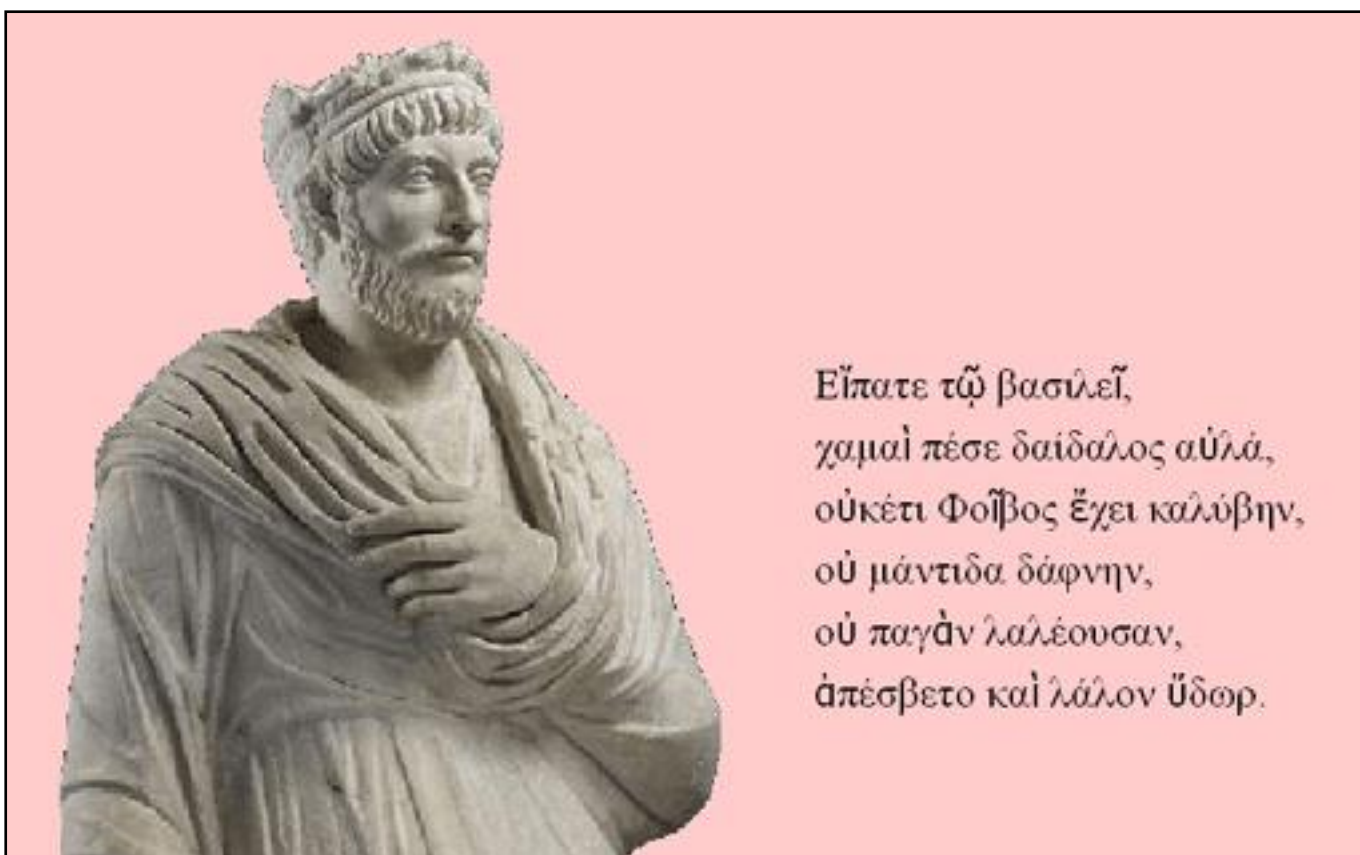

Πολλές γιορτές με μουσικούς, δραματικούς και αθλητικούς αγώνες συγκέντρωναν πλήθη από όλη την Ελλάδα στους Δελφούς.

Από τον 3ο π.Χ. αιώνα το μαντείο των Δελφών άρχισε να παρακμάζει και αυτή η παρακμή έγινε οριστική με την εξάπλωση του χριστιανισμού.

Ο τελευταίος χρησμός του μαντείου δόθηκε τον 4ο αιώνα μ.Χ. στον αυτοκράτορα Ιουλιανό τον Παραβάτη που ήθελε να αναστήσει την ειδωλολατρεία: «Πείτε στον βασιλιά, το μεγαλόπρεπο μέγαρο έπεσε στο έδαφος, ο Φοῖβος δεν έχει πια την κατοικία του, ούτε τη δάφνη που προφητεύει, ούτε την πηγή που μιλάει, στέρεψε και το νερό που μιλούσε.

Εἶπατε τῷ βασιλεῖ,
χαμαὶ πέσε δαίδαλος αὐλά,
οὐκέτι Φοῖβος ἔχει καλύβην,
οὐ μάντιδα δάφνην,
οὐ παγὰν λαλέουσιν,
ἀπέσβετο καὶ λάλον ὕδωρ.

ΓΑΛΑΞΙΔΙ. Το Γαλαξίδι είναι κτισμένο κοντά στην αρχαία Οιάνθεια που ήταν γνωστή για το περίφημο άγαλμα της Άρτεμης μέσα σ' ένα άλσος από κυπαρίσσια.

Τον 6ο αιώνα μ.Χ. η πόλη καταστράφηκε από σεισμούς και ανοικοδομήθηκε δίπλα στη θάλασσα. Ονομάστηκε Γαλαξειδίον επί Λέοντος του Σοφού τον 9ο αιώνα.

Από τον 10ο ως τον 19ο αιώνα γνώρισε μεγάλη ακμή χάρη στον ισχυρό στόλο που δημιούργησε.

Παναγία η Γάλαξα, η θαλασσοκρατούσα.

Το Μοναστήρι του Σωτήρος κτίστηκε από τον αυτοκράτορα του Βυζαντίου Μιχαήλ Κομνηνό. Εκεί βρέθηκε το 1864 το «Χρονικό του Γαλαξειδιού», στο οποίο αναφέρονται τα σημαντικότερα γεγονότα που συνέβησαν στην περιοχή από τον 10ο μέχρι τον 17ο αιώνα. Το έργο αυτό γράφηκε το 1703 από τον ιερομόναχο Ευθύμιο και αποτελεί σπουδαία ιστορική πηγή.

ΚΑΡΠΙΕΝΗΣΙ. Το Καρπενήσι είναι πρωτεύουσα του Νομού Ευρυτανίας. Μικρή πόλη κτισμένη στις κατάφυτες πλαγιές του Τυμφριστού σε υψόμετρο 1.000 μέτρων.

Έξω από την πόλη σκοτώθηκε ο Μάρκος Μπότσαρης, τον Αύγουστο του 1823, αφού πρώτα κατατρόπωσε 4.500 Αλβανούς του Μουσταφά Πασά.

Στην Κατοχή έκαψαν την πόλη οι Γερμανοί, μα γρήγορα ανοικοδομήθηκε.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ. Το Μεσολόγγι είναι η πρωτεύουσα της Αιτωλοακαρνανίας.

Στη φωτογραφία το Δημαρχείο του Μεσολογγίου – Μουσείο Ιστορίας και Τέχνης.

Βάρκες στη λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου.

Παραδοσιακό ψάρεμα στη λιμνοθάλασσα – πελάδες και γαΐτες.

Το Μεσολόγγι δοξάστηκε κατά τον Αγώνα του 1821. Χωρίς να έχει φρούριο, αλλά ένα υποτυπώδες οχύρωμα με τάφρο και προστατευόμενο από τη ρηχή λιμνοθάλασσα, υπήρξε προπύργιο της Νοτιοδυτικής Στερεάς, Η αντίστασή του στις τρεις πολιορκίες (1822, 1823 και 1825) του χάρισε αθάνατη αίγλη.

Ο περίφημος πίνακας του Ντελακρουά (1827) «Η Ελευθερία στα ερείπια του Μεσολογγίου».

Τον Ιανουάριο του 1824 ήρθε στην πόλη ο Λόρδος Βύρων και πήρε μέρος στην οχύρωση, πέθανε, όμως, τον Απρίλιο από πυρετούς.

Από τις 15 Απριλίου του 1825 μέχρι τις 10 Απριλίου του 1826 το Μεσολόγγι υπέμεινε την τρίτη και φοβερότερη πολιορκία. Όταν όλα τα τρόφιμα

σώθηκαν και εξαφανίστηκαν ακόμα και οι σαύρες και οι ποντικοί, οι ρίζες και τα αγριόχορτα, τότε οι «ελεύθεροι πολιορκημένοι» επιχείρησαν την ηρωική τους έξοδο που προκάλεσε την κατάπληξη και τον θαυμασμό ολόκληρης της Ευρώπης. Γλίτωσαν μόνο 1.300.

Αυτοί που έμειναν πίσω (γυναίκες, γέροντες, ανήμποροι και παιδιά) συγκεντρώθηκαν στην πυριτιδαποθήκη. Ο γερο-Καψάλης έβαλε φωτιά και οι Μεσολογγίτες τινάχτηκαν στον αέρα μαζί με τους Τούρκους που είχαν μπει στην πόλη.

Η «Κόρη της Ελλάδας», άγαλμα πάνω στον τάφο του Μάρκου Μπότσαρη.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος μπροστά στον Τύμβο (1932).

ΑΓΡΙΝΙΟ. Το Αγρίνιο είναι η μεγαλύτερη πόλη της Αιτωλοακαρνανίας, που χτίστηκε τον 13ο αιώνα μ.Χ. Βρίσκεται σε μια εύφορη πεδιάδα με παραγωγή καπνών και εσπεριδοειδών.

Κοντά στο Αγρίνιο είναι η λίμνη Τριχωνίδα.

ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ. Μικρή πόλη κτισμένη στον μυχό του Αμβρακικού κόλπου. Το παλαιότερο όνομά της ήταν Καρβασαράς (από το τουρκικό *καρβάν-σεράι*, που σημαίνει σταθμός *καρβανιών*) και είχε ιδρυθεί επί Αλή Πασά.

Πάνω από την πόλη σώζονται ερείπια του αρχαίου φρουρίου της Ηρακλείας Λιμναίας, που συνδεόταν με την παραλία με δύο μακρά τείχη. Ανάμεσα σε αυτά τα τείχη διακρίνονται ερείπια βυζαντινών κτισμάτων.

Αγριόπαπιες πάνω από τον Αμβρακικό κόλπο.

Ψαρεύοντας τις περίφημες γαρίδες του Αμβρακικού κόλπου.

ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ. Η Ναύπακτος είναι μία από τις αρχαιότερες ελληνικές πόλεις. Ιδρύθηκε την εποχή της καθόδου των Δωριέων (1.100 π.Χ.).

Σχέδιο της Ναυπάκτου με το Ενετικό κάστρο της.

Το 1571 στη θαλάσσια περιοχή της Ναυπάκτου (μπροστά στο μικρό λιμάνι της) έγινε η ιστορική «Ναυμαχία της Ναυπάκτου», στην οποία νικήθηκε ο τουρκικός στόλος από τις ενωμένες δυνάμεις των Ενετών και των Ισπανών.

Ο Πύργος του Δημητρίου Μπότσαρη.

Η «Παπαχαραλάμπειος» βιβλιοθήκη της πόλης.

Η γαλάζια λίμνη στο Μοναστηράκι.

Το Μοναστήρι της Βαρνάκοβας (10ος αιώνας).

Ιερά Μονή Αυγουστίνου και Σεραφείμ του Σαρόφ – με 400 σήμαντρα...

...κι εξήντα δυο καμπάνες.

ΑΝΤΙΡΡΙΟ. Το Αντίρριο αποτελεί την είσοδο στη Δυτική Ελλάδα, αφού η οροσειρά της Πίνδου κάνει δύσκολη την επικοινωνία με την Ανατολική Ελλάδα.

Το παλιό φρούριο στην είσοδο του λιμανιού.

Η γέφυρα Ρίου - Αντιρρίου που συνδέει την Πελοπόννησο με τη Στερεά Ελλάδα και την Ήπειρο.

ΝΑΥΠΛΙΟ. Σύμφωνα με την παράδοση, ιδρυτής του Ναυπλίου ήταν ο Ναύπλιος. Ο γιος του, ο Παλαμήδης, ήταν υπεύθυνος για τη συμμετοχή τον Οδυσσέα στον Τρωικό πόλεμο.

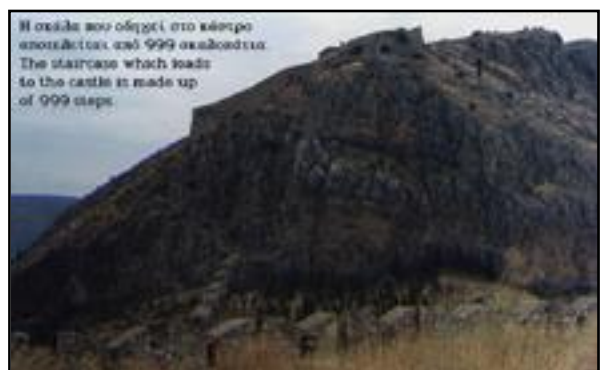
Το Ακρωτήριο του Ναυπλίου προς τον Νότο.

Η παραλία της πόλης.

Οι Φράγκοι και οι Τούρκοι που κατείχαν το Ναύπλιο εργάστηκαν συστηματικά για την οχύρωσή του.

Παλαμήδι: το ισχυρό κάστρο του Ναυπλίου. Η σκάλα που οδηγεί στο κάστρο αποτελείται από 999 σκαλοπάτια.

Η είσοδος στο Παλαμήδι. Διακρίνεται το λιοντάρι του Αγίου Μάρκου, το έμβλημα των Βενετών.

Το εσωτερικό του κάστρου.

Το Μπούρτζι στον κόλπο του Ναυπλίου.

Το 1822 το Ναύπλιο απελευθερώθηκε από τους Τούρκους και το 1828 έγινε πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους.

Το άγαλμα του Ι. Καποδίστρια, του πρώτου κυβερνήτη της ελεύθερης Ελλάδας.

Το άγαλμα του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη.

Μυκηναϊκή πανοπλία από μπρούτζο, του 15ου αιώνα π.Χ., στο Μουσείο του Ναυπλίου.

Τοιχογραφία από τις Μυκήνες (13ος αιώνας π.Χ.).

Πήλινο κεφάλι από την Ασίνη (13ος αιώνας π.Χ.).

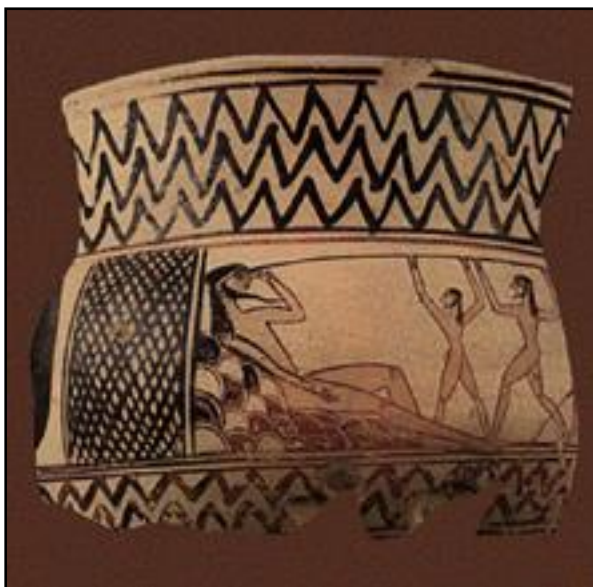
Το λιοντάρι της Βαυαρίας έξω από το Ναύπλιο.

ΑΡΓΟΣ. Το Άργος είναι μία από τις αρχαιότερες ελληνικές πόλεις. Οι πρώτοι κάτοικοί της, την τρίτη χιλιετηρίδα π.Χ., ήταν Πελασγοί.

Ένας από τους βασιλείς του Άργους, ο Περσέας, έκτισε τις Μυκήνες.

Η ακρόπολη του Άργους.

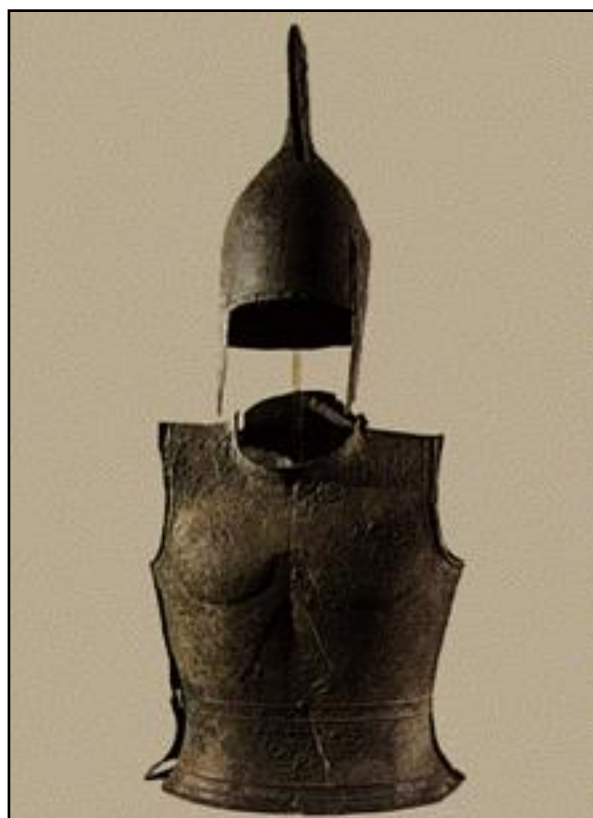

Στην εκστρατεία εναντίον της Τροίας το Άργος συμμετείχε με 80 πλοία και αρχηγό τον βασιλιά Διομήδη.

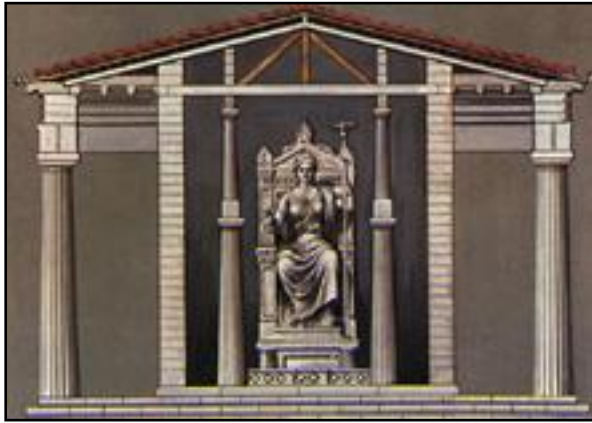
Η τύφλωση του Κύκλωπα Πολύφημου (7ος αιώνας π.Χ.).

Με την κάθοδο των Δωριέων το Άργος γνώρισε μια νέα περίοδο ακμής. Ο βασιλιάς της πόλης Φείδων ήταν ο πρώτος στην ηπειρωτική Ελλάδα που έκοψε νομίσματα.

Μπρούτζινη πανοπλία (7ος αιώνας π.Χ.).

Αναπαράσταση του ναού της Ήρας στο Ηραίον του Άργους, με το χρυσελεφάντινο άγαλμα. Η θεά κρατούσε ένα σκήπτρο στο αριστερό της χέρι και ένα ρόδι στο δεξί.

Η παρακμή της πόλης άρχισε μετά την υποταγή της στους Ρωμαίους το 146 π.Χ. ...

... Και ολοκληρώθηκε μετά την κατάληψή της το 1462 από τους Τούρκους.

Ο Μητροπολιτικός ναός.

Το Κεφαλάρι του Άργους.

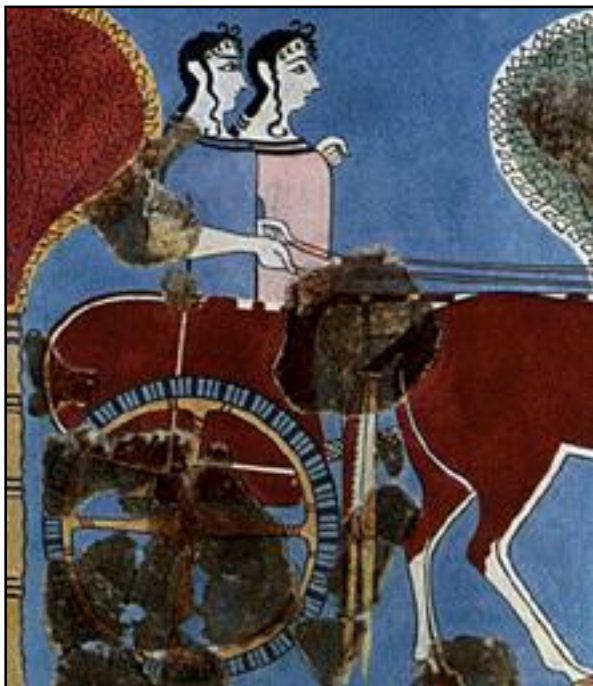

ΤΙΡΥΝΣ. Σύμφωνα με τη μυθολογία, η Τίρυνς ανήκε στους Δαναούς και ο βασιλιάς της κάλεσε τους Κύκλωπες από τη Λυκία για να κτίσουν τα τείχη της πόλης.

Η ακρόπολη της Τίρυνθας. Στο βάθος το Ναύπλιο.

Τα «κυκλώπεια» αυτά τείχη της Τίρυνθας είναι αρχαιότερα από τα τείχη των Μυκηνών κι έχουν κατασκευαστεί από τεράστιους ογκόλιθους. Η ακρόπολη της Τίρυνθας έχει τείχη πάχους 8 ως 10 μέτρα και καλύπτει έκταση μήκους 300 μέτρα και πλάτους 60 ως 100 μέτρα.

Τοιχογραφία από τα ανάκτορα της Τίρυνθας (13ος αιώνας π.Χ.). Δύο γυναίκες οδηγούν ένα άρμα.

Τοιχογραφία από τα ανάκτορα της Τίρυνθας (13ος αιώνας π.Χ.).

Χρυσό δακτυλίδι του 15ου αιώνα π.Χ.

ΜΥΚΗΝΕΣ. Σύμφωνα με τη μυθολογία ιδρυτής των Μυκηνών ήταν ο Περσέας, γιος του Δία και της Δανάης. Η περιοχή ήταν κατοικημένη από τα νεολιθικά χρόνια.
Η «Πύλη των Λεόντων» - η είσοδος στην ακρόπολη.

Αλλά η περίοδος της ακμής της ήταν από το 1600 ως το 1100 π.Χ., περίοδος γνωστή ως Μυκηναϊκή.

Ο θολωτός τάφος, γνωστός ως «Θησαυρός του Ατρέα», είναι ίσως ο τάφος του Αγαμέμνονα.

Με την κάθοδο των Δωριέων εξαφανίζεται το βασίλειο των Μυκηνών με τον φημισμένο πολιτισμό του.

Χρυσό προσωπείο, γνωστό ως «η μάσκα του Αγαμέμνονα».

Τοιχογραφία από την Ακρόπολη των Μυκηνών.

Χάλκινο ξίφος με χρυσή διακόσμηση (16ος αιώνας π.Χ.).

Ασημένιο κεφάλι ταύρου με χρυσά κέρατα
(16ος αιώνας π.Χ.).

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ. Η Επίδαυρος είναι ένα από τα πιο φημισμένα Ασκληπιεία (Ιερά του Ασκληπιού και θεραπευτήρια) της αρχαιότητας. Η μεγάλη ακμή του διήρκεσε από τον 5ο ως τον 3ο αιώνα π.Χ. Συνέχισε τη λειτουργία του μέχρι το 426 μ.Χ.

Η Επίδαυρος είναι, επίσης, γνωστή και για το αρχαίο της θέατρο, ένα από τα σπουδαιότερα μνημεία της αρχαιότητας, με τέλεια ακουστική, που χωράει 15.000 θεατές.

Η είσοδος του αρχαίου θεάτρου της Επιδαύρου.

Το αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου χρησιμοποιείται και σήμερα κυρίως για παραστάσεις αρχαίου δράματος στα πλαίσια του καλοκαιρινού θεσμού των Επιδαυρίων.

Χάλκινο προσωπείο (4ος αιώνας π.Χ.).

Σκηνή από τους «Ορνιθες» του Αριστοφάνη

στην ιστορική παράσταση του Κάρολου Κουν.

Κολόνα του κορινθιακού ρυθμού στο Μουσείο της Επιδαύρου.

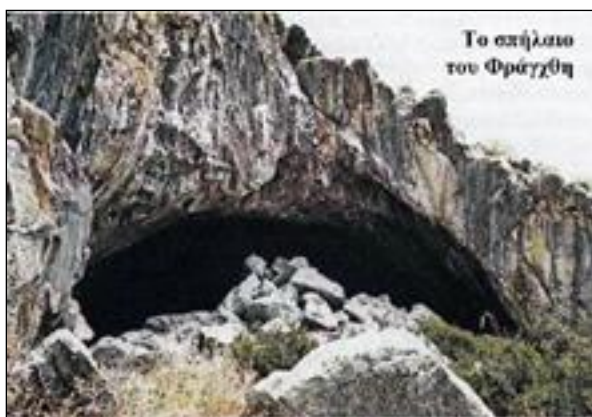

ΕΡΜΙΟΝΗ. Η Ερμιόνη είναι παραθαλάσσια τουριστική κωμόπολη της επαρχίας Ερμιονίδας. Στα χρόνια της επανάστασης του 1821 οι κάτοικοί της ξεσηκώθηκαν από τους πρώτους και κατάφεραν να κρατήσουν ελεύθερη την περιοχή τους, γεγονός που εξασφάλισε την επικοινωνία της Πελοποννήσου με τα νησιά.

Τα σπήλαια των Διδύμων στην Ερμιονίδα.

Στο σπήλαιο του Φράγγθι της Ερμιονίδας (κοντά στα σπήλαια των Διδύμων) ήρθε στο φως μια ολόκληρη πολιτιστική φάση του προϊστορικού ανθρώπου κατά τη Μεσολιθική εποχή (όγδοη χιλιετία π.Χ.).

ΜΕΘΑΝΑ. Τα Μέθανα είναι λουτρόπολη γνωστή για τις ιαματικές πηγές που έχουν θεραπευτικές ιδιότητες για πολλές παθήσεις.

Η είσοδος του λιμανιού των Μεθάνων.

Οι ιαματικές πηγές των Μεθάνων.

ΠΟΡΟΣ. Ο Πόρος είναι νησάκι που χωρίζεται από την Αργολίδα με έναν μικρό πορθμό.

Στην απέναντι ακτή της Πελοποννήσου βρίσκεται το περίφημο λεμονοδάσος.

Στον Πόρο είναι παροπλισμένο το ιστορικό θωρηκτό Αβέρωφ για να θυμίζει ένδοξες μέρες.

ΥΔΡΑ. Η Ύδρα στην αρχαιότητα ονομαζόταν Υδραία και στο νησί υπήρξε Μυκηναϊκός οικισμός. Στη Βυζαντινή εποχή γνώρισε ακμή.

Η μεγαλύτερη ακμή του νησιού σημειώθηκε κατά τον 17ο και 18ο αιώνα οπότε δημιουργήθηκε σημαντικός στόλος από μικρά και μεγάλα εμπορικά πλοία που ταξίδευαν σε όλη τη Μεσόγειο. Τον στόλο αυτό και τους έμπειρους ναυτικούς τους έθεσαν στην υπηρεσία του απελευθερωτικού αγώνα του 1821. Η ναυτική παράδοση του νησιού συνεχίστηκε και στη σύγχρονη εποχή.

ΣΠΕΤΣΕΣ. Οι Σπέτσες είναι νησί με πλούσια ιστορία. Στην αρχαιότητα ονομαζόταν Πιτυούσα από τα πολλά πεύκα που έχει.

Τα ευρήματα των ανασκαφών δείχνουν πως το νησί ήταν κατοικημένο από την εποχή του Χαλκού (2.500 π.Χ.).

Στα νεώτερα χρόνια οι Σπέτσες απέκτησαν αξιόλογη ναυτική δύναμη και βοήθησαν σημαντικά στην επανάσταση του 1821.

Μεγάλη μορφή του Αγώνα αναδείχθηκε η καπετάνισσα Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ. Η Κόρινθος, κτισμένη σε θέση που της επέτρεπε να ελέγχει τις οδικές και θαλάσσιες συγκοινωνίες, έγινε μία από τις σπουδαιότερες εμπορικές πόλεις της αρχαιότητας.

Η περιοχή κατοικήθηκε από τη νεολιθική εποχή. Ο Όμηρος την αναφέρει ως Εφύρα.

Ο αρχαϊκός ναός του Απόλλωνα.

Ο ηγεμόνας της Βελλερεφόντης είχε δαμάσει τον Πήγασο, το φτερωτό άλογο που ήταν και το έμβλημα της Κορίνθου.

Τη μεγαλύτερη ακμή της η Κόρινθος γνώρισε τον 5ο αιώνα π.Χ.

Εσωτερικό αγγείου με τη Σφίγγα (6ος αιώνας π.Χ.).

Κεφάλι Αφροδίτης (4ος αιώνας π.Χ.).

Τμήμα της αρχαίας αγοράς.

Η οδός Λεχαιίου στην αρχαία Κόρινθος. Πίσω υψώνεται ο Ακροκόρινθος.

Η είσοδος στον Ακροκόρινθο.

Το 145 π.Χ. οι Ρωμαίοι την κατέλαβαν κατὰ-στρέφοντάς την.

Τα ερείπια ναού των Ρωμαϊκών χρόνων.

Ρωμαϊκό κεφάλι της θεάς Τύχης. Το στέμμα της δείχνει τα τείχη της Κορίνθου (1ος αιώνας μ.Χ.).

Το 52 μ.Χ. την επισκέφθηκε ο Απόστολος Παύλος που κήρυξε το Ευαγγέλιο.

Η εκκλησία των Αγίων Πέτρου και Παύλου.

Η Κόρινθος έπαθε τις μεγαλύτερες καταστροφές από τις ορδές του Δράμαλη στη διάρκεια της επανάστασης του 1821.

Το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο της Κορίνθου.

ΙΣΘΜΙΑ. Η περιοχή της Ισθμίας βρίσκεται στην ανατολική είσοδο του ισθμού της Κορίνθου. Στην Ισθμία βρισκόταν λαμπρός ναός του Ποσειδώνα και προς τιμή του γίνονταν, κάθε τρία χρόνια, τα Ίσθμια, οι σπουδαιότεροι αγώνες μετά τους Ολυμπιακούς.

Την ευθύνη διοργάνωσης των αγώνων είχε η Κόρινθος. Οι νικητές έπαιρναν ως έπαθλο ένα στεφάνι από πεύκο και όσο διαρκούσαν οι αγώνες υπήρχε ιερή εκχειρία.

Στην Ισθμία πραγματοποιήθηκε το 481 π.Χ. το πρώτο Πανελλήνιο Συνέδριο για την αντιμετώπιση του Περσικού κινδύνου. Στον ίδιο χώρο, σε Πανελλήνιο Συνέδριο, ο Μέγας Αλέξανδρος ανακηρύχθηκε αρχιστράτηγος των Ελλήνων στη μεγάλη εξόρμησή του στην Ανατολή.

Η τομή του Ισθμού της Κορίνθου απασχόλησε πολλούς από την αρχαιότητα. Πρώτος ήταν ο τύραννος της Κορίνθου Περίανδρος το 602 π.Χ. που σταμάτησε την προσπάθεια ύστερα από χρησμό της Πυθίας. Τρεις αιώνες αργότερα, ο Δημήτριος ο Πολιορκητής έκανε τη δεύτερη προσπάθεια, αλλά τη σταμάτησε γιατί οι Αιγύπτιοι μηχανικοί φοβήθηκαν πως θα βυθιζόταν η Αίγινα λόγω της υψομετρικής διαφοράς.

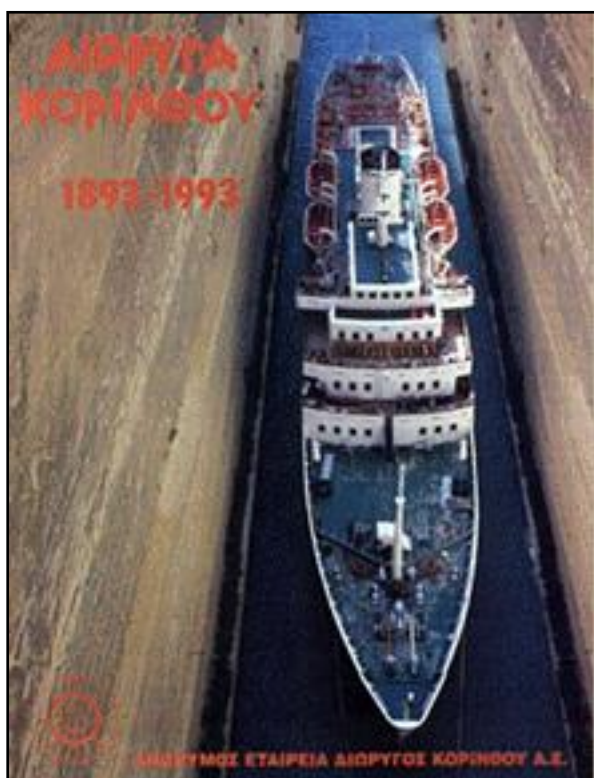

Την πιο σημαντική προσπάθεια έκανε ο Νέρωνας, χρησιμοποιώντας 6.000 Ιουδαίους κατάδικους. Αλλά το έργο σταμάτησε όταν ο Νέρωνας καταδικάστηκε σε θάνατο το 68 μ.Χ.

Τον πρώτο καιρό της ανεξαρτησίας, ο Καποδίστριας θέλησε να εκτελέσει το έργο, αλλά τον σταμάτησε το τεράστιο κόστος: 40.000.000 χρυσά γαλλικά φράγκα. Το 1869 μετά την ολοκλήρωση της διώρυγας του Σουέζ, η ελληνική κυβέρνηση ψήφισε τον Νόμο για την κατασκευή της Διώρυγας της Κορίνθου.

Το 1882 έγινε η έναρξη των εργασιών εκσκαφής. Το έργο παραδόθηκε το 1893. Απασχολήθηκαν 2.500 εργάτες και χρησιμοποιήθηκαν τα τελειότερα τεχνικά μέσα της εποχής. Το μήκος της διώρυγας είναι 6.350 μέτρα.

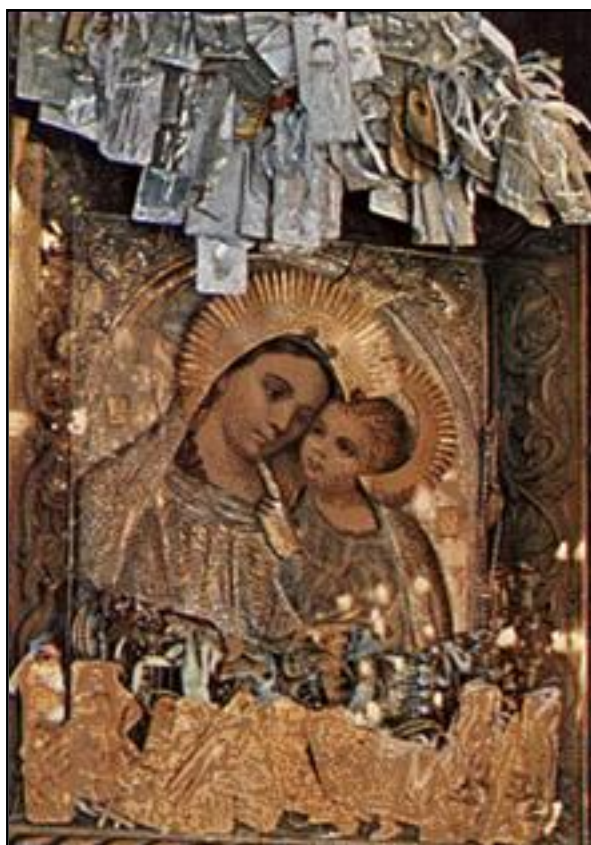
ΛΟΥΤΡΑΚΙ. Το Λουτράκι είναι μία από τις πιο γνωστές ελληνικές λουτροπόλεις. Αναφέρεται με το όνομα «Θέρμες» στα «Ελληνικά» του Ξενοφώντος. Κατά την περίοδο της Ρωμαιοκρατίας, με τα νερά του Λουτρακίου θεραπεύτηκε ο Σύλλας.

Σήμερα το Λουτράκι, με 3 σύγχρονα υδροθεραπευτήρια εξοπλισμένα για Λουτροθεραπεία, Ποσιθεραπεία και Φυσικοθεραπεία διεκδικεί μία από τις πρώτες θέσεις στον κατάλογο των οργανωμένων κέντρων θεραπευτικού τουρισμού.

Ένα από τα πολλά διεθνή βραβεία για το νερό Λουτρακίου.

Παναγία η Γιάτρισσα.

ΕΥΛΟΚΑΣΤΡΟ. Τουριστική κωμόπολη με θαυμάσια παραλία.

Και με το ονομαστό πευκοδάσος της δίπλα στη θάλασσα – τον «Πευκιά».

ΠΑΤΡΑ. Η Πάτρα έχει αρχαιότατη ιστορία. Το πρώτο της όνομα ήταν Αρόη. Κατά την εποχή του Πελοποννησιακού πολέμου ήταν μεγάλη και ισχυρή. Στους Ρωμαϊκούς χρόνους γνώρισε, επίσης, μεγάλη άνθηση.

Η κεντρική πλατεία της Πάτρας.

Τον Μεσαίωνα υπέφερε πολλά από πειρατικές επιδρομές και σεισμούς.

Το άνθινο ρολόι στο λιμάνι της Πάτρας.

Το 1440 η Πάτρα λεηλατήθηκε από τον Μουράτ τον δεύτερο και περιήλθε στους Τούρκους.

Τα Ψηλά Αλώνια στην Πάνω Πόλη.

Το 1828 απελευθερώθηκε, αφού καταστράφηκε τελείως από τους Τούρκους.

Η εκκλησία του Αγίου Ανδρέα.

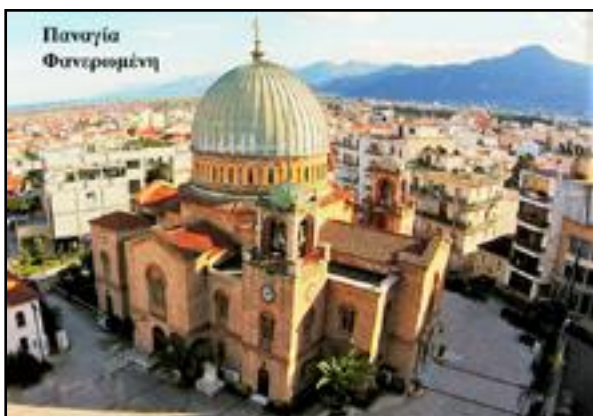
Το περίφημο Πατρινό καρναβάλι.

ΑΙΓΙΟ. Το Αίγιο είναι αρχαία πόλη, στην οποία ο Αγαμέμνονας κάλεσε τους Έλληνες βασιλείς σε συνέλευση πριν από τον Τρωικό πόλεμο.

Στους ιστορικούς χρόνους ήταν έδρα της Αχαικής Συμπολιτείας και γνώρισε μεγάλη ακμή. Το 146 π.Χ. κυριεύτηκε από τους Ρωμαίους και σιγά-σιγά παρήκμασε.

Το 1204 μ.Χ. το Αίγιο πέρασε στα χέρια των Φράγκων και ιδρύθηκε η Βαρωνία Βοστίτσας (πόλη των κήπων).

Παναγία Φανερωμένη.

Το 1718 παραχωρήθηκε στους Τούρκους. Λίγο μετά την κήρυξη της Επανάστασης του 1821 η πόλη ελευθερώθηκε.

Η εκκλησία της Παναγίας της Τρυπητής κτισμένη μέσα στον βράχο.

ΜΕΓΑ ΣΠΗΛΛΑΙΟ. Το Μοναστήρι του Μεγάλου Σπηλαίου είναι κτισμένο στην είσοδο μιας τεράστιας σπηλιάς. Το μοναστήρι είναι αφιερωμένο στην Κοίμηση της Θεοτόκου και έχει ύψος 8 ορόφων.

Ιδρύθηκε τον 4ο αιώνα και επισκευάστηκε το 1449 από τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο. Επί Τουρκοκρατίας στο μοναστήρι λειτουργούσε σχολείο και το Μέγα Σπήλαιο ήταν εστία Παιδείας.

Το 1943 το μοναστήρι πυρπολήθηκε από τους Γερμανούς. Σήμερα έχει ανοικοδομηθεί και διαθέτει ξενώνες για τους επισκέπτες.

ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ. Τα Καλάβρυτα είναι ιστορική ορεινή κωμόπολη, τελευταίος σταθμός του οδοντωτού σιδηρόδρομου που ξεκινά από το Διακοφτό.

Ο οδοντωτός σιδηρόδρομος που μέσα από το φαράγγι του Βουραϊκού ποταμού μας οδηγεί στα Καλάβρυτα.

Κοντά στα Καλάβρυτα βρίσκεται η Μονή της Αγίας Λαύρας. Κτίστηκε το 1689. Εκεί υψώθηκε το λάβαρο της Επανάστασης του 1821 και ακούστηκε ο όρκος «Ελευθερία ή θάνατος».

Τον Δεκέμβριο του 1943 οι Γερμανοί σκότωσαν όλους τους άνδρες της περιοχής (από 16 ως 70 χρόνων) σε αντίποινα για τη δράση ανταρτικών ομάδων.

ΤΡΙΠΟΛΗ. Η Τρίπολη κτίστηκε τον 14ο αιώνα μ.Χ. και γρήγορα εξελίχθηκε σε κωμόπολη με το όνομα Τριπολιτσία. Έτσι οι Τούρκοι μετέφεραν από το Ναύπλιο στην Τρίπολη την πρωτεύουσα του βιλαετιού της Πελοποννήσου.

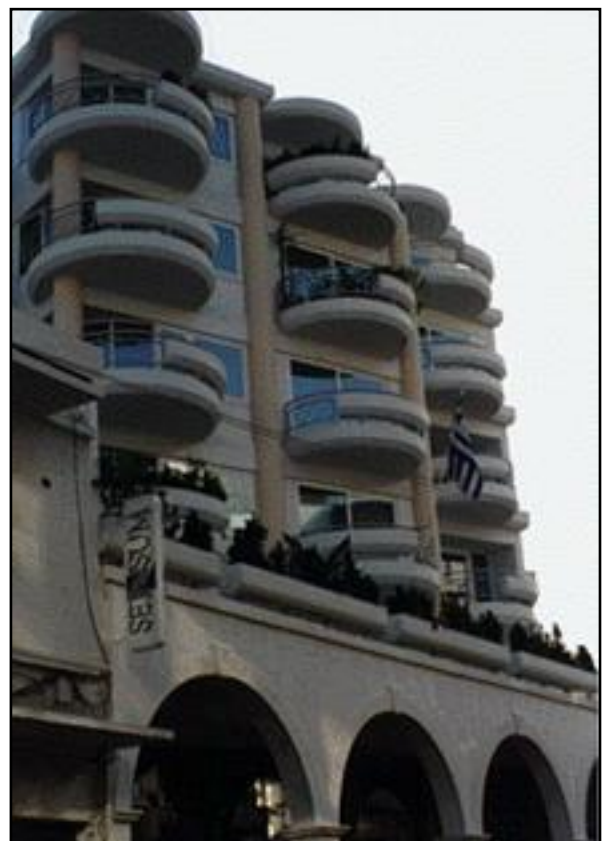
Η Τρίπολη υπήρξε ένα από τα κύρια εθνικά κέντρα στην Ελληνική Επανάσταση. Η άλωσή της από τον Κολοκοτρώνη στις 23 Σεπτεμβρίου του 1821 αποτέλεσε την πρώτη μεγάλη νίκη των επαναστατών.

Η εκκλησία του Αγ. Βασιλείου.

Το 1825 την κατέλαβε ο Ιμπραήμ, αλλά μετά τη Ναυμαχία του Ναβαρίνου αναγκάστηκε να την εγκαταλείψει αφού, όμως, πρώτα την ισοπέδωσε.

Το σημερινό διοικητικό κέντρο της Τρίπολης.

Το Μαλλιαροπούλειο θέατρο.

Τα ερείπια του ναού της Αλέας Αθηνάς στην αρχαία Τεγέα, κοντά στην Τρίπολη.

ΜΑΝΤΙΝΕΙΑ. Η Μαντίνεια είναι αρχαία πόλη της Αρκαδίας. Είχε μεγάλη ανάπτυξη ως συγκοινωνιακό και εμπορικό κέντρο. Υπέφερε από τους πολέμους της αρχικά με τη Σπάρτη και ύστερα με την Αθήνα.

Το 385 π.Χ. οι Λακεδαιμόνιοι την κατέστρεψαν στρέφοντας τα νερά του μικρού ποταμού Όφεως πάνω στα τείχη της που κατέρρευσαν επειδή ήταν κατασκευασμένα από ωμές πλίνθους.

Το αρχαίο θέατρο.

Η πόλη ανοικοδομήθηκε ξανά, αλλά οι Μαντινείς, σύμμαχοι πια της Σπάρτης, ηττήθηκαν από τον Θηβαίο στρατηγό Επαμεινώνδα (το 362 π.Χ.) στην περίφημη μάχη της Μαντινείας. Το 222 π.Χ. η πόλη κατελήφθη από τους Αχαιούς και από τότε παρήκμασε.

Μια μούσα παίζει λαγούτο (4ος αιώνας π.Χ.).

ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗ. Η αρχαία Μεγάλη Πόλη κτίστηκε από τον Θηβαίο στρατηγό Επαμεινώνδα μετά τη νίκη του στα Λεύκτρα κατά των Σπαρτιατών, το 370 π.Χ.

Σώζονται ερείπια του αρχαίου θεάτρου της, που ήταν το μεγαλύτερο της Ελλάδας.

Νόμισμα της αρχαίας Μεγαλόπολης με παράσταση του Λυκαίου Διός.

Το μεγάλο εργοστάσιο παραγωγής ρεύματος.

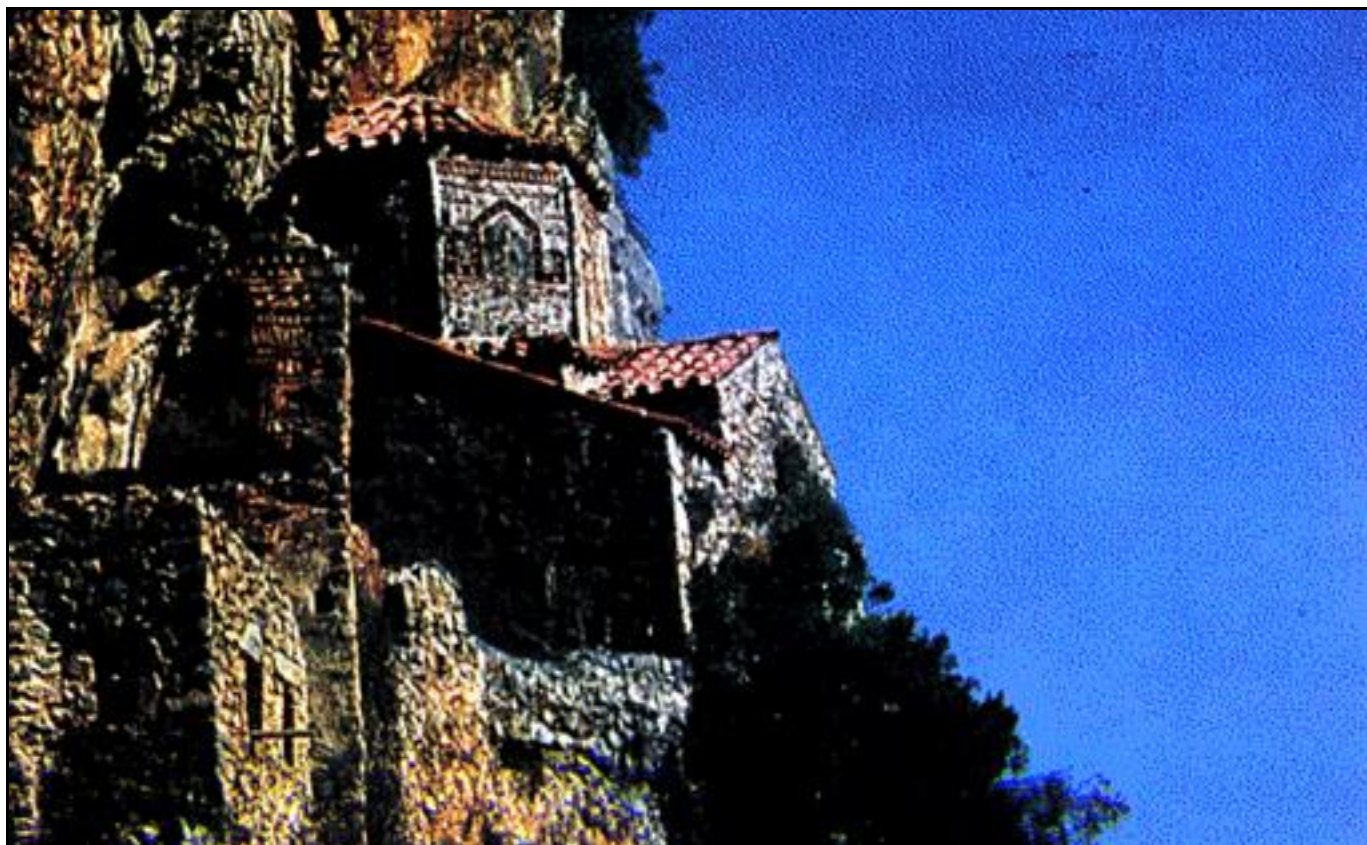

ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ. Η Δημητσάνα, κωμόπολη της Αρκαδίας, πρωτεύουσα της επαρχίας Γορτυνίας.

Ο κεντρικός δρόμος.

Εδώ βρίσκεται η περίφημη Μονή Φιλοσόφου («σκαλισμένη» πάνω στον βράχο), η οποία ιδρύθηκε το 963 μ.Χ. από τον Ιωάννη Λαμπαρδόπουλο ή Φιλόσοφο. Κατά την Τουρκοκρατία στη Σχολή της Μονής Φιλοσόφου φοίτησαν εξέχουσες μορφές, όπως ο Πατριάρχης Γρηγόριος ο πέμπτος και ο Παλαιών Πατρών Γερμανός, οι δύο πρωτομάρτυρες της Επανάστασης του 1821.

Η νέα Μονή Φιλοσόφου.

Κατά τον Αγώνα εδώ κατασκευαζόταν η αναγκαία πυρίτιδα, το «Δημητσάνικο μπαρούτι», στους 12 νερόμυλους της Δημητσάνας (στον Λούσιο, παραπόταμο του Αλφειού), που γι' αυτό ονομάστηκαν «μπαρουτόμυλοι».

Πολλά βιβλία και χειρόγραφα της μεγάλης βιβλιοθήκης της Μονής χρησιμοποιήθηκαν τότε σαν τάπες φυσεκιών.

ΠΥΡΓΟΣ. Ο Πύργος κτίστηκε το 1690 και πήρε το όνομά του από τον πύργο που κατασκεύασε ο ιδρυτής της πόλης Γεώργιος Τσερνωτάς στον λόφο του Επαρχείου.

Το 1825 ο Πύργος ερημώθηκε μετά από επίθεση του Ιμπραήμ.

Το Δημαρχείο του Πύργου.

Άρχισε να αναπτύσσεται μετά το 1857, οπότε κατασκευάστηκε το λιμάνι του Κατάκωλου και έγινε κέντρο του εξαγωγικού εμπορίου σταφίδας της περιοχής.

Το Μοναστήρι της Παναγίας Εισοδιώτισσας – Σχολή εκκλησιαστικής μουσικής και αγιογραφίας.

ΑΜΑΛΙΑΔΑ. Η Αμαλιάδα είναι αγροτική πόλη με μεγάλη ανάπτυξη.

Από την ομορφιά της είχε εντυπωσιαστεί η βασίλισσα Αμαλία και γι' αυτό το 1856 της έδωσε το όνομά της.

ΚΑΪΆΦΑΣ. Ο Καϊάφας είναι λουτρόπολη με ιαματικές πηγές δίπλα στην ομώνυμη λίμνη. Οι θερμές πηγές του Καϊάφα.

Σύμφωνα με τον μύθο, σ' αυτά τα νερά έπλυνε την πληγή του ο Κένταυρος Νέσσος όταν χτυπήθηκε από το δηλητηριασμένο βέλος του Ηρακλή – γι' αυτό μυρίζουν.

Τμήμα της λίμνης του Καϊάφα.

ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑ. Η Ανδρίτσαίνα είναι μια μικρή πόλη γνωστή για τη μεγάλη βιβλιοθήκη της που περιλαμβάνει πολλά σπάνια βιβλία και έγγραφα σχετικά με την Ελληνική επανάσταση.

Η κεντρική πλατεία.

Το νέο κτίριο της βιβλιοθήκης.

Το κτίριο των δικαστηρίων.

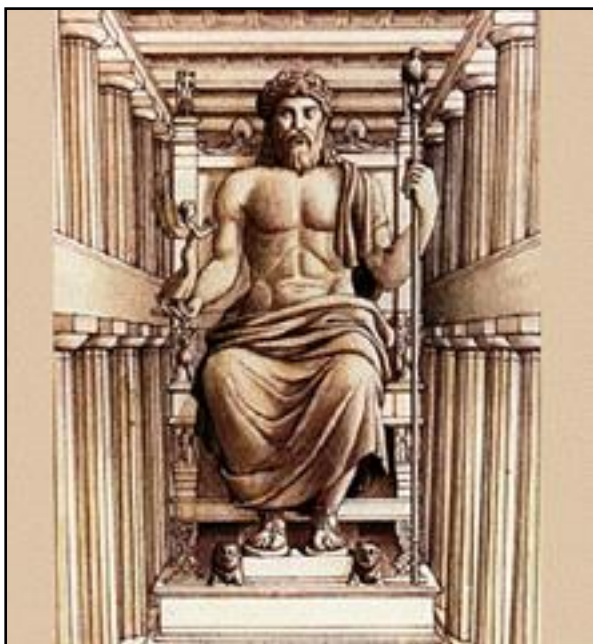
Κοντά στην Ανδρίτσαίνα είναι οι αρχαίες Βασσαί με τον ναό του Επικουρείου Απόλλωνα, έργο του Ικτίνου (420 π.Χ.).

ΟΛΥΜΠΙΑ. Αρχαία Ολυμπία. Η αρχή των Ολυμπιακών αγώνων χάνεται μέσα στους μύθους. Στους ιστορικούς χρόνους η επίσημη ίδρυση των αγώνων αποδίδεται στον Ίφιτο, αρχηγό των Ηλείων, το 776 π.Χ.

Τα Ολύμπια ετελούντο κάθε 5 χρόνια. Στη διάρκειά τους ίσχυε η «Ιερή Εκεχειρία» και σταματούσαν όλες οι εχθροπραξίες στην Ελλάδα. Οι αγώνες εξακολουθούσαν να γίνονται με την ίδια λαμπρότητα μέχρι το 383 μ.Χ.

Αναπαράσταση του ιερού χώρου της Άλτεως με τον ναό του Δία.

Αναπαράσταση του εσωτερικού του ναού του Διός με το χρυσελεφάντινο άγαλμα του θεού.

Το αρχαίο Στάδιο της Ολυμπίας ήταν χωρητικότητας 40.000 θεατών. Αριστερά ήταν ο βωμός της θεάς Δήμητρας και δεξιά η εξέδρα των Ελλανοδικών. Μπροστά είναι η γραμμή της αφετηρίας. Το σημαντικότερο (και παλαιότερο) αγώνισμα ήταν ο απλός δρόμος, το λεγόμενο «Στάδιο».

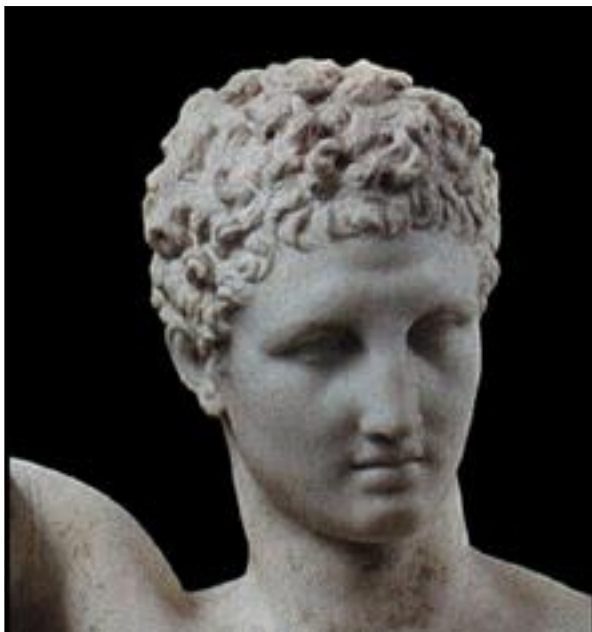
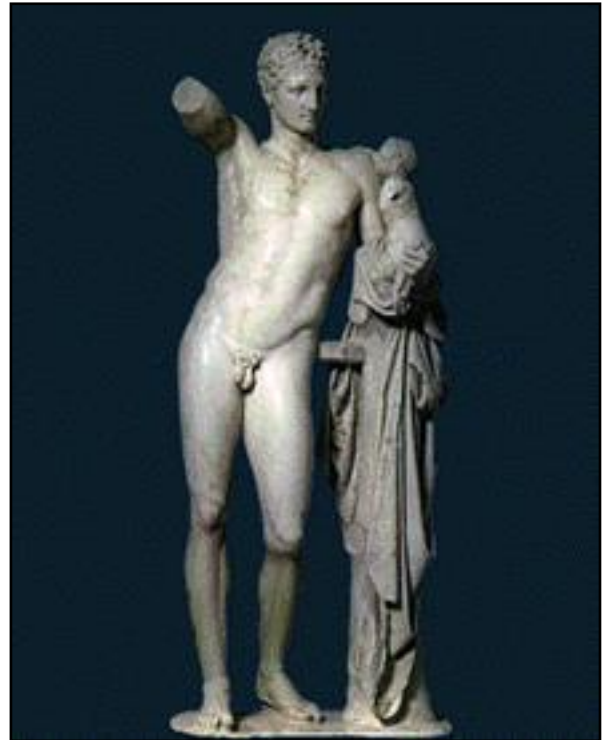

Το κύριο βραβείο ήταν ο «κότινος», στεφάνι από κλαδί αγριελιάς. Η πόλη του νικητή γκρέμιζε ένα μέρος από τα τείχη της για να περάσει, επειδή η πόλη που γεννούσε ήρωες δεν χρειαζόταν τείχη.

Το περίφημο άγαλμα του Ερμή του Πραξιτέλη (330 π.Χ.).

Το πρόσωπο του Ερμή με το «αινιγματικό» χαμόγελο.

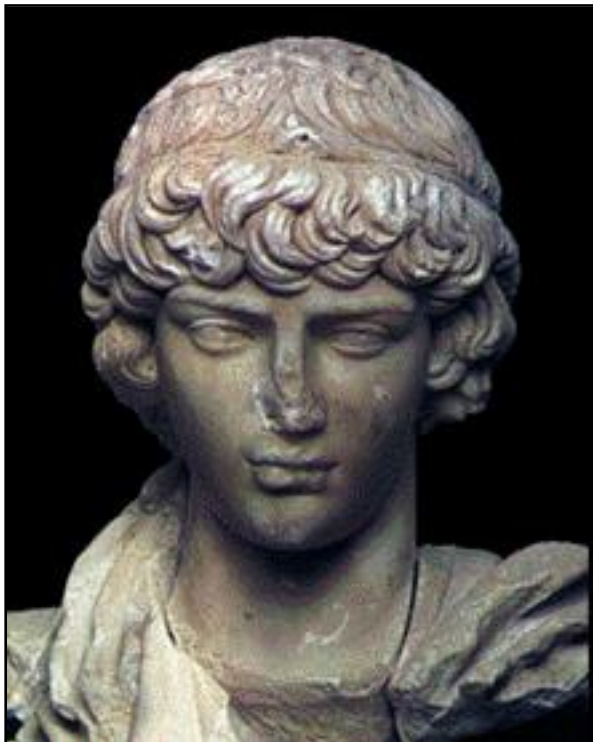
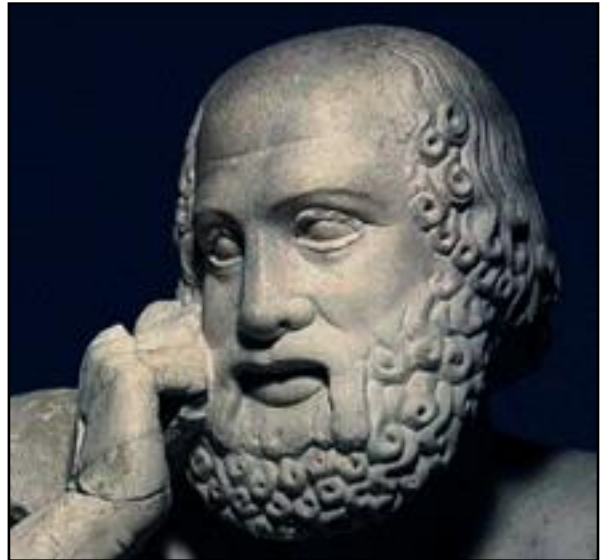
Αναπαράσταση της Νίκης του Παιωνίου.
Το βάθρο της είχε ύψος 9 μέτρα (321 π.Χ.).

Το κεφάλι του Απόλλωνα από το δυτικό αέτωμα του ναού του Διός.

Κεφάλι σκεπτόμενου άνδρα από το ανατολικό αέτωμα του ναού του Διός.

Άγαλμα του Αντίνοου (120 π.Χ.).

Το κράνος του Μιλτιάδη.
Το αφιέρωσε στον Δία μετά τη μάχη του Μαραθώνα και τη νίκη εναντίον των Περσών.

ΣΠΑΡΤΗ. Η Σπάρτη είναι η πρωτεύουσα του Νομού Λακωνίας.

Κεντρική πλατεία της Σπάρτης.

Ο Μητροπολιτικός ναός της Σπάρτης.

Ευρώτας, ο ποταμός της Σπάρτης.

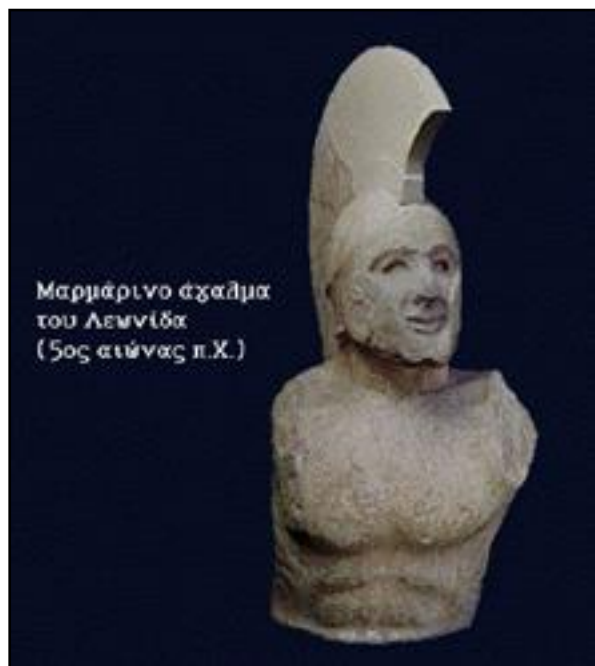
Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Σπάρτης.

Η περιοχή της Σπάρτης κατοικήθηκε από την προϊστορική περίοδο.

Η Δωρική κατάκτηση της Σπάρτης κατά τον 10ο αιώνα π.Χ. και οι νόμοι του Λυκούργου την έκαναν ισχυρότατη πόλη, αλλά με αποκλειστικό στόχο τον πόλεμο.

Μαρμάρινο έγχρημα
του Λεωνίδα
(5ος αιώνας π.Χ.)

Είναι γνωστή η σπαρτιατική αγωγή που είχε ως υπέρτατη αξία την πολεμική ανδρεία. Έτσι, οι νέοι Σπαρτιάτες μεγάλωναν με πειθαρχία, λιτότητα και σκληραγωγία.

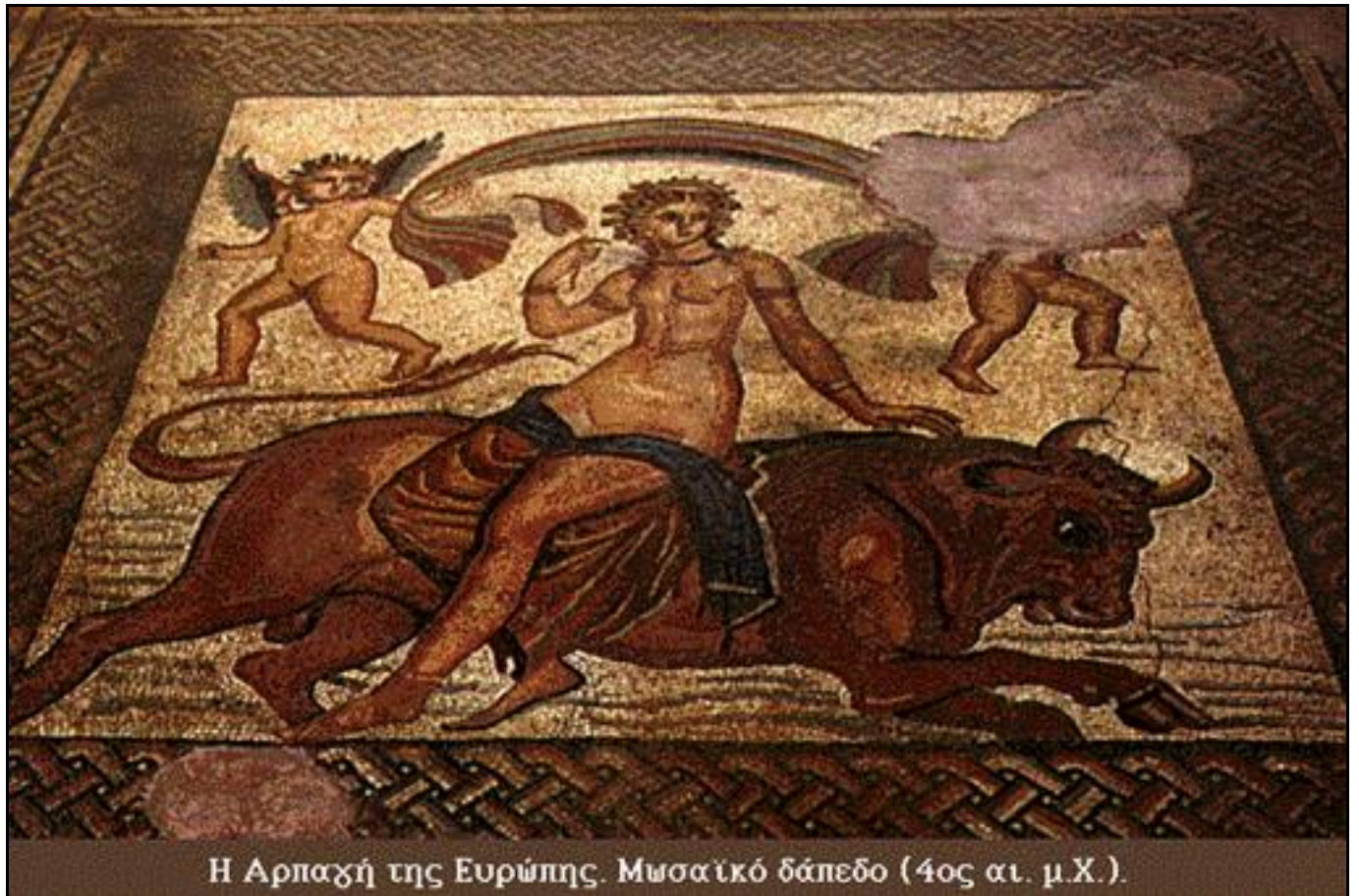
Το 550 π.Χ. η Σπάρτη ήταν επικεφαλής των πόλεων της Πελοποννήσου. Το 404 π.Χ. τέλειωσε ο Πελοποννησιακός πόλεμος και η Σπάρτη κατέστρεψε την Αθήνα, φτάνοντας στο ζενίθ της δύναμής της. Αλλά μετά τη μάχη της Χαιρώνειας, το 338 π.Χ., υποτάχθηκε κι αυτή στους Μακεδόνες.

Το 146 π.Χ. οι Ρωμαίοι κατακτούν τη Σπάρτη και από το 396 μ.Χ. Γότθοι και Σλάβοι εισβάλλουν διαδοχικά και τη λεηλατούν.

Οι Βυζαντινοί την ανοικοδόμησαν και το 1248 την κατέλαβαν οι Φράγκοι. Κατά την Τουρκοκρατία η πόλη παρήκμασε τελείως, αλλά στην Επανάσταση του 1821 οι Λάκωνες πολέμησαν γενναία κάτω από την ηγεσία των Μαυρομιχαλαίων.

Μετά την απελευθέρωση, πάνω στα ερείπια της αρχαίας πόλης, ιδρύθηκε επί Όθωνος η νέα Σπάρτη.

ΜΥΣΤΡΑΣ. Ο Μυστράς είναι μια μεσαιωνική ερειπωμένη πολιτεία κτισμένη πάνω σ' έναν οχυρό λόφο, στην περιοχή που ήταν τότε γνωστή με το όνομα Μυζηθράς.

Άποψη του Μυστρά. Κάτω το παλάτι, στην κορυφή το φρούριο.

Το κάστρο στην κορυφή του λόφου κτίστηκε το 1249 από τον Γουλιέλμο Βιλλεαρδουίνο. Αυτός το παραχώρησε στους Βυζαντινούς το 1262 με αντάλλαγμα την ελευθερία του.

Ο Μυστράς έγινε πρωτεύουσα του Δεσποτάτου του Μορέως το 1348.

Τα ερείπια της Βυζαντινής πόλης.

Μέχρι το 1384 Δεσπότες του Μορέως είναι οι Καντακουζηνοί και μέχρι το 1460 οι Παλαιολόγοι.

Άλλο ένα τμήμα των ερειπίων. Στο βάθος η Σπάρτη.

Γύρω στα 1400 ήρθε από την Κωνσταντινούπολη στον Μυστρά για να διδάξει ο Γεώργιος Πλήθων-Γεμιστός, ο σοφός Διδάσκαλος της εποχής, ο οποίος έμεινε εκεί μέχρι τον θάνατό του.

Η αναστήλωση του παλατιού.

Η πόλη έφτασε σε εξαιρετική ακμή και δημιούργησε μια νέα μορφή Βυζαντινού Ελληνισμού. Η τέχνη είχε επίσης μεγάλη άνθηση.

Αγία Σοφία: η εκκλησία του παλατιού.

Από το 1460 ως το 1715 ο Μυστράς βρισκόταν κυρίως κάτω από την εξουσία των Βενετών και είχε μια σχετική οικονομική ανάπτυξη λόγω της σηροτροφίας.

Αγία Σοφία: ο Χριστός στο βάθος του Ιερού.

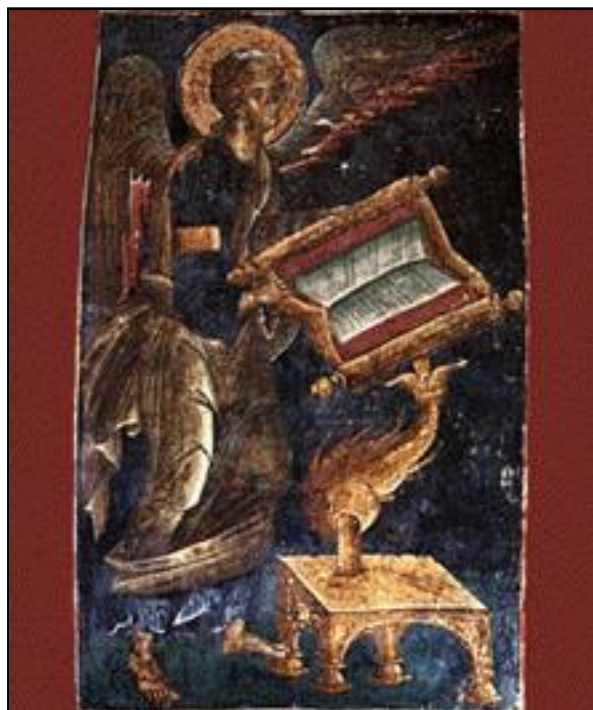
Το 1715, με την κατάληψή του από τους Τούρκους, ο Μυστράς παρακμάζει και το 1779 καίγεται από τις ορδές των Τουρκαλβανών επειδή επαναστάτησε κατά τη διάρκεια των Ορλωφικών.

Η Μεταμόρφωση από το Μοναστήρι της Περιβλέπτου.

Ο Άγγελος της Δευτέρας Παρουσίας από τη Μητρόπολη.

Οι Μάρτυρες, λεπτομέρεια από τους Αγίους Πάντες στο Μοναστήρι της Οδηγήτριας.

ΓΥΘΕΙΟ. Το Γύθειο είναι το επίνειο της Σπάρτης. Πρώτοι κάτοικοί του ήταν οι Φοίνικες. Σύμφωνα με τη μυθολογία ιδρυτές του ήταν ο Ηρακλής και ο Απόλλωνας.

Καθώς λέγεται, ο Πάρις και η Ελένη, φεύγοντας για την Τροία, πέρασαν την πρώτη τους νύχτα στο νησάκι που κλείνει τον κόλπο, την Κρανάη (σημερινό Μαραθονήσι).

Όταν ξέσπασε η Επανάσταση του 1821 το Γύθειο ήταν από τις πρώτες πόλεις που έδωσαν το παρόν στον Αγώνα.

ΜΑΝΗ. Το νότιο άκρο της χερσονήσου του Ταΰγετου αποτελείται από μια ορεινή δύσβατη περιοχή που λέγεται Μάνη.

Η Βάθεια είναι ένα από τα χαρακτηριστικά χωριά της Μάνης.

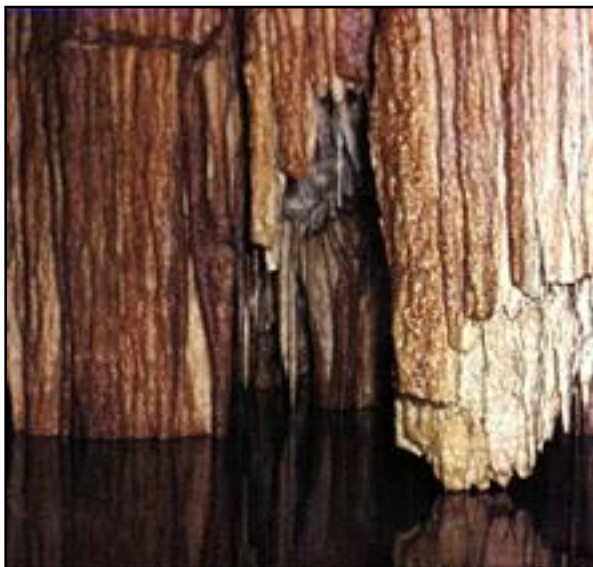

Οι πύργοι χρησίμευαν ταυτόχρονα και ως σπίτια και ως οχυρά.

Παραδοσιακός Μανιάτικος πύργος.

Ήταν κατοικημένη από τα προϊστορικά χρόνια και η ιστορία της είναι παράλληλη της Σπάρτης.

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας η Μάνη έμεινε μία από τις λίγες ελεύθερες περιοχές του ελληνισμού κι έδωσε άσυλο σε πολλούς καπεταναίους και αγωνιστές.

Η Γλυφάδα ή Βλυχάδα είναι ένα από περίφημα σπήλαια της περιοχής Δυρού της Μάνης. Το σπήλαιο διασχίζει υπόγειος ποταμός.

Μετά την επανάσταση του 1821 και τον ερχομό των Βαυαρών στην Ελλάδα, οι Μανιάτες στασίασαν και νίκησαν τον Βαυαρικό στρατό. Αλλά αργότερα συμβιβάστηκαν με την κυβέρνηση.

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ. Η Μονεμβασία είναι παλιά Βυζαντινή πόλη κτισμένη πάνω σε μια βραχώδη νησίδα που συνδέεται με τη στεριά μόνο με μια στενή λουρίδα γης. Έτσι βγήκε και το όνομά της: «μία μόνη έμβασις».

Κατά τον 6ο αιώνα μ.Χ. η Μονεμβασία επέκτεινε την κυριαρχία της και ανέπτυξε εμπόριο και ναυτιλία.

Στα κατοπινά χρόνια η φυσικά οχυρή της θέση της έδινε ξεχωριστή σημασία κι έγινε ορμητήριο αρχικά των Βυζαντινών και αργότερα των Βενετών. Τελικά την κατέλαβαν οι Τούρκοι. Απελευθερώθηκε το 1821.

ΚΥΘΗΡΑ. Τα Κύθηρα ανήκουν στα Επτάνησα και έχουν μακριά ιστορία. Αρχικά ήταν αποικία των Φοινίκων και εκεί λατρευόταν η Αφροδίτη.

Μετά την κάθοδο των Δωριέων πέρασε στα χέρια των Αργείων και τον 6ο αιώνα π.Χ. το νησί ανήκε στη Σπάρτη.

Άποψη από τα Κύθηρα.

Τον Μεσαίωνα πέρασαν διάφοροι κατακτητές. Με την Ελλάδα ενώθηκε το 1864 μαζί με τα άλλα Επτάνησα.

ΚΑΛΑΜΑΤΑ. Η Καλαμάτα είναι κτισμένη στη θέση της Ομηρικής πόλης Φαραί. Από τους Μεσσηνίους πέρασε στους Μακεδόνες, στους Ρωμαίους και στους Βυζαντινούς. Το 1206 την πήραν οι Φράγκοι και το 1459 οι Τούρκοι.

Το λιμάνι της Καλαμάτας.

Υπήρξε κέντρο της προετοιμασίας του αγώνα για την επανάσταση του 1821 και ήταν η πρώτη πόλη που απέκτησε την ανεξαρτησία της, αφού ελευθερώθηκε από τον Κολοκοτρώνη στις 23 Μαρτίου 1821.

Η παραλία της πόλης.

Στις 28 Μαρτίου ιδρύθηκε εκεί τοπική γερουσία, αλλά το 1825 καταστράφηκε από τον Ιμπραήμ. Η ανοικοδόμηση άρχισε μετά την επιστροφή του Καποδίστρια.

Το κάστρο της Καλαμάτας.

Στην Καλαμάτα κυκλοφόρησε η πρώτη ελληνική εφημερίδα στην Ελλάδα, η «Σάλπιγξ».

ΜΕΣΣΗΝΗ. Η κεντρική πλατεία της σύγχρονης Μεσσήνης.

Από τα χρόνια της τουρκοκρατίας ονομάζεται και Νησί γιατί, καθώς είναι κτισμένη σ' ένα μικρό ύψωμα, όταν πλημμύριζε ο ποταμός Πάμισος (που περνά δίπλα της) έμοιαζε με νησί στη μέση της θάλασσας.

Το πάρκο της πόλης.

Η αρχαία Μεσσήνη βρίσκεται 20 χιλιόμετρα βορειότερα. Είχε ιδρυθεί το 370 π.Χ. από τον Θηβαίο στρατηγό Επαμεινώνδα και η πρώτη ονομασία της ήταν Ιθώμη.

Τμήμα των τειχών της αρχαίας Ιθώμης.

Τα ερείπια της αρχαίας Μεσσήνης.

ΚΟΡΩΝΗ. Στη θέση της σημερινής Κορώνης βρισκόταν η αρχαία πόλη που έκτισαν οι πρόσφυγες από την Ασίνη της Αργολίδας. Το σημερινό όνομά της το πήρε τον Μεσαίωνα.

Γενική άποψη της Κορώνης.

Από το 1206 κατέλαβαν διαδοχικά την Κορώνη οι Φράγκοι, οι Βενετοί, οι Τούρκοι, οι Ισπανοί. Το 1718 πέρασε για τελευταία φορά στα χέρια των Τούρκων.

Ο Γάλλος στρατηγός Μαιζών την ελευθέρωσε και την παρέδωσε στην Ελλάδα το 1828.

Το Μεσαιωνικό κάστρο της Κορώνης.

ΜΕΘΩΝΗ. Η Ομηρική Πήδασος ήταν φημισμένη για τα κρασιά της.

Το όνομα Μεθώνη το πήρε κατά τον 8ο αιώνα π.Χ., οπότε κατακτήθηκε από τους Σπαρτιάτες.

Τον Μεσαίωνα ήταν ένας από τους μεγαλύτερους ναυτικούς σταθμούς μεταξύ Ανατολής και Δύσης.

Η είσοδος του κάστρου από τη θάλασσα.

Το 1828 παραδόθηκε από τους Τούρκους στον Γάλλο στρατηγό Μαιζών και στη συνέχεια ενσωματώθηκε στο νέο ελληνικό κράτος.

Τα ισχυρά τείχη του κάστρου.

Το Μπούρτζι στην άκρη του κάστρου.

ΠΥΛΟΣ. Η Πύλος είναι αρχαία πόλη, γνωστή και με το μεσαιωνικό της όνομα Ναβαρίνο.

Το λιμάνι της Πύλου.

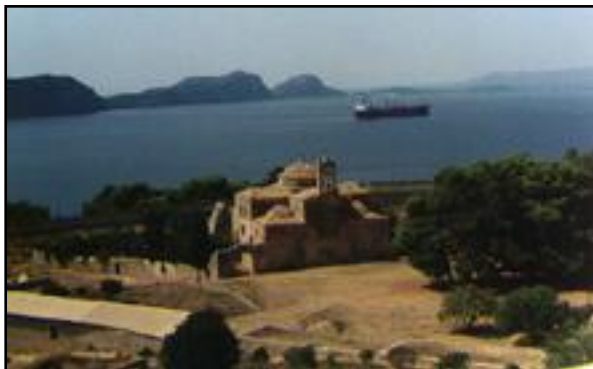
Το κάστρο του Ναβαρίνου.

Στον κόλπο της Πύλου (που κλείνεται από το μικρό νησάκι Σφακτηρία) έγινε το 1827 η γνωστή «Ναυμαχία του Ναβαρίνου» που καθόρισε την εξέλιξη της Ελληνικής Επανάστασης.

Ο ενωμένος στόλος Άγγλων, Γάλλων και Ρώσων συνέτριψε τον Τουρκοαιγυπτιακό.

Όπλα και πυρομαχικά.

Η εκκλησία του κάστρου.

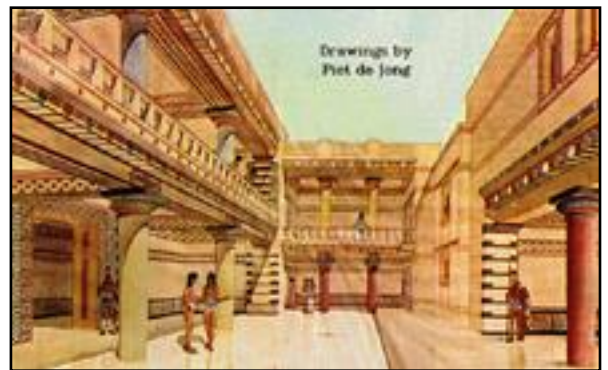

ΤΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ ΤΟΥ ΝΕΣΤΟΡΑ. Η Ομηρική Πύλος φαίνεται πως ήταν η πλουσιότερη και μεγαλύτερη Μυκηναϊκή πόλη.

Αναπαράσταση της αίθουσας του θρόνου. Στη μέση η εστία.

Τα ανάκτορά της, που καταστράφηκαν από φωτιά τον 12ο αιώνα π.Χ., μας έδωσαν πολλά αρχαιολογικά ευρήματα.

Αναπαράσταση της εσωτερικής αυλής των ανακτόρων.

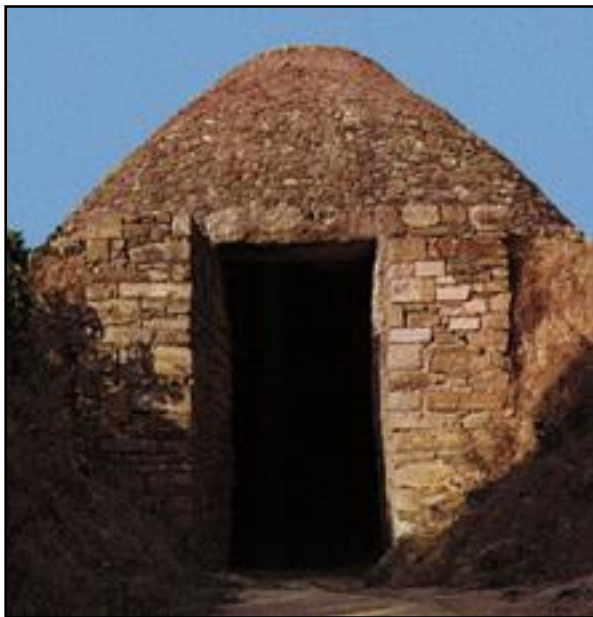
Βρέθηκαν χίλιες περίπου πήλινες πλάκες με τη Γραμμική Γραφή Β και 2.000 αγγεία.

Αναπαράσταση τοιχογραφίας των ανακτόρων.

Μπανιέρα που βρέθηκε στα ανάκτορα της Πύλου.

Θολωτός τάφος του 15ου αιώνα π.Χ.

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ. Γενική άποψη της Κυπαρισσίας.

Τον 4ο αιώνα π.Χ. ο Επαμεινώνδας την είχε καταστήσει κύριο λιμάνι της Μεσσήνης.

Το κάστρο της Κυπαρισσίας.

Το Δημαρχείο της Κυπαρισσίας.

ΛΑΡΙΣΣΑ. Η Λάρισα ιδρύθηκε από τους Πελασγούς και αργότερα έγινε πρωτεύουσα των Λαπιθών.

Πρώτος βασιλιάς της τα ιστορικά χρόνια ήταν ο Θεσσαλός Αλεύας ο Πυρρός (8ος αιώνας π.Χ.), γενάρχης της δυναστείας των Αλευαδών.

Οι Ρωμαίοι την έκαναν πρωτεύουσα του «Κοινού των Θεσσαλών».

Στα χρόνια του Βυζαντίου γνώρισε πολλές επιδρομές και λεηλασίες από τους Βησιγότθους.

Τον 13ο αιώνα προσαρτήθηκε στο Δεσποτάτο της Ηπείρου, τον 14ο αιώνα την κατέκτησαν οι Σλάβοι και τον 15ο αιώνα την κατέκτησαν οι Τούρκοι.

Η εκκλησία του Αγίου Νικολάου.

Η Λάρισα απελευθερώθηκε το 1881.

Γκραβούρα της Λάρισας με την τοξωτή γέφυρα του Πηνειού, στην Τουρκοκρατία.

Το μνημείο του Ιπποκράτη κατασκευάστηκε στη θέση που βρέθηκε ο τάφος του. Ο Ιπποκράτης γεννήθηκε στην Κω το 460 π.Χ. και πέθανε στη Λάρισα το 377 π.Χ.

Λεπτομέρεια από κύλινδρο του 5ου αιώνα π.Χ.

Γυάλινο αγγείο των Ρωμαϊκών χρόνων (2ος αιώνας μ.Χ.).

Ψηφιδωτό νάρθηκα παλαιοχριστιανικής βασιλικής (5ος αιώνας μ.Χ.).

ΦΑΡΣΑΛΑ. Τα Φάρσαλα είναι αρχαιότατη πόλη που γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη μέχρι τη Ρωμαϊκή περίοδο. Στη συνέχεια ακολούθησε την ιστορία της υπόλοιπης Θεσσαλίας.

Ορισμένοι υποστηρίζουν πως στη θέση αυτή ήταν κτισμένη η Ομηρική Φθία, η πόλη των Μυρμιδόνων και πατρίδα του Αχιλλέα.

Πήλινο ειδώλιο της Νεολιθικής περιόδου.

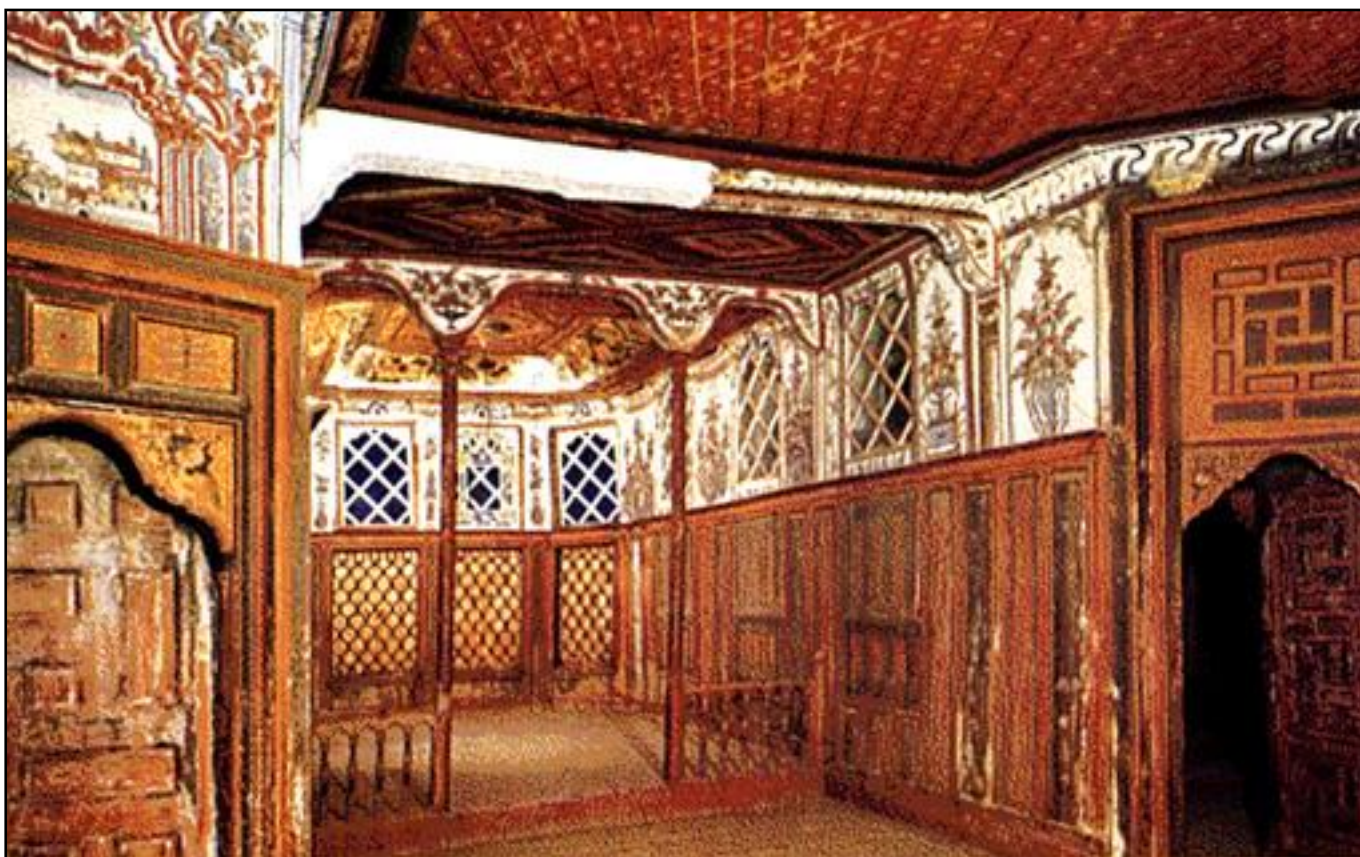
ΑΜΠΕΛΑΚΙΑ. Τα Αμπελάκια είναι χωριό του νομού Λάρισας. Τα Αμπελάκια γνώρισαν μεγάλη άνθιση κατά τον 18ο αιώνα. Η άνθισή τους οφειλόταν στον συνεταιρισμό που ιδρύθηκε εκεί το 1788 και ήταν ο πρώτος στον κόσμο. Ο συνεταιρισμός αυτός ονομαζόταν «Συντροφιά των Αμπελακίων» και είχε 6.000 μέλη. Η παραγωγή του ήταν κόκκινα νήματα και υφάσματα που τα πουλούσε στην υπόλοιπη Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Ο Γεώργιος Μαύρος ήταν ένας δραστήριος έμπορος που πρωτοστάτησε στη δημιουργία του Συνεταιρισμού. Πήρε το όνομα Σβαρτς από την επιγραφή του εμπορικού του καταστήματος στη Βιέννη – Σβαρτς στη γερμανική γλώσσα σημαίνει μαύρος. Το αρχοντικό του Γ. Σβαρτς είναι σήμερα μουσείο.

Η μεγάλη επιτυχία της παραγωγής υφασμάτων στα Αμπελάκια στηρίχθηκε στην αποκλειστικότητα της κόκκινης βαφής, η οποία ήταν πολύ ακριβή εκείνη την εποχή.

Η αίθουσα συνελεύσεων στο αρχοντικό Σβαρτς.

Οι Αμπελακιώτες είχαν ανακαλύψει έναν τρόπο παραγωγής κόκκινης βαφής πολύ καλής ποιότητας με βάση το ριζάρι (ένα φυτό που αφθονούσε στα Αμπελάκια).

Το τζάκι του Αετού στο δωμάτιο φιλοξενίας υψηλών προσώπων.

Ο τρόπος βαφής και αναλογίας κρατήθηκε μυστικός και, ακόμα και σήμερα, δεν υπάρχουν καθόλου στοιχεία για τη διαδικασία παραγωγής.

Τοιχογραφία του νησιού Χάλκη των Πριγκηποννήσων στο αρχοντικό Σβαρτς.

Το 1811 η «Συντροφιά των Αμπελακίων» διαλύθηκε εξαιτίας διαφόρων παραγόντων: ο Αγγλικός ανταγωνισμός (με χημικά χρώματα), οι πιέσεις του Αλή Πασά, οι έριδες μεταξύ των συνεταιριών και η πτώχευση της Τράπεζας της Βιέννης, όπου βρίσκονταν οι καταθέσεις του Συνεταιρισμού.

Το κτίριο του σημερινού Πιστωτικού Συνεταιρισμού.

Σύγχρονο αρχοντικό στα Αμπελάκια.

ΤΕΜΠΗ. Η κοιλάδα των Τεμπών βρίσκεται ανάμεσα στον Όλυμπο και την Όσσα (Κίσαβο). Όπως περιγράφεται: «ο Όλυμπος κι ο Κίσαβος τα δυο βουνά μαλώνουν». Τη διαρρέει ο ποταμός Πηνειός.

Η κοιλάδα έχει μήκος 8 χιλιομέτρων και πλάτος που φτάνει τα 50 μέτρα.

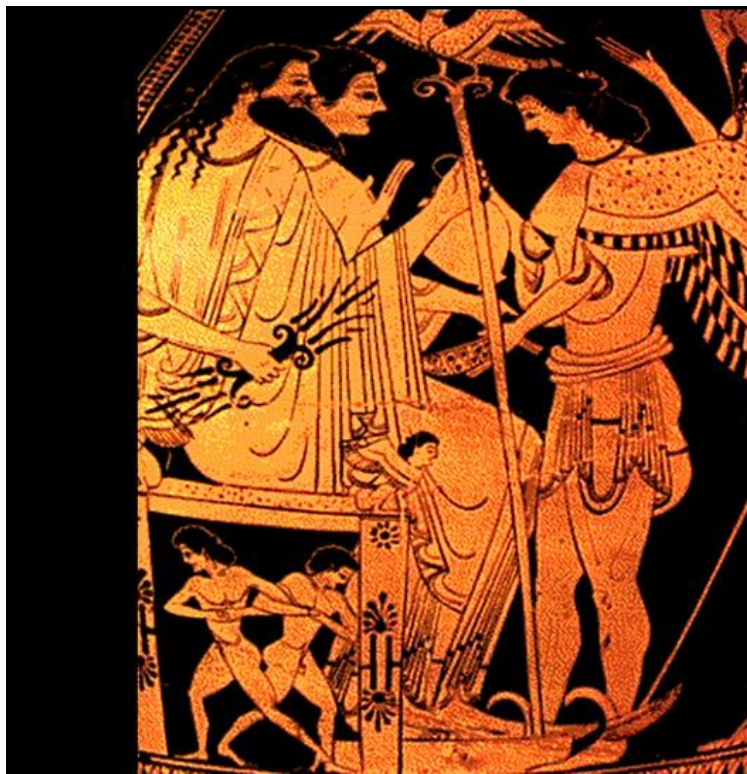

Η κρεμαστή γέφυρα πάνω από το ποτάμι.

ΟΛΥΜΠΟΣ. Ο Όλυμπος, το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας. Η ψηλότερη κορφή του Ολύμπου είναι ο Μύτικας ή Πάνθεον με υψόμετρο 2.920 μέτρα.

Η επιβλητικότητα του ορεινού όγκου του Ολύμπου έκανε τη φαντασία των αρχαίων Ελλήνων να στήσει εκεί τα παλάτια των θεών τους, επικεφαλής των οποίων ήταν ο Δίας. Γι' αυτό και οι δώδεκα θεοί της αρχαίας ελληνικής μυθολογίας ονομάστηκαν «Ολύμπιοι». Στον Όλυμπο κατοικούσαν, επίσης, οι Μούσες, οι Χάριτες και οι Ωρες.

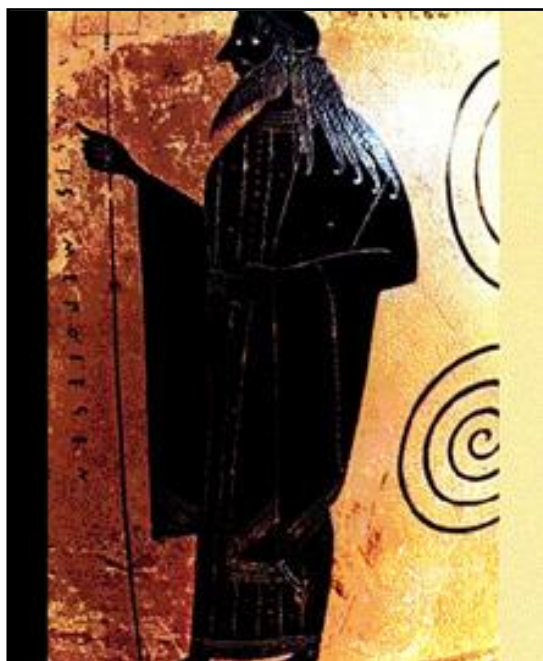
Ο βασιλιάς των θεών
Δίας (Ζεύς) και
η σύζυγός του Ηρα,
καθισμένοι σε θρόνο.
Μπροστά τους
η φτερωτή Νίκη ή Ιρις.

The king of the gods
Zeus and his wife Hera,
seated on a throne.
Before them
the winged Nike or Iris.

Η Αθηνά, θεά της σοφίας, με περικεφαλαία και δόρυ.

Ο Ποσειδώνας, θεός της θάλασσας, κρατώντας την
τρίαινά του.

ΤΡΙΚΑΛΑ. Η αρχαία Τρίκκη χτίστηκε από την κόρη του μυθικού ήρωα Ασωπού, από την οποία πήρε και το όνομά της.

Οι κάτοικοί της έλαβαν μέρος στην Τρωικό πόλεμο.

Αργότερα κατακτήθηκε από τους Μακεδόνες και τους Ρωμαίους κι έπεσε σε παρακμή.

Ο ποταμός Ληθαίος διασχίζει τα Τρίκαλα.

Ο Ιουστινιανός ξανάχτισε την πόλη τον 6ο αιώνα μ.Χ.

Το μουσείο Δημήτρη και Λέγκως Κατσκογιάννη.

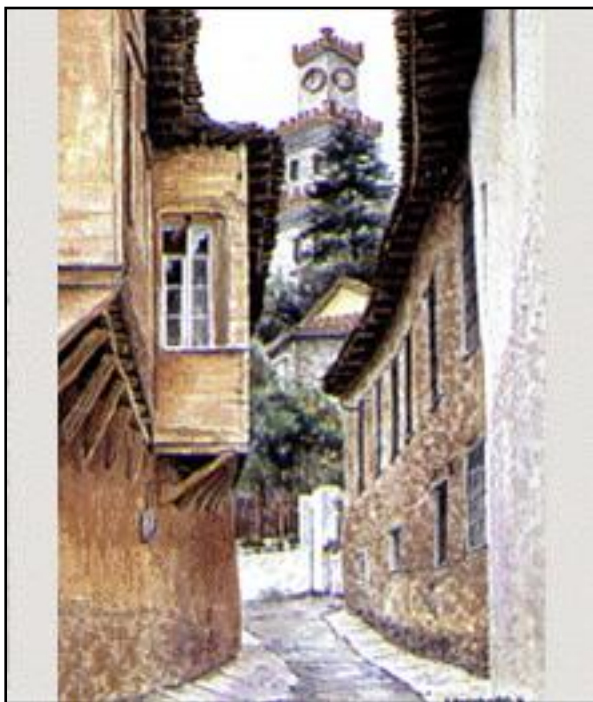

Από τον 12ο αιώνα μ.Χ. η πόλη αναφέρεται ως Τρίκαλα.

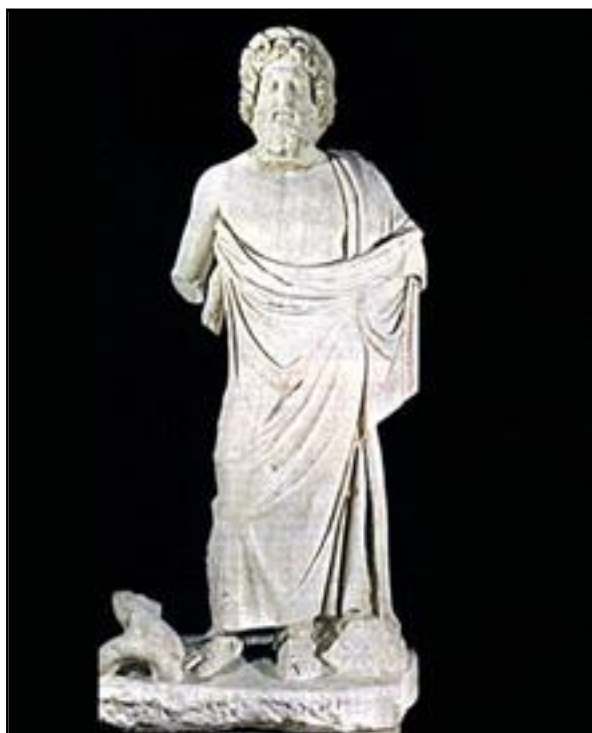
Η είσοδος στον ζωολογικό κήπο της πόλης.

Το βυζαντινό φρούριο και το ρολόι.

Το 1395 περνά στην κυριαρχία των Τούρκων που κράτησε ως το 1881.

Σύμφωνα με τη μυθολογία εκεί γεννήθηκε ο Ασκληπιός.

ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ. Η Καλαμπάκα είναι κτισμένη στους πρόποδες των Μετεώρων. Στη θέση της, στην αρχαιότητα, βρισκόταν η πόλη Αιγίνιον, πρωτεύουσα των Τυμφαίων. Το 146 π.Χ. το Αιγίνιο κυριεύεται και λεηλατείται από τους Ρωμαίους. Στα Βυζαντινά χρόνια η Καλαμπάκα ονομαζόταν Σταγοί – ίσως παραφθορά της φράσης «στους Αγίους».

Πάνω από την Καλαμπάκα υψώνονται τα Μετέωρα.

Το όνομα Καλαμπάκα το πήρε στην περίοδο της Τουρκοκρατίας, οπότε υπήρξε σημαντικό εμπορικό κέντρο. Ελευθερώθηκε από τους Τούρκους το 1881.

Κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα ήταν ορμητήριο των Ελλήνων αγωνιστών που πήγαιναν να βοηθήσουν τους Έλληνες της Μακεδονίας.

Άποψη της Καλαμπάκας από τα Μετέωρα.

ΜΕΤΕΩΡΑ. Οι βράχοι από γρανίτη των Μετεώρων είναι λείψανα των μεγάλων γεωλογικών αναστατώσεων την προϊστορική εποχή.

Πάνω στους παράξενους θεόρατους βράχους ιδρύθηκαν τον 14ο αιώνα οι πρώτες Μονές. Την περίοδο εκείνη η Θεσσαλία ήταν θέατρο συγκρούσεων μεταξύ Αλβανών, Σέρβων και Τούρκων και οι κάτοικοι έβρισκαν καταφύγιο στους απρόσιτους αυτούς βράχους. Στα μέσα του 14ου αιώνα ιδρύεται η Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος –η Μονή Μεγάλου Μετεώρου– από τον Όσιο Αθανάσιο, ο οποίος έδωσε στον μεγάλο βράχο «Πλατύ Λίθο» το όνομα Μετέωρο και από τότε όλοι οι βράχοι φέρουν αυτό το όνομα.

Στη συνέχεια έχουμε τη δημιουργία πολλών ιερών μονών σε διάστημα δύο αιώνων, περίοδο μεγάλης ακμής του μοναχισμού στα Μετέωρα.

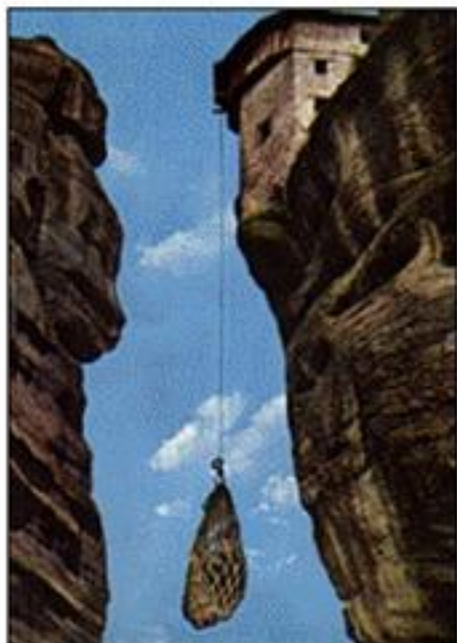
Αυτή είναι η Μονή της Αγίας Τριάδας.

Άλλη μια άποψη της Μονής της Αγίας Τριάδας.

Το ανέβασμα στις Μονές γινόταν με το βριζόνι, ένα είδος βαρούλκου που ανέβαζε τους ανθρώπους και τα πράγματα μέσα σε ένα δίχτυ. Χρησιμοποιούνταν επίσης ανεμόσκαλες.

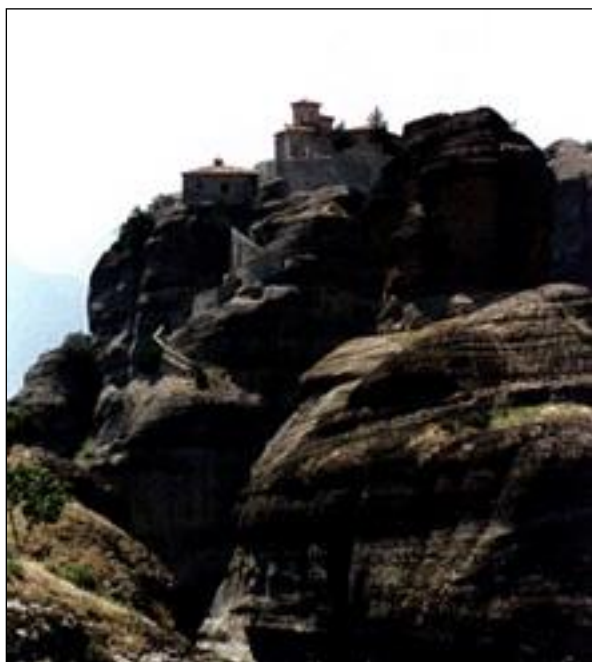

Το βριζόνι

Το ανέβασμα στις Μονές γινόταν με το βριζόνι, ένα είδος βαρούλκου που ανέβαζε τους ανθρώπους και τα πράγματα μέσα σε ένα δίχτυ. Χρησιμοποιούνταν, επίσης, ανεμόσκαλες.

The winch (vrizoni)

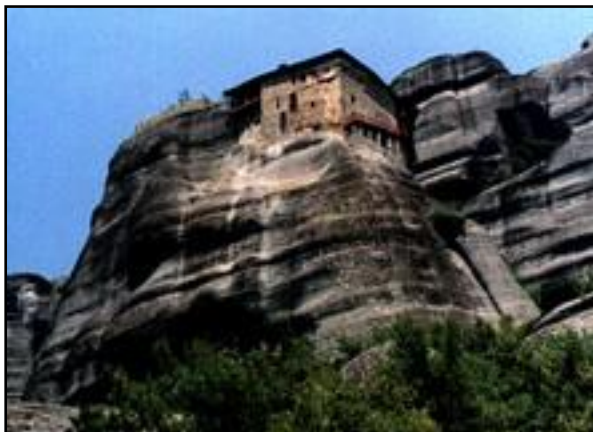
The journey up to the Monasteries was made by winch, which carried people and goods in a net. Rope ladders were also used.

Η Μονή Βαρλαάμ διακρίθηκε τόσο στην πνευματική προκοπή όσο και στη συμμετοχή της στους Εθνικούς αγώνες. Περιέχει σημαντικές τοιχογραφίες.

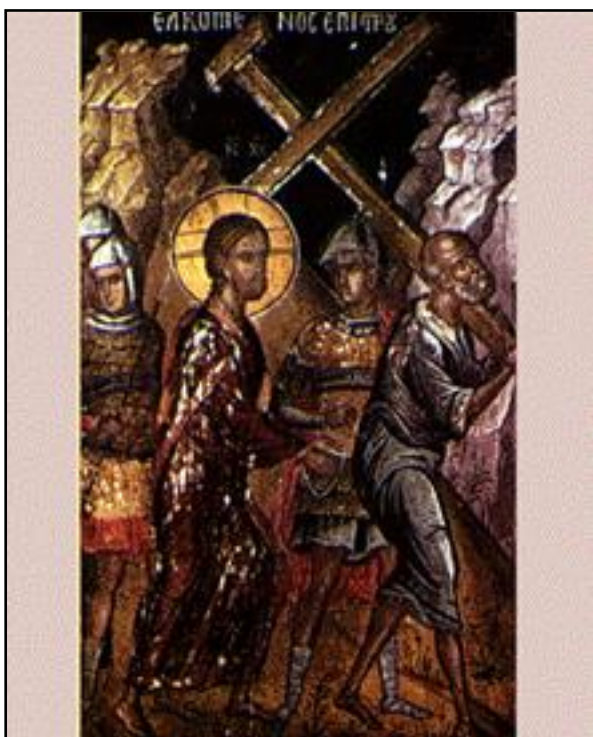
Η Μονή Ρουσάνου.

Η Μονή του Αγίου Νικολάου (του Αναπαυσά).

Η Μονή του Αγίου Στεφάνου.

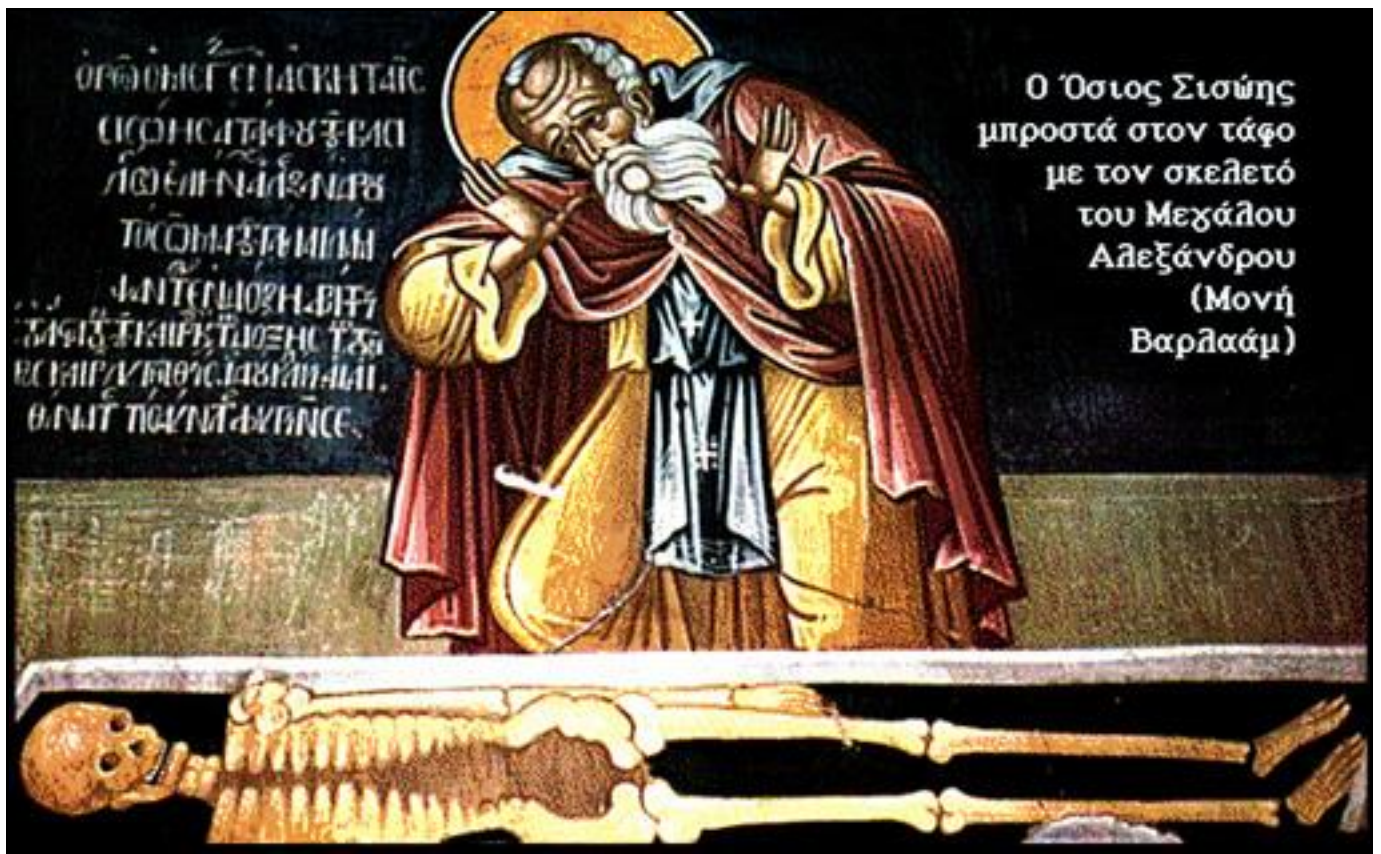
Ο Χριστός ελκόμενος επί του Σταυρού – Μονή Αγίου Νικολάου, 16ος αιώνας.

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ – Μονή Βαρλαάμ, 16ος αιώνας.

Ο Όσιος Σισώης μπροστά στον τάφο με τον σκελετό του Μεγάλου Αλεξάνδρου.
Μονή Βαρλαάμ.

Ο Αδάμ ονοματίζει τα ζώα. Τοιχογραφία στο Καθολικό της Μονής του Αγίου Νικολάου του Αναπαυσά – 16ος αιώνας.

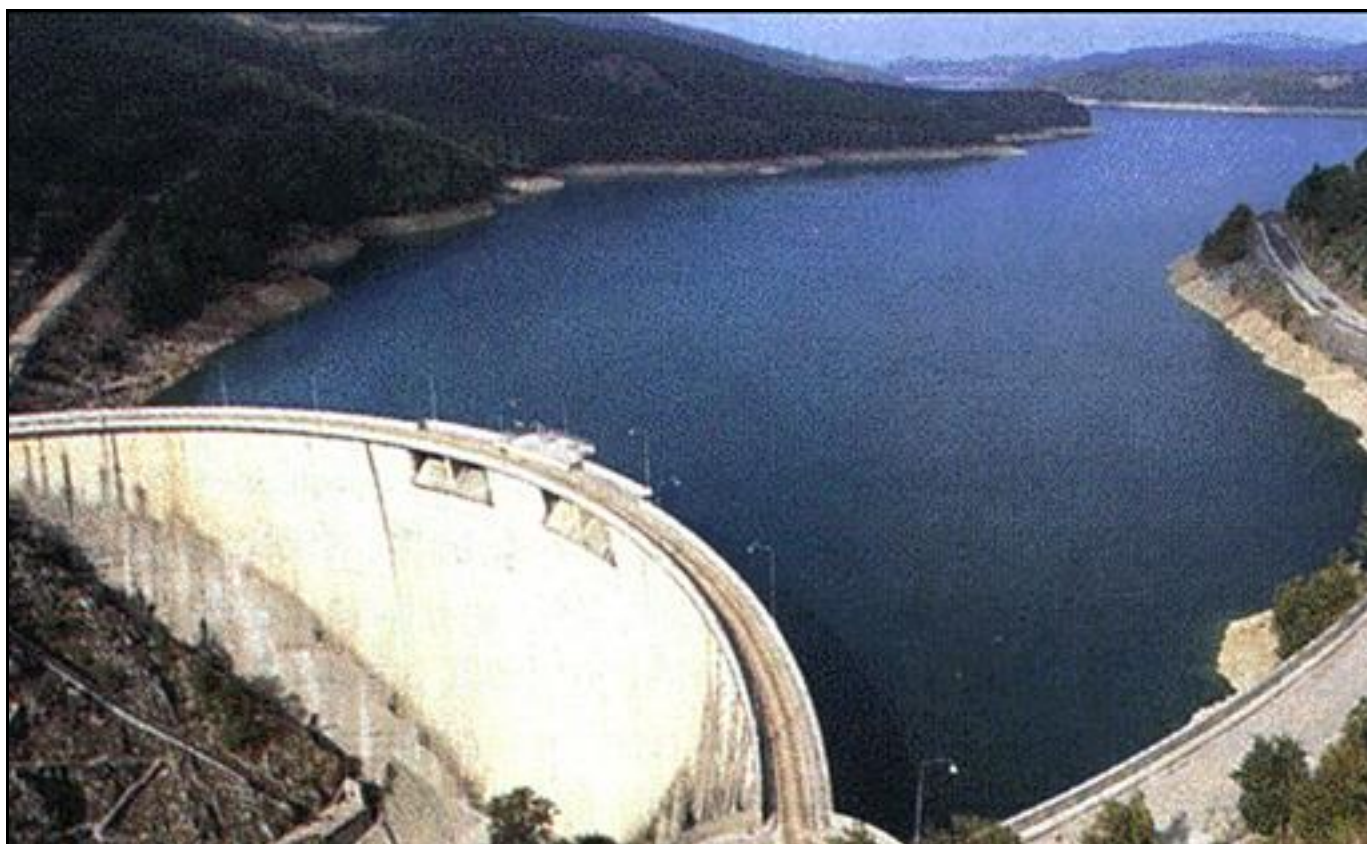

ΚΑΡΔΙΤΣΑ. Το όνομα της Καρδίτσας προέρχεται από το «καρδίτσι» που σημαίνει «βαμβακοκάρυδο».

Από τα αξιοθέατά της χαρακτηριστικά είναι ο δημοτικός κήπος, το «Παυσίλυπο» και ο Μητροπολιτικός Ναός του Αγίου Κωνσταντίνου που έχει τοιχογραφίες του ζωγράφου Γιολδάση.

Λίγο έξω από την πόλη βρίσκεται το δάσος από βελανιδιές «Παπαράντζα». Στον νομό Καρδίτσας υπάρχει το φράγμα Ταυρωπού στον ποταμό Μέγδοβα και η σχηματισθείσα τεχνητή λίμνη Πλαστήρα.

ΒΟΛΟΣ. Ο Βόλος, πρωτεύουσα του νομού Μαγνησίας.

Κτίστηκε κοντά στη θέση των αρχαίων Παγασών και της Ιωλκού.

Η είσοδος του λιμανιού.

Κατά τον Μεσαίωνα ονομαζόταν Γόλος.

Το Ηρώο.

Από το 1954 ως το 1957 πλήγηκε από ισχυρότατους σεισμούς και έπαθε μεγάλες καταστροφές.

Η εκκλησία του Αγίου Κωνσταντίνου.

Το κεντρικό κτίριο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Το πάρκο κοντά στην παραλία.

Τέσσερα χιλιόμετρα από τον Βόλο βρίσκεται ο μεγάλος νεολιθικός οικισμός του Διμηνιού που κατοικήθηκε για πρώτη φορά στη Νεώτερη Νεολιθική περίοδο – τέλος 5ης χιλιετίας π.Χ.

Στην αρχή της 3ης χιλιετίας π.Χ. το Διμήνι ουσιαστικά εγκαταλείπεται.

Η περιοχή κατοικήθηκε ξανά από τον 14ο ως τον 12ο αιώνα π.Χ., οπότε αναπτύχθηκε ένας Μυκηναϊκός οικισμός.

Η είσοδος μυκηναϊκού θολωτού τάφου στο Διμήνι.

Καθισμένη μορφή χαραγμένη πάνω σε βότσαλο – νεολιθική περίοδος.

Κορμός πήλινου γυναικείου ειδωλίου (6.000 χρόνια π.Χ.).

ΣΕΣΚΛΟ. Σε μικρή απόσταση από τον Βόλο, στη θέση Σέσκλο, ανακαλύφθηκε ο πρώτος οικισμός νεολιθικής εποχής που δημιουργήθηκε στην Ελλάδα – μέσα της 7ης χιλιετίας π.Χ.

Θεμέλιο νεολιθικών σπιτιών.

Εκεί αναπτύχθηκε ο λεγόμενος πολιτισμός του Σέσκλου.

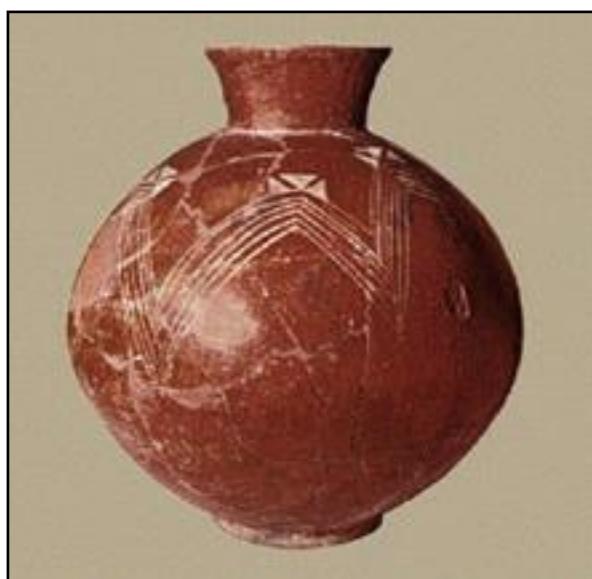
Τοίχος προφύλαξης του οικισμού.

Το Σέσκλο μαζί με το Διμήνι θεωρούνται από τους αρχαιότερους νεολιθικούς οικισμούς της Ευρώπης.

Σπίτι νεολιθικής περιόδου στο Σέσκλο.

Πήλινο αγγείο από το Σέσκλο.

ΠΗΛΙΟ. Στο Πήλιο είναι χτισμένα 24 γραφικά χωριά, ανάμεσα στα οποία η Πορταριά, η Μακρυνίτσα, η Ζαγορά, η Τσαγκαράδα, οι Μηλιές και άλλα.

Τα χωριά αυτά, στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, είχαν μια μεγάλη οικονομική και πνευματική ανάπτυξη.

Η Μακρυνίτσα.

Στο ελληνικό σχολείο της Ζαγοράς φοίτησαν ο Ρήγας Φερραίος και άλλοι διδάσκαλοι του γένους.

Η πλατεία της Μακρυνίτσας με τη μικρή εκκλησία.

Χαρακτηριστικό δείγμα της αρχιτεκτονικής στο Πήλιο.

Το Πήλιο με τη θαυμαστή φύση του είναι γεμάτο μυθολογικές διηγήσεις. Το κατοικούσαν οι Κένταυροι – μισοί άνθρωποι και μισοί άλογα. Ο σπουδαιότερος από αυτούς ήταν ο σοφός Κένταυρος Χείρων, δάσκαλος του Ασκληπιού, του Ηρακλή, του Αχιλλέα και πολλών άλλων θεών και ηρώων.

Στο Πήλιο έγινε ο γάμος του Πηλέα με τη Θέτιδα, από τον οποίο γεννήθηκε ο Αχιλλέας.

Στη διάρκεια αυτού του γάμου έπεσε το μήλο της Έριδος ανάμεσα στην Αφροδίτη, την Ήρα και την Αθηνά και ζητήθηκε η κρίση από τον Πάρι, που υπήρξε η αφορμή για τον Τρωικό πόλεμο.

Η «Αργώ», με την οποία έκανε ο Ιάσωνας την Αργοναυτική εκστρατεία, κατασκευάστηκε στην Ιωλκό με ξυλεία του Πηλίου.

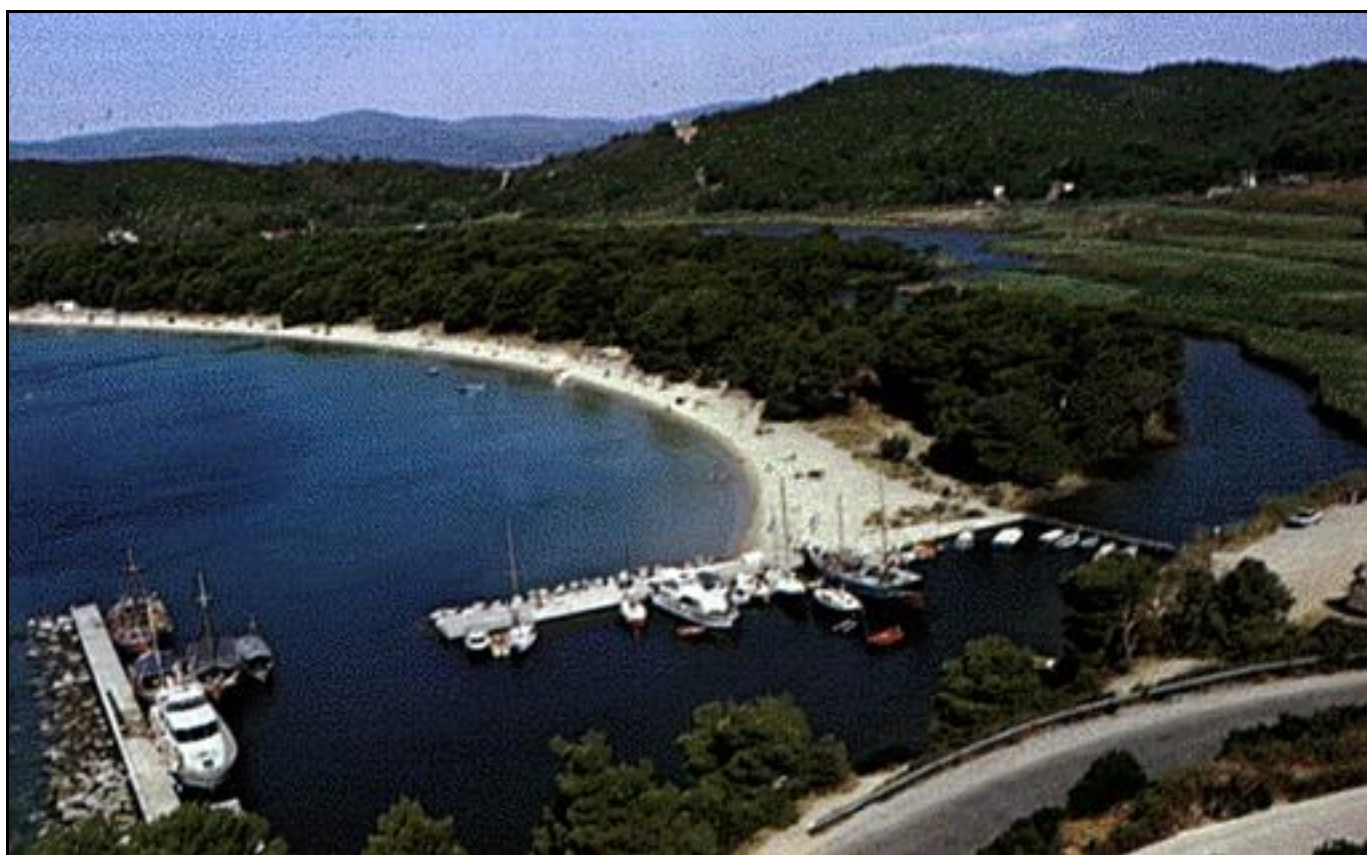

ΣΚΙΑΘΟΣ. Η Σκιάθος, το πράσινο νησί των Σποράδων με τις χρυσές αμμουδιές, έχει πανάρχαια ιστορία. Αρχικά κατοικήθηκε από Πελασγούς, ενώ στη συνέχεια πήγαν εκεί Χαλκιδείς. Μετά τους Περσικούς πολέμους καταλήφθηκε από τους Αθηναίους. Ακολούθησαν διαδοχικά οι Μακεδόνες, οι Ρωμαίοι, οι Βυζαντινοί και οι Φράγκοι.

Το 1538 πέρασε στα χέρια των Τούρκων. Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας οι κάτοικοι υπέφεραν τόσο πολύ από πειρατικές επιδρομές, ώστε εγκατέλειψαν την πόλη για να κτίσουν άλλη στην απέναντι πλευρά του νησιού. Η παραλία στις Κουκουναριές.

Η Σκιάθος απελευθερώθηκε κατά την επανάσταση του 1821. Εκεί γεννήθηκε το 1851 ο «Άγιος της λογοτεχνίας μας» Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης.

Τα Λαλάρια, γνωστά και ως Τρύπια Πέτρα.

ΣΚΟΠΕΛΟΣ. Η Σκόπελος στην αρχαιότητα ονομαζόταν Πεπάριθος και ήταν κατοικημένο από τη Μυκηναϊκή εποχή. Το σημερινό του όνομα εμφανίζεται για πρώτη φορά την ελληνιστική εποχή – 2ος αιώνας π.Χ.

Τη βυζαντινή εποχή ήταν τόπος εξορίας. Το 1538 λεηλατήθηκε από τον Μπαρμπαρόσα και έμεινε κάτω από την κυριαρχία των Τούρκων μέχρι την επανάσταση του 1821.

Χρυσή λαβή σπαθιού από τη Μυκηναϊκή περίοδο.

ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ. Η Αλόνησος κατοικήθηκε από τα προϊστορικά χρόνια. Λείψανα από την αρχαία πόλη διατηρούνται στη νοτιοανατολική πλευρά του νησιού, στη θέση Κοκκινόκαστρο. Το νησί υπήρξε αντικείμενο διαμάχης ανάμεσα στον Φίλιππο της Μακεδονίας και τους Αθηναίους που διατηρούσαν εδώ ναυτική βάση.

Ακολουθώντας την τύχη των άλλων νησιών η Αλόνησος λεηλατήθηκε το 1538 από τον πειρατή Χαϊραντίν Μπαρμπαρόσα και ύστερα πέρασε στα χέρια των Τούρκων. Απελευθερώθηκε στην επανάσταση του 1821.

ΣΚΥΡΟΣ. Η Σκύρος είναι νησί των Σποράδων κατοικημένο από τη Νεολιθική εποχή – 5.000 π.Χ. Στους ιστορικούς χρόνους ήταν αποικία των Αθηναίων και στη συνέχεια ανήκε στους Μακεδόνες.

Τη Βυζαντινή εποχή χρησίμευε ως τόπος εξορίας.

Στη διάρκεια της Φραγκοκρατίας ανήκε στους Βενετούς μέχρι το 1537, οπότε μετά τη λεηλασία του Μπαρμπαρόσα το πήραν οι Τούρκοι. Απελευθερώθηκε το 1829 μαζί με τα άλλα νησιά των Σποράδων.

Σκυριανό κέντημα.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. Στην περιοχή των Ιωαννίνων κατοικούσαν στην αρχαιότητα οι Μολοσσοί, ισχυρό ελληνικό φύλο.

Η κεντρική πλατεία των Ιωαννίνων.

Υπό την ηγεσία του Πύρρου του Μεγάλου (τον 3ο αιώνα π.Χ.) είχαν καταλάβει όλη την Ήπειρο.

Ο σιδερένιος αετός, έκφραση της δύναμης του Πύρρου του Μεγάλου (318 - 272 π.Χ.).

Η πόλη πήρε το όνομά της κατά τον 6ο αιώνα μ.Χ., μάλλον από τη Μονή Ιωάννου του Προδρόμου.

Η κυρίως ιστορία των Ιωαννίνων αρχίζει το 1204 όταν ο Μιχαήλ Άγγελος Κομνηνός ίδρυσε το Δεσποτάτο της Ηπείρου.

Το 1430 οι Τούρκοι κατέλαβαν την πόλη.

Μπουντρούμια στην Τουρκοκρατία
(Μουσείο κέρινων ομοιωμάτων Π. Βρέλλη).

Το Τζαμί του Ασλάν-Πασά είναι σήμερα το μουσείο των Ιωαννίνων.

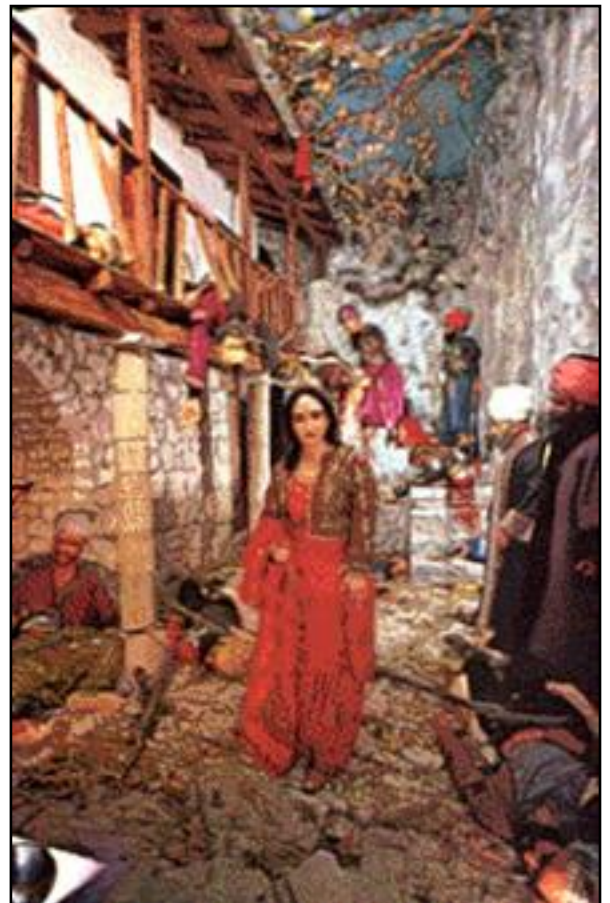

Η περίοδος της σατραπείας του Αλή-Πασά ήταν μια από τις πιο ενδιαφέρουσες. Ο τύραννος αυτός θέλησε να αποκηρύξει την εξουσία του Σουλτάνου και να δημιουργήσει δικό του «κράτος εν κράτει».

Το σπίτι που σκοτώθηκε ο Αλή-Πασάς στο νησάκι της λίμνης.

Για τον λόγο αυτό ο Αλή-Πασάς είχε συγκεντρώσει στην αυλή του τους πιο φημισμένους στα όπλα ή στα γράμματα Έλληνες της εποχής και ανέπτυξε στενές εμπορικές και διπλωματικές σχέσεις με τη Δύση.

Στη μέση η κυρά-Βασιλική (Μουσείο κέρινων ομοιωμάτων Π. Βρέλλη).

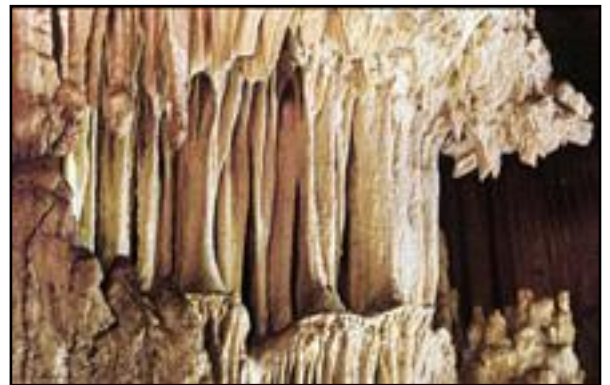

Πολλοί μυήθηκαν εκεί στη Φιλική Εταιρεία – ο Τσακάλωφ ήταν Ιωαννίτης.

Ο όρκος των Φιλικών
(Μουσείο κέρινων ομοιωμάτων Π. Βρέλλη).

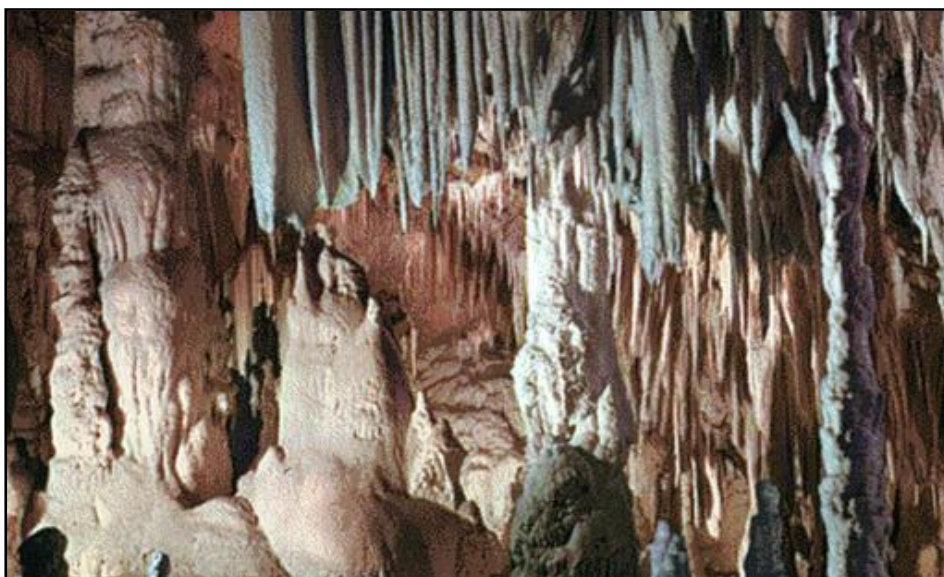
Η στρατιωτική υπηρεσία που παρείχαν οι Έλληνες στον Αλή-Πασά υπήρξε γι' αυτούς σχολή πολέμου για τον Εθνικό Αγώνα που ακολούθησε.

Το σπήλαιο του Περάματος, δίπλα στη λίμνη.

11. Οι ονομαστές σχολές της πόλης (η Ζωσιμαία, των Φιλανθρωπινών κλπ.) έβγαλαν πλήθος λογίων. Τα Ιωάννινα απελευθερώθηκαν το 1913.

Σταλακτίτες και σταλαγμίτες στο σπήλαιο Περάματος.

ΔΩΔΩΝΗ. Η Δωδώνη είναι η αρχαιότερη ηπειρωτική πόλη της Ελλάδας.

Το αρχαίο θέατρο της Δωδώνης.

Όφειλε τη φήμη της στο εκεί μαντείο του Δία. Τους χρησμούς τούς έδινε η ερμηνεία του ψίθυρου που δημιουργούσε ο αέρας περνώντας ανάμεσα στα κλαδιά της ιερής δρυός.

Το μαντείο της Δωδώνης με το ιερό δέντρο.

Σε μεταγενέστερους χρόνους χρησιμοτοούσαν ανάλογα με τον ήχο που έδινε το «Δωδωναίο Χαλκείο».

Αγαματίδιο του Δία που είναι έτοιμος να ρίξει τον κεραυνό (460 π.Χ.).

Επίσης εξασκούσαν και την «κληρομαντεία», τη μαντική μέσω ψήφων. Καταστράφηκε τον 6ο αιώνα μ.Χ.

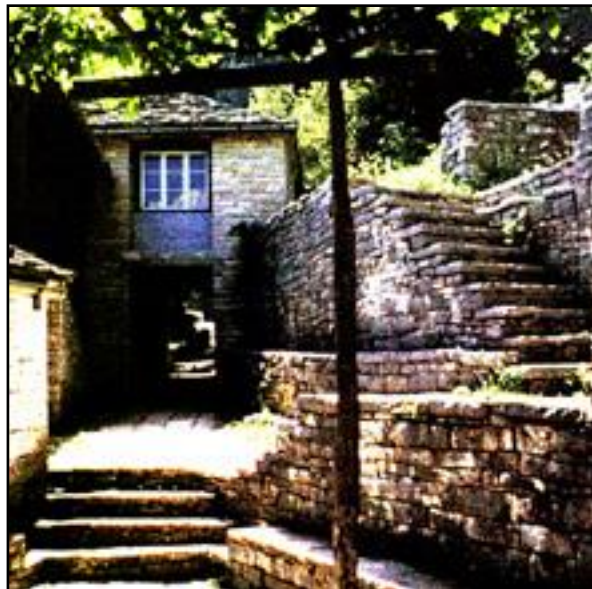
Λαβή σπαθιού σε σχήμα αετού.

ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ. Τα Ζαγοροχώρια αποτελούν μια γεωγραφική και πολιτιστική ενότητα 46 παραδοσιακών χωριών....

... που διαιρούνται στο ανατολικό, κεντρικό και δυτικό Ζαγόρι.

Τα περισσότερα χωριά έχουν κηρυχθεί διατηρητέα...

... και η περιοχή γύρω από τον Βοϊδομάτη, παραπόταμο του Αώου, έχει ανακηρυχτεί Εθνικός Δρυμός.

Αρχοντικό στο Πάλιγκο.

Ο Άγιος Βλάσιος.

Γέφυρα στους Κήπους.

ΚΟΝΙΤΣΑ. Η Κόνιτσα, κτισμένη στην πλαγιά της Τύμφης, έχει ενδιαφέροντα παλιά αρχοντικά με ξύλινα ταβάνια, σκαλιστές πόρτες και παράθυρα με κάγκελα, χαρακτηριστικά δείγματα της αρχιτεκτονικής που αναπτύχθηκε στο κομμάτι αυτό της Ηπείρου.

Η Κόνιτσα αποτελούσε σημαντικό εμπορικό κέντρο κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας.

Η Δρακολίμνη σε υψόμετρο 2.150 μ.

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ. Η Ηγουμενίτσα είναι μικρή πόλη, πρωτεύουσα του νομού Θεσπρωτίας. Αναπτύχθηκε μετά την κατασκευή της οδού που τη συνέδεσε με τα Ιωάννινα. Φέρι-μποτ τη συνδέουν με την Κέρκυρα και την Ιταλία.

ΠΡΕΒΕΖΑ. Η Πρέβεζα ιδρύθηκε τον 12ο αιώνα και το όνομά της σημαίνει στην αλβανική «πέραςμα» (από την Ήπειρο στην Ακαρνανία).

Το λιμάνι της είχε παλιότερα μεγάλη κίνηση, αλλά σιγά-σιγά έχασε τη σημασία του.

Άλλοτε ήταν στα χέρια των Βενετών και άλλοτε των Τούρκων, μέχρι το 1912 που απελευθερώθηκε.

Ο ήρωας της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 Οδυσσέας Ανδρούτσος.

ΝΙΚΟΠΟΛΙΣ. Η Νικόπολις κτίστηκε το 30 π.Χ. από τον Οκταβιανό για τη μεγάλη νίκη του στη ναυμαχία του Ακτίου εναντίον του Αντώνιου και της Κλεοπάτρας.

Το παλαιοχριστιανικό τείχος της αρχαίας Νικόπολης (5ος αιώνας μ.Χ.),

Κάθε 4 χρόνια ετελούντο τα Άκτια, αθλητικοί, μουσικοί και δραματικοί αγώνες κατά μίμηση των Ολυμπίων.

Τα ερείπια του Ρωμαϊκού θεάτρου.

Η πόλη υπέφερε πολύ από επιδρομές και πολλές φορές ερειπώθηκε.

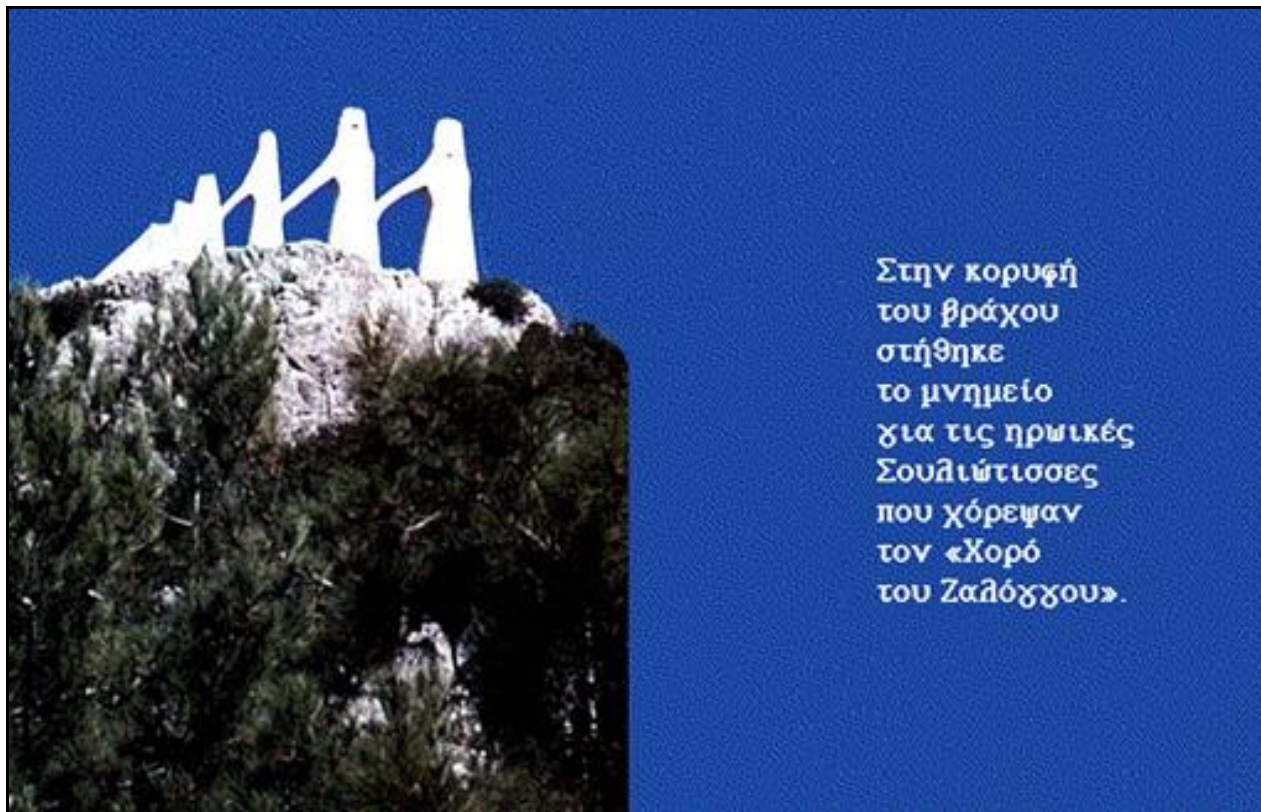
Η αρχαιότερη Χριστιανική Βασιλική της Νικόπολης.

Καταστράφηκε τελείως γύρω στο 1.000 μ.Χ. από τους Βούλγαρους του Κρούμου.

Επιτύμβιος λέων (3ος αιώνας π.Χ.).

ΖΑΛΟΓΓΟ. Το Ζάλογγο, ιστορικό βουνό της Ηπείρου. Από τον κοκκινωπό βράχο του, που λέγεται Στεφάνι, το 1803 έπεσαν 57 Σουλιώτισσες με τα παιδιά τους, για να μην παραδοθούν στα χέρια του Αλή-Πασά. Οι Σουλιώτισσες χόρευαν και τραγουδούσαν και μετά, όποια έφτανε στην άκρη του βράχου, έπεφτε στον γκρεμό. Η ηρωική αυτή ενέργειά τους έμεινε γνωστή ως ο Χορός του Ζαλόγγου.

ΝΕΚΡΟΜΑΝΤΕΙΟ.

Το πιο γνωστό «νεκρομαντείο» (όπου ζωντανοί επικοινωνούσαν με ψυχές νεκρών) βρισκόταν κοντά στις εκβολές του ποταμού Αχέροντα, εκεί που υπήρχε η λίμνη Αχερουσία.

Τα ερείπια του Νεκρομαντείου της Αχερουσίας.

Σύμφωνα με τη μυθολογία, ο νεκρός έπρεπε να δώσει έναν οβολό στον βαρκάρη (τον Χάροντα) για να τον περάσει στην πύλη του Άδη από την Αχερουσία λίμνη.

Το μυθικό ποτάμι του Αχέροντα.

ΠΑΡΓΑ. Η Πάργα ιδρύθηκε στα τέλη του 14ου αιώνα. Στα χρόνια της Βενετικής επικυριαρχίας, η Πάργα σημείωσε μεγάλη ανάπτυξη. Το 1797 η πόλη περιήλθε στους Γάλλους και κατόπιν στους Άγγλους, από τους οποίους την αγόρασε αντί 150.000 λιρών ο Αλή-Πασάς.

Με τη συνθήκη αγοραπωλησίας, οι κάτοικοι της Πάργας εκπατρίστηκαν και μεταφέρθηκαν με Αγγλικά πλοία στην Κέρκυρα και σε άλλα νησιά του Ιονίου. Το 1913, μαζί με την υπόλοιπη Ήπειρο, η Πάργα ενώθηκε με την Ελλάδα.

Η θαυμάσια αμμουδιά και ο βράχος που κλείνει τον κόλπο της Πάργας.

ΑΡΤΑ. Η πρωτεύουσα του Νομού Άρτας είναι χτισμένη πάνω σε επτά λόφους στη θέση της αρχαίας Αμβρακίας.

Στο κέντρο της πόλης είναι το μεσαιωνικό κάστρο (13ος αι.).

Η Αμβρακία κτίστηκε τον 7ο αιώνα π.Χ. από τον Γόργο, γιο του τύραννου της Κορίνθου Κυψέλου.

Τμήμα του αρχαίου θεάτρου.

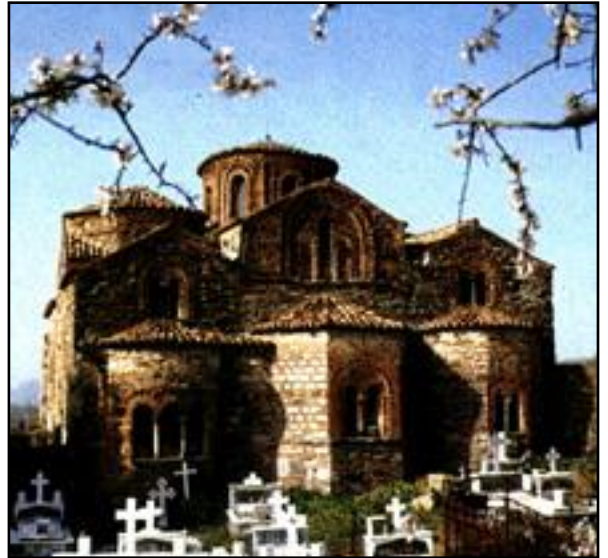

Στους Ελληνιστικούς χρόνους ο Πύρρος την έκανε πρωτεύουσα σε μια προσπάθεια να αναχαιτίσει τους Ρωμαίους.

Ο Ναός της Αγίας Θεοδώρας (13ος αι.).

Μετά τον 10ο αιώνα μ.Χ. εμφανίζεται με το όνομα Άρτα και γίνεται πρωτεύουσα του Δεσποτάτου της Ηπείρου, που ίδρυσε ο Μιχαήλ-Άγγελος Κομνηνός Δούκας.

Παναγία των Βλαχερνών: ο Ναός του Μοναστηριού (13ος αι.). Σώζονται τάφοι των Δεσποτών της Ηπείρου.

Το 1449 οι Τούρκοι κατέλαβαν την πόλη...

Παρηγορήτισσα: Βυζαντινός ναός του 13ου αι.).

... που απελευθερώθηκε το 1881.

Άγιος Βασίλειος: Βυζαντινός ναός του 14ου αιώνα.

Το θρυλικό γεφύρι της Άρτας πάνω από τον Άραχθο.

«Ολημερίς το χτίζανε, το βράδυ εγκρεμιζόταν».

ΜΕΤΣΟΒΟ

Το Μέτσοβο είναι μια γραφική πόλη που συνδυάζει τη διατήρηση της λαϊκής παράδοσης με την οικονομική ανάπτυξη.

Ξακουστά είναι τα τυριά που παράγει το μεγάλο εργοστάσιο τυροκομίας του Μετσόβου.

Δρόμος στο Μέτσοβο.

Έχει αναπτυγμένη βιοτεχνία υφαντών και άλλων ειδών λαϊκής τέχνης.

Το εσωτερικό του Μουσείου Τοσίτσα.

Άλλη μια άποψη του εσωτερικού του Μουσείου.

Το Μοναστήρι του Αγίου Νικολάου.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Στη σημερινή Θεσσαλονίκη υπάρχουν πλήθος μνημεία και αξιοθέατα όλων των εποχών. Ο Λευκός Πύργος είναι κτίσμα του 15ου αιώνα.

Κάθε χρόνο τον Σεπτέμβριο διοργανώνεται στη Θεσσαλονίκη η Διεθνής Έκθεση που αποτελεί μία από τις σημαντικότερες εμπορικές εκδηλώσεις της Ανατολικής Μεσογείου.

Η περιοχή στην οποία βρίσκεται ήταν κατοικημένη από την 3η χιλιετηρίδα π.Χ. από φύλα των Πρωτοελλήνων και των Θεσσαλών, τα οποία ανέπτυξαν αξιόλογο πολιτισμό μεταξύ 2.000 και 1.200 π.Χ.

Το άγαλμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Η πόλη ονομάστηκε πρώτα Αλία, επειδή ήταν κοντά στη θάλασσα και αργότερα Θέρμη, από τις θερμοπηγές στα περίχωρα, που έδωσαν το όνομα και στον Θερμαϊκό κόλπο.

Η Καμάρα από όπου περνούσε η Εγνατία Οδός.

Το 315 π.Χ. ο Κάσσανδρος, στρατηγός του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ένωσε τους συνοικισμούς που είχαν δημιουργηθεί και ονόμασε τη νέα πόλη Θεσσαλονίκη, από το όνομα της γυναίκας του, ετεροθαλούς αδελφής του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Επιτάφια στήλη από τη Νέα Καλλικράτεια (440 π.Χ.).

Η στρατηγική και εμπορική σπουδαιότητα της Θεσσαλονίκης κατανοήθηκε στους Ρωμαϊκούς χρόνους. Ο Καικίλιος Μέτελλος την κατέστησε πρωτεύουσα της Μακεδονίας το 146 π.Χ.

Μεγάλος μπρούτζινος κρατήρας από το Δερβένι (330 π.Χ.).

Από την πόλη περνούσε η Εγνατία οδός που άρχιζε από το Δυρράχιο και έφτανε μέχρι τα ανατολικά σύνορα του αχανούς Ρωμαϊκού κράτους.

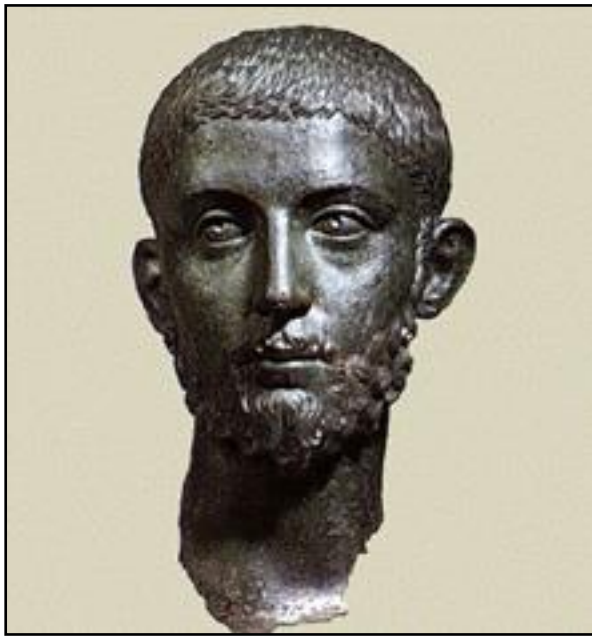
Ασημένιο σουρωτήρι από το Δερβένι (4ος αιώνας π.Χ.).

Επί Νέρωνος ήρθε στην πόλη ο Απόστολος Παύλος που ίδρυσε χριστιανική κοινότητα.

Κρατώντας ένα κύμβαλο (Όλυνθος, 4ος αιώνας π.Χ.).

Ο Μέγας Κωνσταντίνος επέκτεινε το λιμάνι και ο Ιουλιανός ο Παραβάτης την εξωράισε με νέα κτίσματα.

Μπρούτζινη προτομή του αυτοκράτορα Σεβήρου (3ος αιώνας μ.Χ.).

Η Θεσσαλονίκη υπέφερε τα πάνδεινα από επιδρομές του Βορρά και της Δύσης.

Λεπτομέρεια από ένα μωσαϊκό πάτωμα (3ος αιώνας μ.Χ.).

Στα χρόνια 253, 270 και 474 δέχτηκε επιθέσεις των Γότθων.

Αγ. Δημήτριος, ο προστάτης της Θεσσαλονίκης (7ος αι.).

Από τον 6ο ως τον 8ο αιώνα καταστρεφόταν συστηματικά από τους Άβαρας και τους Σλάβους.

Ο Χριστός καθισμένος στο ουράνιο τόξο (Αγ. Σοφία 9ος αιώνας).

Το 1430 η Θεσσαλονίκη κατελήφθη από τους Τούρκους και παρέμεινε κάτω από τον ζυγό μέχρι το 1912.

Η Παρθένος (Αγ. Σοφία 12ος αιώνας).

Το 1917 μια μεγάλη πυρκαγιά προκάλεσε φοβερές καταστροφές και η πόλη ξανακτίστηκε σε νέα σχέδια.

Ο Άγγελος (Αγ. Σοφία).

ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ.

Ο Πολύγυρος είναι η πρωτεύουσα της Χαλκιδικής.

Και τα ερείπια της αρχαίας Ολύνθου, νότια του Πολύγυρου.

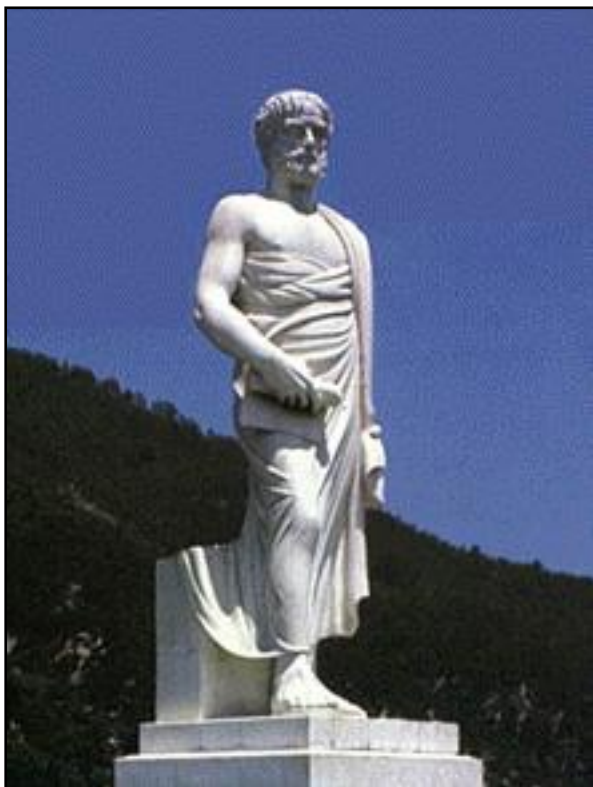

ΑΡΝΑΙΑ. Άποψη της Αρναίας Χαλκιδικής – σε σχέδιο.

Ο Ναός των Αγίων Αναργύρων.

Κοντά στη Αρναία είναι τα αρχαία Στάγειρα, η πατρίδα του Αριστοτέλη.

ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ. Το σπήλαιο «Κόκκινες Πέτρες». Στο σπήλαιο αυτό με τους πολλούς σταλακτίτες και σταλαγμίτες βρέθηκαν τα αρχαιότερα στοιχεία για την ύπαρξη ανθρώπων τύπου Νεάντερταλ στην Ελλάδα. Βρέθηκαν, επίσης, κόκαλα από αρκούδες και ελάφια που δίνουν μια ιδέα για το είδος της τροφής εκείνων των ανθρώπων.

Το αρχαιότερο στοιχείο για την παρουσία ανθρώπου στην Ελλάδα, την παλαιολιθική περίοδο, είναι το κρανίο ενός ατόμου (πιθανώς γυναίκας) που έζησε 50.000 χρόνια πριν.

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Στο Άγιον Όρος υπάρχει μία μοναδική στην Ευρώπη πολιτεία: το Μοναστηριακό κράτος του Άθω – την αυτοδιοίκητη, ανεξάρτητη Θεοκρατική Δημοκρατία.

Το Καθολικό της Μονής Βατοπεδίου.

Η Μονή Διονυσίου.

Η Μονή Ζωγράφου.

Η Μονή του Σίμωνος Πέτρου (Σιμωνόπετρα).

Το Ελληνικό κράτος εκπροσωπείται από έναν κυβερνήτη, που εδρεύει στις Καρυές, μαζί με την εικοσαμελή Ιερά Κοινότητα, το Πρωτάτον, η οποία διοικεί τα μοναστήρια και διαχειρίζεται την περιουσία τους.

Η Μονή του Γρηγορίου.

Άγιος Θεόδωρος ο Στρατηλάτης (14ος αιώνας).

Χριστός Παντοκράτωρ (13ος αιώνας).

Άγιοι Πάντες (λεπτομέρεια τοιχογραφίας - 18ος αιώνας).

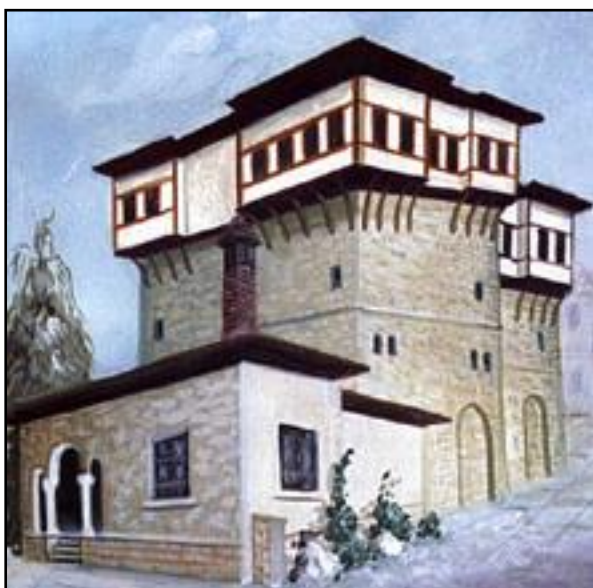

ΚΟΖΑΝΗ

Η Κοζάνη είναι πόλη της Δυτικής Μακεδονίας.

Έχει αξιόλογη βιβλιοθήκη που δημιουργήθηκε τον 16ο αιώνα, όταν η Κοζάνη ήταν ήδη μια μεγάλη πόλη με αναπτυγμένο εμπόριο.

Η κεντρική πλατεία και το ιστορικό ρολόι (1855).

Το Μουσείο της Κοζάνης είναι χωρισμένο σε τρία τμήματα: Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, Ιστορικό μουσείο και Λαογραφικό μουσείο.

Εργαλεία της Νεολιθικής περιόδου.

Μακεδονικά κεραμικά.

Το 1665 έγινε κέντρο ελληνικής παιδείας με την ίδρυση σπουδαίας Ελληνικής Σχολής, στην οποία δίδαξε, μεταξύ άλλων, και ο Ευγένιος Βούλγαρης.

Ευλόγλυπτη επίχρυση οροφή του 17ου αιώνα.

Τα προικιά της νύφης.

Ένα κορίτσι λαναρίζει το μαλλί.

ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑ

Η Πτολεμαΐδα είναι βιομηχανική πόλη με εργοστάσια και ορυχεία λιγνίτη.

Η περιοχή ήταν κατοικημένη από παλιά.

Βρέθηκαν αγγεία προϊστορικής και κλασικής εποχής.

Το παλιό υδραγωγείο.

Ένα από τα εργοστάσια παραγωγής ρεύματος της ΔΕΗ.

Στα λιγνιτωρυχεία βρέθηκαν λείψανα προϊστορικών ζώων.

Προϊστορικός ελέφαντας ηλικίας 3.000.000 χρόνων.

Χαυλιόδοντας μήκους 3,10 μ. προϊστορικού ελέφαντα.

ΣΙΑΤΙΣΤΑ. Το Δημαρχείο της κωμόπολης.

Το πνευματικό κέντρο της Σιάτιστας.

Το καμπαναριό με το ρολόι.

Ο λίθινος χειροπέλεκυς του Παλαιοκάστρου (κοντά στη Σιάτιστα) είναι το αρχαιότερο παλαιολιθικό εργαλείο που βρέθηκε στην Ελλάδα ηλικίας 100.000 χρόνων περίπου.

Η Βυζαντινή εκκλησία της Αγίας Παρασκευής.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ

Η Καστοριά είναι πόλη της Δυτικής Μακεδονίας.
Είναι κτισμένη στις όχθες της λίμνης Καστοριάς.

Χαρακτηρίζεται από την ιδιαίτερη αρχιτεκτονική της.

Η σημαντικότερη παραγωγική δραστηριότητα των κατοίκων της είναι η επεξεργασία γούνας και η κατασκευή γουναρικών.

Άλλο ένα αρχιτεκτονικό δείγμα.

Σώζονται αξιόλογα βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία.

Το Λαογραφικό Μουσείο (17ος αιώνας).

Η πόλη κτίστηκε τον 5ο π.Χ. αιώνα σαν πρωτεύουσα των Ορεστών βασιλείων και πήρε το όνομα Κήλητρον.

Τα καράβια της Καστοριάς. Πιθανή εξέλιξη από τα προϊστορικά μονόξυλα.

Το 200 π.Χ. την κατέλαβε ο στρατηγός των Ρωμαίων Σουλπίκιος και την κατέστρεψε.

Ανοικοδομήθηκε επί Ιουστινιανού (527-565) και ονομάστηκε Καστοριά από τους κάστορες που ζούσαν στη λίμνη της.

Μικρή Εκκλησία του 11ου αιώνα με εικόνες του 13ου και 14ου αιώνα.

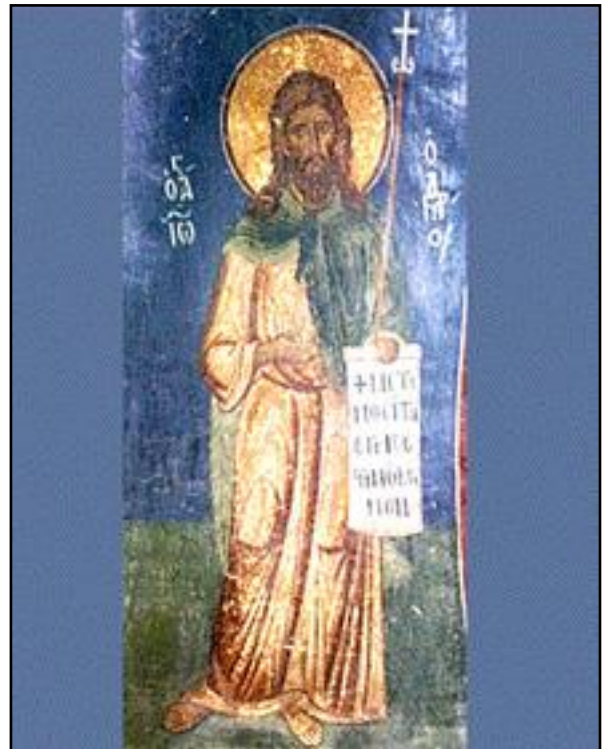

Από τον 10ο αιώνα μ.Χ. περιήλθε στην εξουσία των Βουλγάρων και την απελευθέρωσε ο Βασίλειος ο δεύτερος ο Βουλγαροκτόνος.

Η εκκλησία των Αγ. Αναργύρων (11ος αιώνας).

Το 1350 παραδόθηκε στον Κράλη της Σερβίας, αλλά σε μικρό χρονικό διάστημα επανήλθε στους κόλπους της Βυζαντινής αυτοκρατορίας.

Άγιος Ιωάννης ο Βαπτιστής (12ος αιώνας).

Αργότερα την κατέλαβαν οι Τούρκοι και το 1912 ενώθηκε με το ελληνικό κράτος.

Άγιοι Γεώργιος και Δημήτριος (12ος αιώνας).

ΦΛΩΡΙΝΑ

Η Φλώρινα είναι πόλη της Δυτικής Μακεδονίας. Οι Βυζαντινοί την ονόμασαν Χλωρίδα λόγω της πλούσιας βλάστησης της περιοχής. Η παραφθορά του βυζαντινού ονόματος δημιούργησε το σημερινό.

Η πόλη είναι κτισμένη στο στόμιο της χαράδρας στην Ανατολική πλευρά του βουνού Βέρνον.

Το φυλάκιο της Νίκης: οι Ακρίτες του Βορρά.

Το τοπικό μουσείο εκθέτει ευρήματα από τις Πρέσπες.

Επιτάφια στήλη σε οικογενειακό τάφο (3ος αιώνας μ.Χ.).

ΓΡΕΒΕΝΑ

Τα Γρεβενά είναι γνωστά για το δροσερό κλίμα και τα δάση τους. Από εδώ ξεκινούν οι ορειβάτες για την κορυφή της Πίνδου, τον Όρλιακα και τα Χασιά.

Η πόλη είναι κτισμένη στην περιοχή της αρχαίας Ελιμείας. Κατά τη Βυζαντινή εποχή ονομαζόταν Γρίββανα.

Επί Τουρκοκρατίας ήταν έδρα του περιβόητου Αλβανού Μεχμέτ-Αγά, ο οποίος αντιπροσώπευε τον Αλή-πασά των Ιωαννίνων και είχε κτίσει για την ασφάλειά του το «μεγάλο κονάκι», που λείψανά του σώζονται και σήμερα.

Η πηγή της καμήλας έξω από τα Γρεβενά.

Φτερωτή Νίκη από μπρούτζο – 4ος αιώνας π.Χ.

ΚΙΛΚΙΣ

Η πρωτεύουσα του νομού Κιλκίς.

Μια κεντρική πλατεία.

Ένας δρόμος της σύγχρονης πόλης.

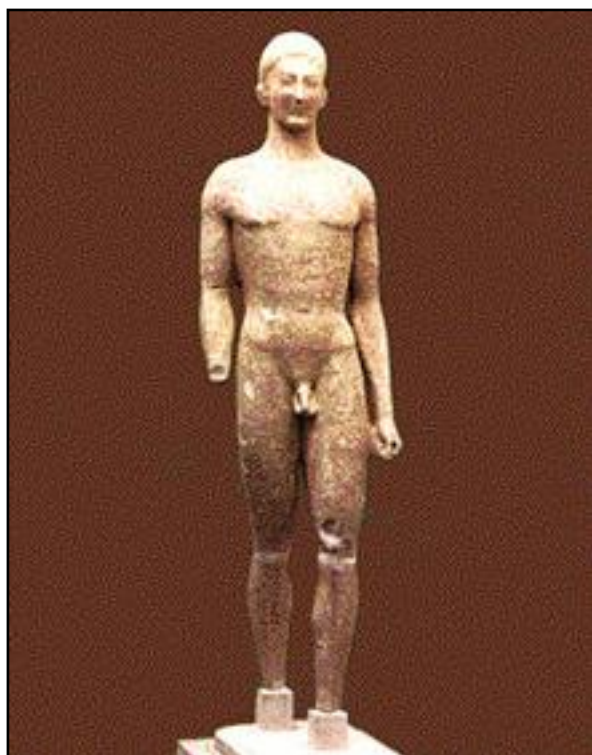
Το Δημοτικό αμφιθέατρο.

Η είσοδος στο σπήλαιο του Κιλκίς.

Αρχαϊκός κούρος (6ος αιώνας π.Χ.).

Ένα από τα τέσσερα αγάλματα που ανακαλύφθηκαν σε Ηρώο στο Παλατιανό, κοντά στο Κιλκίς (1ος αιώνας μ.Χ.).

ΑΞΙΟΥΠΟΛΗ

Η Αξιούπολη.

Το Ηρώο της.

Ο ποταμός Αξιός.

ΕΔΕΣΣΑ. Πάνω από τα ερείπια της αρχαίας πόλης υψώνεται η Έδεσσα. Η Έδεσσα είναι πόλη της Δυτικής Μακεδονίας. Μέσα από την πόλη περνά ο ποταμός Βόδας ή Εδεσσαίος, ο οποίος βγαίνοντας από την πόλη σχηματίζει εντυπωσιακούς καταρράκτες.

Η θέση της πόλης πάνω στην Εγνατία Οδό την έκανε να υποστεί πολλές επιδρομές και καταστροφές. Το 274 π.Χ. λεηλατήθηκε από τους μισθοφόρους Γαλάτες του Πύρρου.

Τμήμα της αρχαίας πόλης.

Μετά τις εισβολές των Βουλγάρων κατά τον Μεσαίωνα, ονομάστηκε Βοδενά (βόδα σημαίνει νερό). Το 1351 την κατέλαβε ο Κράλης της Σερβίας.

Ανασκαφές στην αρχαία και στη νέα πόλη αποκάλυψαν αγάλματα, νομίσματα, τάφους, ερείπια του θεάτρου της ακροπόλεως και των ναών του Διός, του Βάκχου και του Ηρακλή.

Ο ποταμός Ρδεσσαίος διασχίζει την πόλη.

Ο ποταμός χύνεται στους καταρράκτες...

... και ποτίζει την πεδιάδα.

ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ

Τα Γιαννιτσά είναι πόλη της Μακεδονίας δίπλα στη λίμνη που έχει αποξηραθεί.

Χάρη στα αρδευτικά έργα και στο δίκτυο διωρύγων το έδαφος της πεδιάδας των Γιαννιτσών είναι πολύ γόνιμο.

Το πάρκο της πόλης.

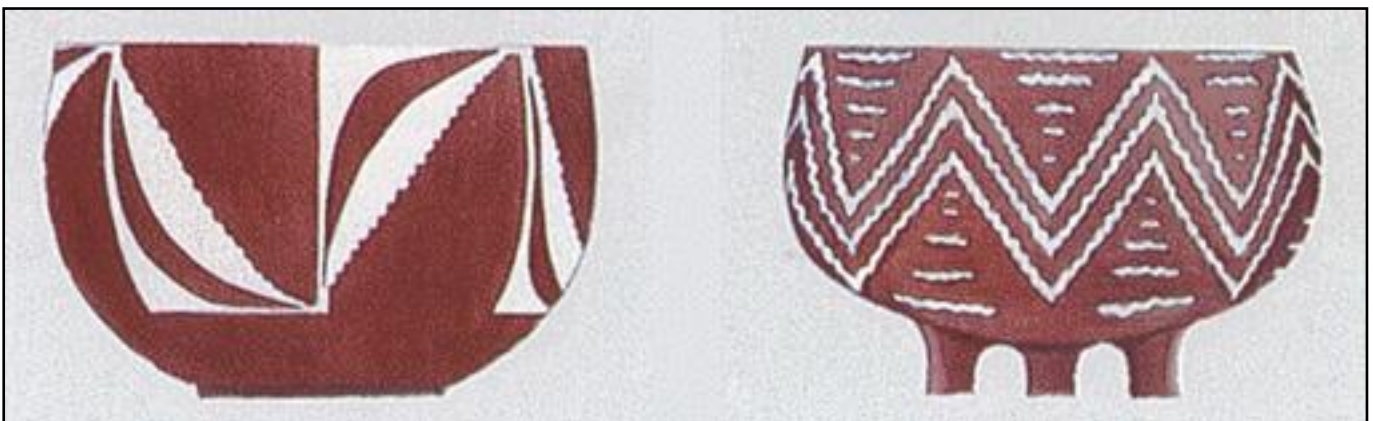

Τον Οκτώβριο του 1912 έγινε εκεί η κυριότερη από τις μάχες του Πρώτου Βαλκανικού πολέμου που έκρινε την τύχη της Θεσσαλονίκης.

Το Μαύρο Άγαλμα, το μνημείο των πεσόντων στη Μάχη των Γιαννιτσών (1912).

Τα Γιαννιτσά κατοικούνται από την αρχαιότερη νεολιθική περίοδο – αρχές έκτης χιλιετίας π.Χ. Μάλιστα ο νεολιθικός οικισμός των Γιαννιτσών, μαζί με τον όμοιο και αντίστοιχο οικισμό της Νέας Νικομήδειας Βέροιας, συγκαταλέγονται στους αρχαιότερους νεολιθικούς οικισμούς της Ευρώπης.

Σχέδια πήλινων αγγείων της Αρχαιότερης Νεολιθικής Περιόδου (7000 - 6000 π.Χ.).

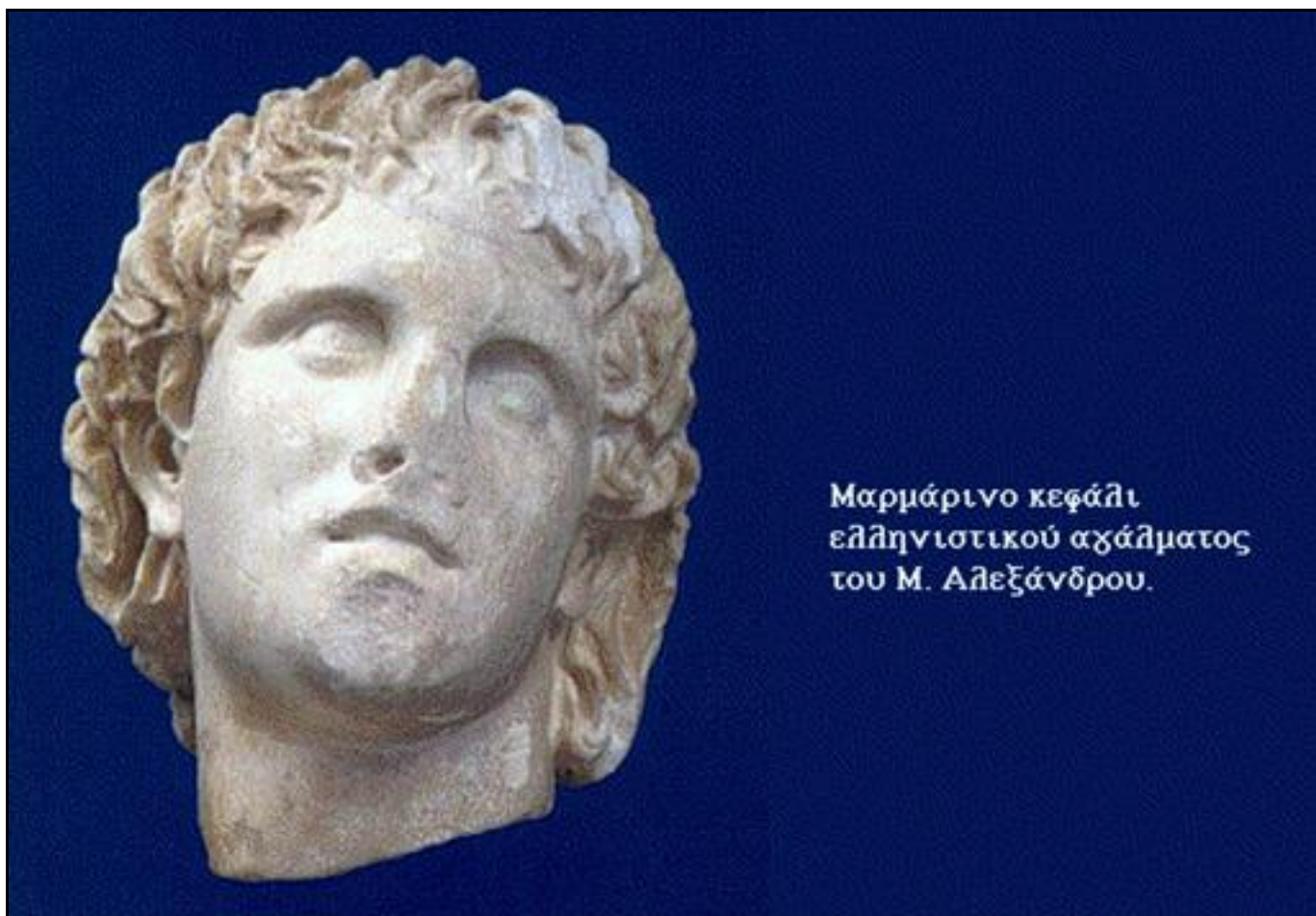

Τον έβδομο αιώνα π.Χ. οι Μακεδόνες κατέλαβαν την περιοχή.

Το τεράστιο ταφικό Ηρώο του οικισμού του Αρχοντικού Γιαννιτσών.

Τρία είναι τα κύρια ορόσημα της νεώτερης ιστορίας της πόλης: Η απελευθέρωσή της από τους Τούρκους στις 20 Οκτωβρίου του 1912, η εγκατάσταση των προσφύγων σ' αυτήν μετά τη μικρασιατική καταστροφή του 1922 και η αποξήρανση της λίμνης των Γιαννιτσών στην περίοδο 1926 – 1935.

Μαρμάρινο κεφάλι
ελληνιστικού αγάλματος
του Μ. Αλεξάνδρου.

ΠΕΛΛΑ. Η αρχαία πόλη της Μακεδονίας, την οποία ο Φίλιππος ο δεύτερος έκανε πρωτεύουσα του Μακεδονικού κράτους. Στη θέση της σήμερα υπάρχει το χωριό Άγιοι Απόστολοι.

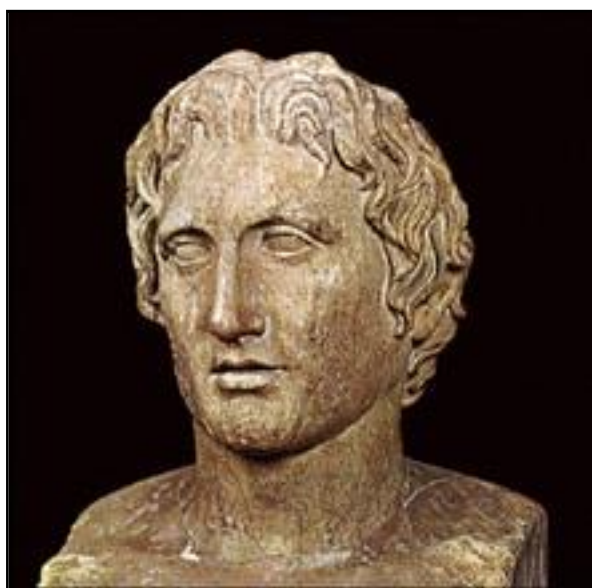
Σπίτι στην αρχαία Πέλλα (4ος αιώνας π.Χ.).

Ο Διόνυσος πάνω σ' έναν πάνθηρα.
Μωσαϊκό (4ος αιώνας π.Χ.).

Κυνήγι ελαφιού. Μωσαϊκό.

Στην Πέλλα γεννήθηκε και μεγάλωσε
ο Μέγας Αλέξανδρος.

Ο Μέγας Αλέξανδρος σε μάχη με τους Πέρσες (4ος αιώνας π.Χ.).

ΒΕΡΟΙΑ. Η Βέροια είναι πρωτεύουσα του νομού Ημαθίας. Το αρχαίο όνομά της ήταν Βερόη και σήμαινε «Υδάτων ροή».

Σώζονται σήμερα αρκετά μνημεία ανάμεσα στα οποία και το «Παλαιοφόρον» (παλιό φόρουμ, αγορά), κυκλικός στεγασμένος χώρος.

Οι πρώτοι κάτοικοι της περιοχής ήταν θρακικής καταγωγής Φρύγες. Αργότερα κατέλαβαν την πόλη οι Μακεδόνες βασιλείς και την κατείχαν μέχρι τον Πελοποννησιακό πόλεμο, οπότε την κυρίευσαν οι Αθηναίοι για να την παραδώσουν πάλι, σε μικρό χρονικό διάστημα, στον σύμμαχο βασιλιά Περδίκκα τον δεύτερο.

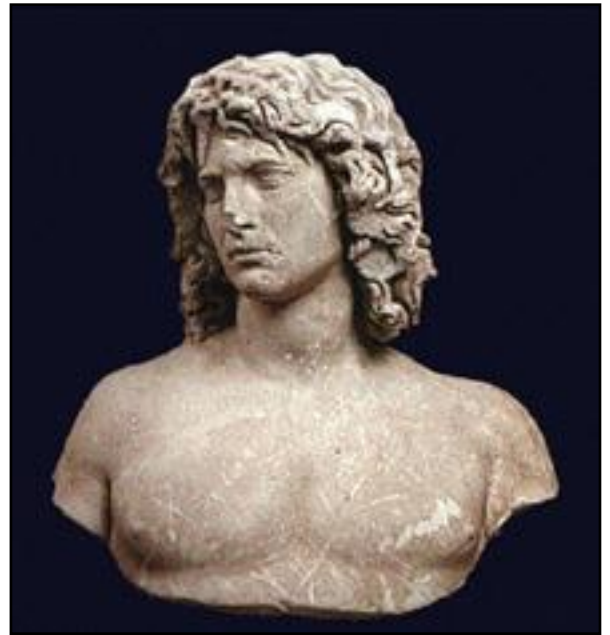

Η Βέροια παρέμεινε Μακεδονική μέχρι τη Ρωμαϊκή εποχή (168 π.Χ.). Το τοπικό μουσείο παρουσιάζει ευρήματα από την πρώτη νεολιθική εποχή μέχρι τη βυζαντινή περίοδο.

Η κόρη της Βέροιας (5ος αιώνας π.Χ.).

Όλγανος, ο θεός του ποταμού (2ος αιώνας μ.Χ.).

Ο Απόστολος Παύλος, φεύγοντας από τη Θεσσαλονίκη, ίδρυσε στη Βέροια την πρώτη χριστιανική κοινότητα μαζί με τον Τομόθεο και τον Σίλα.

Στους αιώνες που ακολούθησαν η πόλη δέχτηκε εισβολές και επιθέσεις πολλών βαρβάρων. Το 1190 στην περιοχή της ο Βυζαντινός αυτοκράτορας Ισαάκιος ο δεύτερος, σε σφοδρή μάχη κατενίκησε τους Βουλγάρους.

Εικόνα του Χριστού (12ος αιώνας).

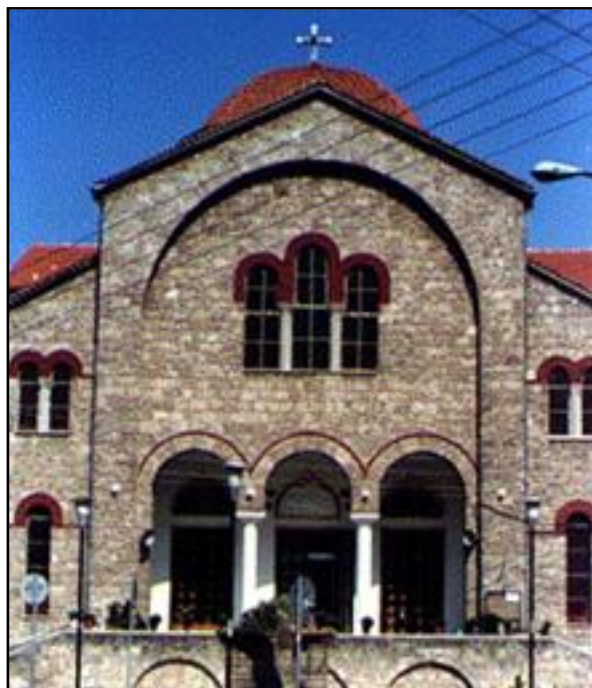

ΝΑΟΥΣΑ. Η Νάουσα (λέγεται και Νιάουστα) είναι κτισμένη στη θέση του αρχαίου Κιτίου, ανάμεσα σε δύο παραπόταμους του Λουσίου. Το όνομά της σημαίνει «αυτή που πλέει» και το οφείλει στα άφθονα νερά της. Στη θέση Άγιος Νικόλαος υπάρχουν περίφημοι καταρράκτες, πάρκο και τεχνητή λίμνη.

Λειτουργεί αναβατήρας για το χιονοδρομικό κέντρο Σέλι.

Η εκκλησία του Αγίου Μηνά.

Κοντά στις πηγές γίνεται παραγωγή πέστροφας σε ειδικά ιχθυοτροφεία. Στο ίδιο μέρος έχει δημιουργηθεί πάρκο αναψυχής με εστιατόρια, στα οποία μπορεί να απολαύσει κανείς τις πέστροφες.

Χρυσή γυναικεία ζώνη (19ος αιώνας μ.Χ.).

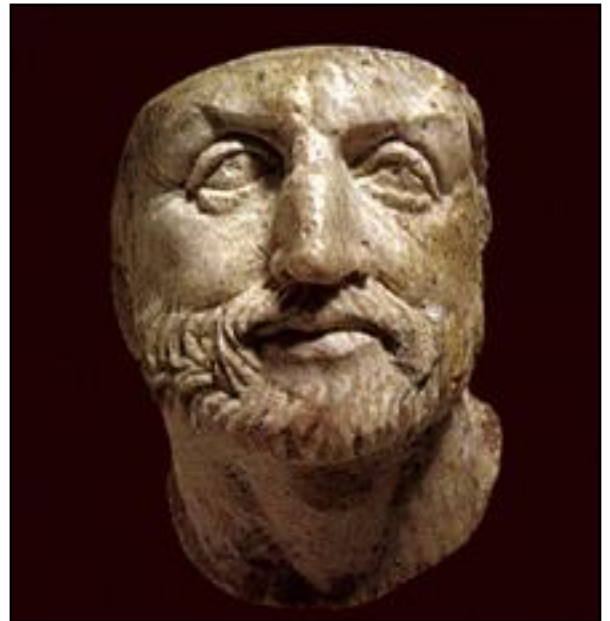

ΒΕΡΓΙΝΑ. Στη Βεργίνα οι ανασκαφές του αρχαιολόγου Μανόλη Ανδρόνικου έφεραν στο φως τους βασιλικούς τάφους. Αποδείχθηκε, έτσι, πως εκεί ήταν οι αρχαίες Αιγαί (η παλιά πρωτεύουσα των Μακεδόνων). Στο θέατρο των Αιγών είχε δολοφονηθεί ο βασιλιάς Φίλιππος ο δεύτερος, πατέρας του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Ο τάφος του βρέθηκε στις ανασκαφές γεμάτος με πολύτιμα ευρήματα που αποδεικνύουν, χωρίς καμιά αμφισβήτηση, την ελληνικότητα της Μακεδονίας από τους αρχαίους χρόνους. Η

χρυσή λάρνακα φέρει το σύμβολο της Μακεδονικής δυναστείας. Περιείχε τα οστά του Φιλίππου του δευτέρου και το χρυσό στεφάνι που σχηματίζει φύλλα και καρπούς βελανιδιάς.

Αγαλματίδιο από ελεφαντόδοντο που απεικονίζει τον Φίλιππο τον δεύτερο.

Ο σιδερένιος θώρακας που βρέθηκε στον τάφο του Φιλίππου του δευτέρου. Είχε επένδυση από δέρμα και ύφασμα και έφερε χρυσή διακόσμηση. Είναι όμοιος με τον θώρακα του Μεγάλου Αλεξάνδρου στο ψηφιδωτό της Πομπηίας.

Η χρυσελεφάντινη ασπίδα του τάφου του Φιλίππου του δευτέρου. Στο κέντρο το σύμπλεγμα μιας γυναίκας (ίσως Αμαζόνας) που έχει γονατίσει εξουθενωμένη και ενός νέου άντρα (ίσως ο Αχιλλέας) που απλώνει προς αυτήν το δεξί του χέρι.

Το χρυσό στεφάνι με φύλλα και καρπούς βελανιδιάς που βρέθηκε μέσα στη χρυσή λάρνακα μαζί με τα οστά του Φιλίππου του δευτέρου.

Επίχρυσο περιλαίμιο από τον προθάλαμο του τάφου του Φιλίππου του δευτέρου.

Χρυσό κεφάλι γοργόνας από τον προθάλαμο του τάφου του Φιλίππου του δευτέρου.

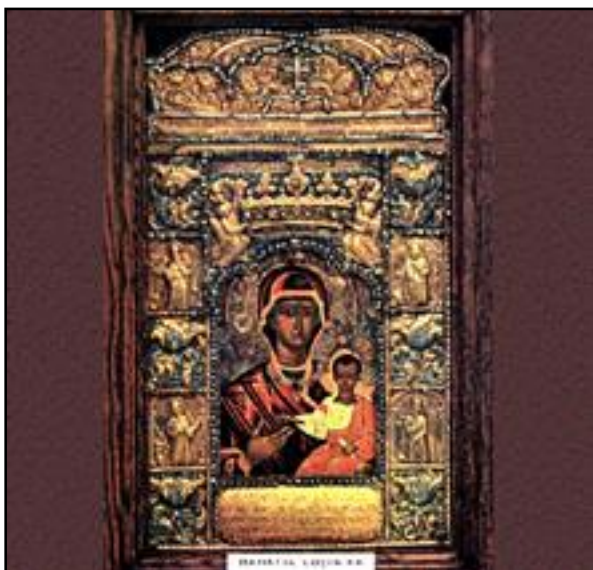
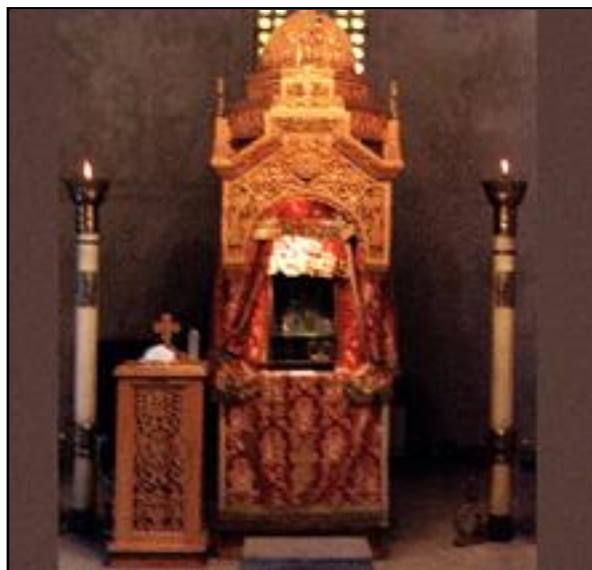
Χρυσοπόρφυρο ύφασμα με το οποίο είχαν τυλιχθεί τα καμένα οστά της νεκρής βασίλισσας.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΟΥΜΕΛΑ. Το Μοναστήρι της Παναγίας Σουμελά (στον Νομό Ημαθίας) είναι αφιερωμένο στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Το έκτισαν Πόντιοι πρόσφυγες για να στεγάσουν τη ζωγραφισμένη από τον Ευαγγελιστή Λουκά εικόνα της Παναγίας και τις άλλες εικόνες που έφεραν μαζί τους από τη Μονή Σουμελά της Τραπεζούντας.

Το προσκυνητάρι στο οποίο φυλάσσεται η εικόνα της Παναγίας Σουμελά.

Αναπαράσταση της εικόνας της Παναγίας Σουμελά.

Το ιστορικό μοναστήρι του Πόντου είχε κτιστεί τον 4ο αιώνα στο όρος Μελά της Τραπεζούντας και αποτέλεσε πνευματικό κέντρο του Πόντου. Εκεί βρέθηκε τον 16ο αιώνα ένα από τα χειρόγραφα των παραλλαγών του ακριτικού έπους.

ΚΑΤΕΡΙΝΗ

Η Κατερίνη είναι η πρωτεύουσα της Πιερίας.

Το πάρκο της πόλης.

ΠΛΑΤΑΜΩΝΑΣ

Το κάστρο του Πλαταμώνα που ξανακτίστηκε τον 13ο αιώνα.

Η παραλία του Πλαταμώνα το ηλιοβασίλεμα.

ΔΙΟΝ

Στο Δίον μαζεύονταν οι Μακεδόνες για να τιμήσουν, σε τακτά διαστήματα, με θυσίες και αναθήματα, τους Ολύμπιους θεούς.

Ο κεντρικός δρόμος της αρχαίας πόλης.

Ο βασιλιάς Αρχέλαος (414 - 399 π.Χ.) λάμπρυνε τις πανηγύρεις με γυμνικούς και «σκηνικούς» αγώνες.

Το αρχαίο θέατρο.

Ο Φίλιππος ο δεύτερος γιόρτασε στο Δίον ένδοξες νίκες και ο Αλέξανδρος θυσίασε στον Ολύμπιο Δία πριν ξεκινήσει για τη μεγάλη του εκστρατεία εναντίον των Περσών.

Τμήμα από τους θερμαινόμενους χώρους των λουτρών.

Στο Δίον στήθηκε το περίφημο χάλκινο σύμπλεγμα του Λυσίππου που παρίστανε τους 25 ιππείς που έπεσαν στη μάχη του Γρανικού.

Αφροδίτη Υπολυμπιδία.

ΣΕΡΡΕΣ

Οι Σέρρες είναι πόλη κτισμένη στη θέση της αρχαίας Σίρρας ή Σίριδος.

Το 496 π.Χ. ο Δαρείος ανάγκασε τους κατοίκους της Σίρρας, τους Σιρριοπαίονες, να εκπατρισθούν στην Ασία και τη χώρα κατέλαβαν οι γείτονες Οδόμαντοι, οι οποίοι και την ονόμασαν Οδομαντική.

Από τον 5ο μ.Χ. αιώνα η πόλη αναφέρεται ως ισχυρό οχυρό της Μακεδονίας. Εξαιτίας της θέσης της υπέφερε πολύ κατά τον Μεσαίωνα από τις επιδρομές των Ούννων, των Βουλγάρων και των Καταλάνων.

Το γραφικό προάστιο του Αγίου Ιωάννη.

Μπεζεστένι. Η παλιά αγορά υφασμάτων (17ος αιώνας) είναι σήμερα το Αρχαιολογικό Μουσείο των Σερρών.

Αυτό είναι το Μουσείο των Σαρακατσαναίων.

Αίθουσα του Μουσείου Βλάχων
«Γεωργάκης Ολύμπιος».

Μια φωτογραφία των Μακεδονομάχων.

Οινοχόη σε σχήμα γυναικείου κεφαλιού (5ος
αιώνας π.Χ.).

Μετά από τις αλλεπάλληλες καταστροφές, οι Βυζαντινοί την ανοικοδόμησαν, καθιστώντας την μία από τις ωραιότερες πόλεις της αυτοκρατορίας.

Η εκκλησία των Αγίων Θεοδώρων (13ος αιώνας).

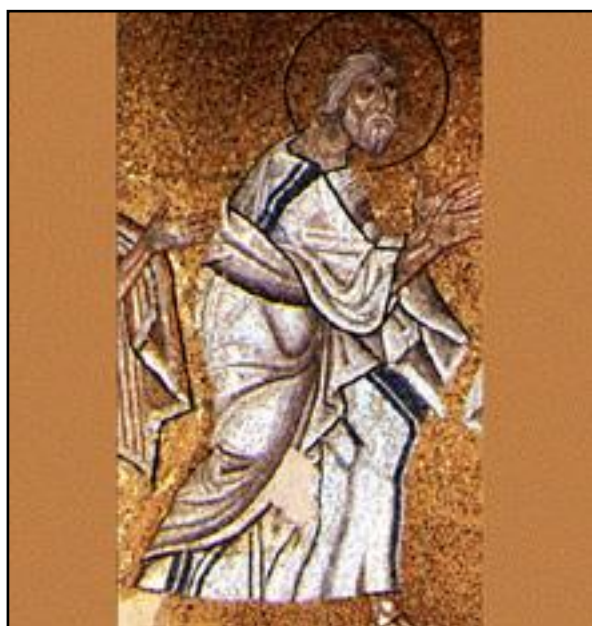
Το 1368 κατέλαβαν τις Σέρρες οι Τούρκοι και το 1912 οι Βούλγαροι, οι οποίοι φεύγοντας τον Ιούνιο του 1913 πυρπόλησαν την πόλη.

Η εκκλησία του Αγίου Νικολάου (14ος αιώνας).

Τοιχογραφία του 17ου αιώνα από τη Μονή του Τιμίου Προδρόμου.

Απόστολος Ανδρέας. Ψηφιδωτό από την εκκλησία των Αγίων Θεοδώρων (13ος αιώνας).

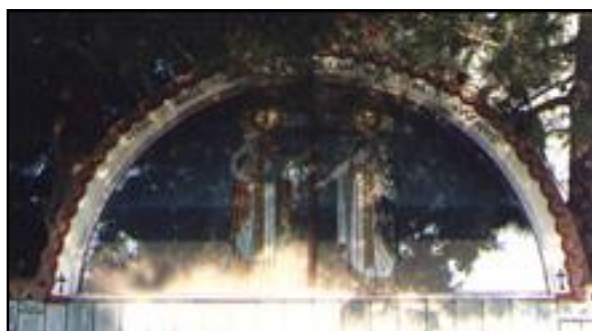

ΑΓΙΑ ΕΛΕΝΗ

Το χωριό Αγία Ελένη είναι γνωστό για τα «Αναστενάρια» του...

...που τελούνται με βακχικό μεγαλείο την 21η Μαΐου, γιορτή των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης.

Η εικόνα των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στην είσοδο της εκκλησίας.

Τα Αναστενάρια περικλείουν πολύ ενδιαφέρουσες ιεροπραξίες και μυσταγωγίες με αποκορύφωμα την πυροβασία όσων έχουν περιέλθει σε έκσταση και την ακαΐα των ποδιών τους.

Εικόνα πυροβασίας.

Τα Αναστενάρια παρουσιάζουν ενδιαφέρον τόσο από λαογραφική όσο και από θρησκευολογική άποψη, γιατί διέσωσαν μέχρι σήμερα αυτούσια και ζωντανά στοιχεία της λατρείας του Διόνυσου.

Μια Αναστενάρισσα περπατά πάνω στα αναμμένα κάρβουνα χωρίς να καίγεται.

ΑΜΦΙΠΟΛΗ. Η Αμφίπολη ήταν η πιο αξιόλογη πόλη της Ηδωνικής χώρας και βρισκόταν στην ίδια θέση με το σημερινό χωριό Αμφίπολη. Αρχικά το όνομά της ήταν Εννέα Οδοί, από τους εννιά δρόμους που έφθαναν σ' αυτή. Το 364 π.Χ. κατακτήθηκε από τους Μακεδόνες. Ήταν το ορμητήριο του Μεγάλου Αλεξάνδρου για την κατάκτηση του τότε γνωστού κόσμου.

Εδώ πέθαναν όλα τα μέλη του βασιλικού οίκου.

Αυτά είναι τα τείχη της αρχαίας Αμφίπολης.

Το λιοντάρι της Αμφίπολης είναι ένα από τα σημαντικά μνημεία της Μακεδονίας. Αναστηλώθηκε πάνω σε ένα νέο βάθρο και βρίσκεται δίπλα στη δυτική όχθη του Στρυμόνα. Κατά μία εκδοχή αναγέρθηκε τον 4ο αιώνα π.Χ. ως συμβολικό μνημείο για τη μεγάλη δύναμη της πόλης.

Από την Αμφίπολη περνούσε η Εγνατία Οδός. Κατά τη Βυζαντινή η πόλη μνημονεύεται άλλοτε ως Αμφίβολη και άλλοτε ως Ποπολία.

Μακεδονικός τάφος (3ος αιώνας π.Χ.).

ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ

Το όνομά της η πόλη το οφείλει στο ισχυρό κάστρο της (το οποίο λέγεται ότι ιδρύθηκε επί Βουλγαροκτόνου)...

... που τα ερείπιά του σώζονται πάνω στον πελώριο βράχο στη μέση της πόλης.

Το Σιδηρόκαστρο είναι κτισμένο στις όχθες του Κρουσοβίτικου, παραπόταμου του Στρυμόνα.

Το υδροθεραπευτήριο των ιαματικών πηγών.

Καλλιέργειες λουλουδιών στα θερμοκήπια, στα οποία γίνεται εκμετάλλευση της γεωθερμίας της περιοχής.

Το μνημείο-μαυσωλείο στο οχυρό Ρούπελ.

Η τεχνητή λίμνη Κερκίνη έχει μετατραπεί σε ένα σημαντικό υγροβιότοπο.

ΝΙΓΡΙΤΑ

Η κεντρική πλατεία.

Εκτός από τα γνωστά πόσιμα νερά της, η Νιγρίτα έχει και δύο θερμές ιαματικές πηγές για λουτροθεραπεία.

Αναπαράσταση της ιστορίας της Γερακίνας, όπως έμεινε στην παράδοση από το γνωστό τραγούδι.

ΔΡΑΜΑ

Η Δράμα είναι πόλη της Ανατολικής Μακεδονίας. Κατά την αρχαιότητα υπήρξε λαμπρή πόλη της χώρας Ηδωνίδος, της πατρίδας των Θρακών Ηδωνών, που πήραν το όνομά τους από τον ομώνυμο αδελφό του Μίγδονος.

Η Ηδωνίς συμπεριλάμβανε πολλές μεγάλες πόλεις: την Αμφίπολη, τους Φίλιππους, τη Γαληψώ, τη Μύρκινο κλπ. Η Δράμα εμφανίζεται στην ιστορία με το όνομα αυτό κατά τον 9ο μ.Χ. αιώνα.

Η εκκλησία του Αγίου Ελευθερίου.

Οι ανασκαφές, όμως, αποκάλυψαν σημαντικά ίχνη της αρχαίας ζωής όταν είχε πιθανόν το όνομα Δύρανα. Τα μνημεία που σώζονται είναι κυρίως Ρωμαϊκά και Βυζαντινά.

Η είσοδος του κεντρικού πάρκου της πόλης.

Η πόλη δέχτηκε πολύ νωρίς τον Χριστιανισμό. Τον 14ο αιώνα αναφέρεται ως έδρα Μητροπολίτη.

Αγγίτης, το ποτάμι που διασχίζει τη Δράμα.

ΚΑΒΑΛΑ

Η Καβάλα είναι πόλη της Ανατολικής Μακεδονίας.

Η Καβάλα και το λιμάνι της.

Είναι μία από τις μεγαλύτερες πόλεις της Βόρειας Ελλάδας.

Είναι κτισμένη στη θέση της αρχαίας Νεαπόλεως, στις πλαγιές του Συμβόλου.

Το Δημαρχείο της πόλης.

Το Ρωμαϊκό υδραγωγείο διασχίζει ακόμα την πόλη.

Στο λιμάνι λειτουργεί πορθμείο που συνδέει την Καβάλα με τη Θάσο.

Το μουσείο της Καβάλας έχει ενδιαφέροντα εκθέματα.

Ιωνικό κιονόκρανο από Ναό του 5ου αιώνα π.Χ.

ΦΙΛΙΠΠΟΙ. Οι Φίλιπποι ιδρύθηκαν τον 4ο αιώνα π.Χ. από τον βασιλιά της Μακεδονίας Φίλιππο τον δεύτερο. Από εκεί πέρασε η περίφημη Εγνατία Οδός που συνέδεε το Δυρράχιο με το Βυζάντιο. Στην κοιλάδα των Φιλιππων έγινε η μάχη του 42 π.Χ. μεταξύ της τριανδρίας του Αντώνιου και της συμμαχίας των Βρούτου και Κάσσιου, οι οποίοι ηττήθηκαν.

Ο Απόστολος Παύλος επισκέφθηκε τρεις φορές την πόλη και βάπτισε στο ρυάκι που κυλά ανάμεσα στα ερείπια, τον «μικρό Ιορδάνη», όπως τον αποκάλεσαν αργότερα, την πρώτη χριστιανή της Ευρώπης, την πορφυροπώλιδα Λυδία. Σώζεται ναΐσκος θολοειδής που, καθώς λέγεται, κτίστηκε στη θέση της φυλακής του Αποστόλου, τον οποίο ο Ρωμαίοι άρχοντες μαστίγωσαν και φυλάκισαν μαζί με τον συναπόστολο Σίλα το 53 μ.Χ. Είναι γνωστή η προς Φιλιπησίους επιστολή του Αποστόλου Παύλου.

Το υπαίθριο Βαπτιστήριο της Αγίας Λυδίας βρίσκεται έξω από τους Φιλίππους στον Ζυγάκτη ποταμό. Δημιουργήθηκε για να καλύψει τις ανάγκες των ενηλίκων που επέστρεφαν από τις πρώην κομμουνιστικές χώρες και ήθελαν να βαπτιστούν.

ΘΑΣΟΣ

Η Θάσος είναι μία από τις τουριστικές περιοχές της Ελλάδας.

Λιμένας, η πρωτεύουσα της Θάσου.

Μία από τις όμορφες παραλίες της Θάσου.

Άντληση πετρελαίου στη θαλάσσια περιοχή του Πρίνου.

Η Θάσος άρχισε να ακμάζει από τα πρώτα ιστορικά χρόνια.

Επιγραφή από τάφο που βρέθηκε στην Αγορά της Θάσου.

Έφτασε μάλιστα να χτίσει και αποικίες στη Νεάπολη, στο Παγγαίο, στη Δυτική Θράκη και αλλού. Το δάσος έχει μπει μέσα στο αρχαίο θέατρο της Θάσου.

ΧΡΥΣΟΥΠΟΛΗ

Το Μουσείο του ποταμού Νέστου στη Χρυσούπολη. Κέντρο προστασίας της πανίδας και της χλωρίδας.

Το μικρό λιμάνι της Κεραμωτής, επίνειου της Χρυσούπολης.

ΞΑΝΘΗ

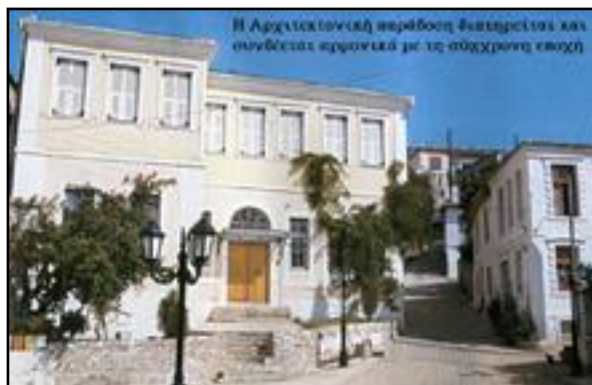
Η περιοχή της Ξάνθης ήταν κατοικημένη από τη νεολιθική εποχή (4.500 π.Χ.).

Κατά την εποχή του Χαλκού (11ος αιώνας π.Χ.) αρχίζει η κάθοδος και εγκατάσταση θρακικών φύλων, ενώ στην εποχή του σιδήρου αναπτύσσεται η θρησκεία, η μυθολογία και ο πολιτισμός των Θρακών, για τους οποίους μας πληροφορεί αργότερα ο Ηρόδοτος.

Το Ηρώο της πόλης.

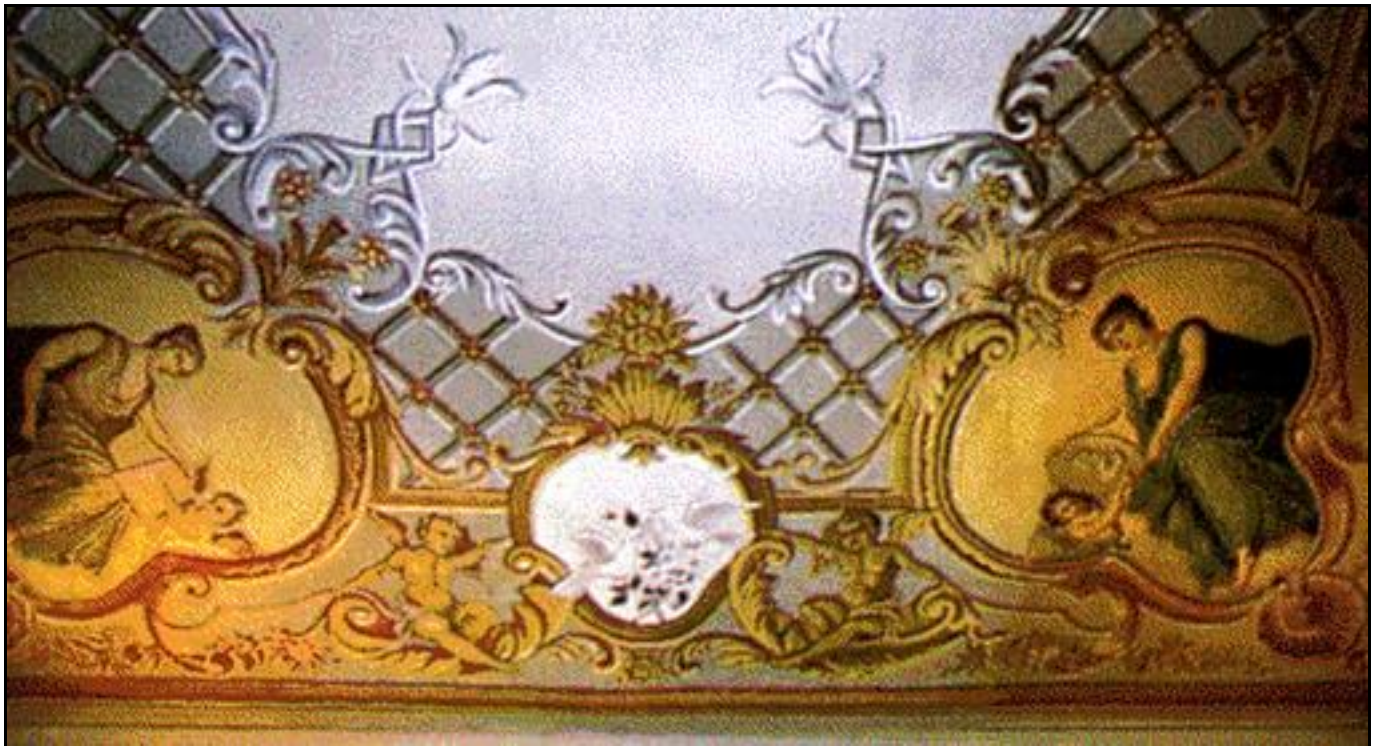
Για πρώτη φορά το όνομα της Ξάνθης αναφέρεται τον 9ο αιώνα ως μία επισκοπή. Οι Τούρκοι κατακτούν την περιοχή στα μέσα του 14ου αιώνα.

Η μεγάλη ακμή της Ξάνθης αρχίζει μετά το 1700 χάρη στα καπνά της.

Ζωγραφικός διάκοσμος σε παλιές οροφές.

Στα τέλη του 19ου αιώνα η Ξάνθη είναι εμπορικό, εκπαιδευτικό και πολιτιστικό κέντρο, με πληθυσμό κατά πλειοψηφία ελληνικό.

Η παράδοση συνεχίζεται στο «παζάρι» της Ξάνθης.

Η Ξάνθη, μαζί με όλη τη Δυτική Θράκη, ενώθηκε με την Ελλάδα τον Μάιο του 1920.

Η Μονή της Παναγίας πάνω από το ποτάμι Κόσινθος.

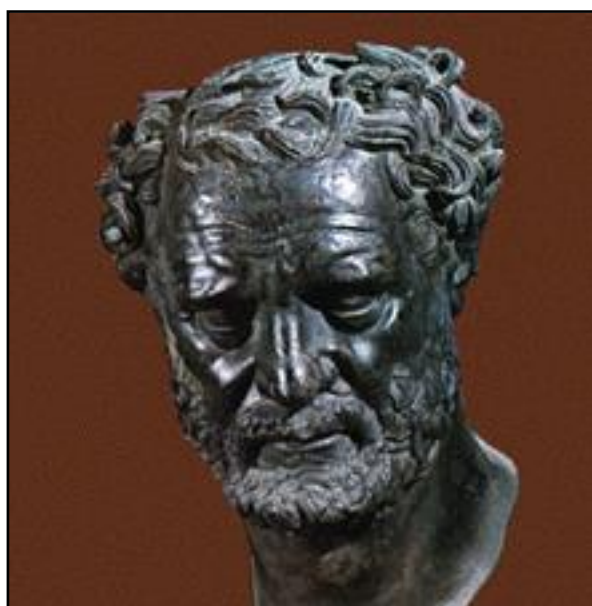

ΑΒΔΗΡΑ. Τα Άβδηρα είναι αρχαία πόλη της Θράκης που βρισκόταν κοντά στις εκβολές του ποταμού Νέστου. Ο Ηρόδοτος αναφέρει ότι κτίστηκε το 656 π.Χ. Κατά τους βυζαντινούς χρόνους λεγόταν Πολύστηλο.

Τμήμα των τειχών των Αβδήρων (συνολικού μήκους 5 χλμ.).

Από τα Άβδηρα κατάγονταν πολλοί επιφανείς άνδρες, όπως ο Λεύκιππος, ο Δημόκριτος, ο Πρωταγόρας και άλλοι.

Δημόκριτος: Φιλόσοφος,
θεμελιωτής της ατομικής φιλοσοφίας.
Γεννήθηκε στα Άβδηρα το 460 π.Χ.

Παραδοσιακά κτίσματα διατηρούνται στα Νέα Άβδηρα.

ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟΣ

Μικρό ψαράδικο χωριό που βρίσκεται εκεί που ενώνεται η λίμνη Βιστονίδα με τη θάλασσα.

Το νησάκι του Αγίου Νικολάου στη λίμνη Βιστονίδα.

Ερωδιοί στον υγροβιότοπο της Βιστονίδας.

ΚΟΜΟΤΗΝΗ

Η Κομούτσηνα των Βυζαντινών πήρε το σημερινό όνομά της το 1920 όταν ενώθηκε με την Ελλάδα. Είναι κτισμένη σε μια κατάφυτη πεδιάδα στους πρόποδες της Ροδόπης.

Το κεντρικό κτίριο του Πανεπιστημίου.

Το Μητροπολιτικό Μέγαρο.

Η Κομοτηνή έχει τρία μουσεία: αρχαιολογικό, λαογραφικό και εκκλησιαστικό.

Αποτελεί σημαντικό διοικητικό, συγκοινωνιακό, εμπορικό, οικονομικό και πνευματικό κέντρο της Δυτικής Θράκης.

ΜΑΡΩΝΕΙΑ

Η κεντρική πλατεία της Νέας Μαρώνας.

Αρχαίο ιερό στην περιοχή της Μαρώνας.

Νόμισμα της αρχαίας Μαρώνας με σήμα το αμπέλι. Η ευημερία της Μαρώνας στηριζόταν στα αμπέλια της και στο κρασί.

Ο Όμηρος αφηγείται πως μετά την πτώση της Τροίας ο Οδυσσέας φιλοξενήθηκε από τον Μάρωνα, γιο του Διόνυσου και ιερέα του Απόλλωνα, ιδρυτή της αρχαίας Μαρώνας. Ο Μάρων πρόσφερε στον Οδυσσέα για δώρο δώδεκα ασκιά με κρασί. Ένα από αυτά ήπιε αργότερα ο Κύκλωπας Πολύφημος και έδωσε την ευκαιρία στον Οδυσσέα να τον τυφλώσει. Πέντε χιλιόμετρα από την αρχαία Μαρώνα υπάρχει μια σπηλιά που η παράδοση τη θέλει να είναι η σπηλιά του Πολύφημου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

Η Αλεξανδρούπολη βρίσκεται στη θέση αρχαίας πόλης των Θρακών.

Ιδρύθηκε το 1860 στη θέση του γενοιάτικου φρούριου που βρισκόταν απέναντι στη Σαμοθράκη.

Ο φάρος της Αλεξανδρούπολης.

Πήρε το όνομα Δεδεαγάτς (δέντρο του καλόγερου) επειδή κατά τον 15ο αιώνα, όταν είχε εγκατασταθεί στην περιοχή κοινότητα δερβισών, κάποιος από αυτούς μόνάζε κάτω από ένα δέντρο.

Πάρκο στο κέντρο της πόλης.

Μετά την ένωσή της με την Ελλάδα, το 1920, ονομάστηκε Αλεξανδρούπολη.

ΣΟΥΦΛΙ

Το Σουφλί είναι κωμόπολη του νομού Έβρου, γνωστή για την καλλιέργεια του μεταξοσκώληκα (σηροτροφία) και την παραγωγή μεταξωτών υφασμάτων.

Το μουσείο του μεταξιού.

Κουκούλια από μεταξοσκώληκες πάνω σε φύλλα μουριάς.

Επεξεργασία του μεταξιού
(μινιατούρα του 14ου αιώνα).

Μεταξοσκώληκες τρώνε φύλλα μουριάς.

ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ. Μεσαιωνική πόλη που πήρε το όνομά της από το διπλό τείχος που την περιέβαλε. Κατά την αρχαιότητα στη θέση αυτή υπήρχε η Δύμη, ερείπια της οποίας σώζονται στην κορυφή του λόφου.

Στη Ρωμαϊκή εποχή ονομάστηκε Πλωτινούπολη από το όνομα της γυναίκας του Τραϊανού. Το 1361 το Διδυμότειχο κατελήφθη από τους Τούρκους, οι οποίοι το έκαναν ορμητήριό τους για την άλωση της Κωνσταντινούπολης. Ενώθηκε με την Ελλάδα, όπως όλη η Δυτική Θράκη, το 1920.

Παλαιοχριστιανικοί τάφοι σκαμμένοι μέσα στον βράχο.

ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ

Η Ορεστιάδα είναι πόλη που ιδρύθηκε μετά τη Μικρασιατική καταστροφή (το 1923) από πρόσφυγες της Αδριανούπολης και του Καραγάτς.

Είναι η βορειότερη πόλη της Ελλάδας και βρίσκεται μέσα σε μια εύφορη περιοχή.

Κεντρική λεωφόρος.

Τμήμα επιτύμβιας στήλης από τη Δίκαια
(6ος αιώνας π.Χ.).

ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ

Η Σαμοθράκη ανήκει στον νομό Έβρου.
Καμαριώτισσα, το επίνειο της Χώρας.

Γύρω στο 1.000 π.Χ. Θράκες άποικοι εγκαταστάθηκαν στο νησί, αναμείχθηκαν με τους ντόπιους και διαμόρφωσαν τη λατρεία του νησιού, γνωστή στην αρχαιότητα από τα μυστήρια των Καβείρων (μεγάλων θεών) που τελούνταν εδώ σε λαμπρό ιερό.

Η Νίκη της Σαμοθράκης, αφιέρωμα των Ροδίων στο ιερό των Καβείρων μετά τη νίκη κατά του Αντίοχου το 190 π.Χ.

ΧΑΝΙΑ

Τα Χανιά είναι κτισμένα στη θέση της αρχαίας Κυδωνίας. Η περιοχή αυτή κατοικήθηκε κατά την πρωτομινωική εποχή και συνέχισε να ανθεί και μετά την καταστροφή της Κνωσού.

Η ζωή της πόλης συνεχίστηκε και κατά τη γεωμετρική και κλασική εποχή, καθώς και κατά τη Ρωμαϊκή και πρώτη βυζαντινή περίοδο.

Κεφαλή «Ταναγραίας» (4ος αιώνας π.Χ.).

Η πόλη των Χανίων ξανακτίστηκε κατά τη Βενετοκρατία και αναπτύχθηκε οικονομικά και πνευματικά.

Το 1537 έκτισαν τείχη γύρω από την πόλη, την οποία κατέλαβαν τελικά οι Τούρκοι το 1645.

Το αρχαιολογικό μουσείο των Χανίων.

Ο τάφος του Ελευθερίου Βενιζέλου στο Ακρωτήριο.

ΣΦΑΚΙΑ

Η Χώρα των Σφακίων είναι παραθαλάσσιο χωριό με παραδοσιακή αρχιτεκτονική, που υπήρξε πάντα κέντρο αντίστασης κατά των διαφόρων κατακτητών.

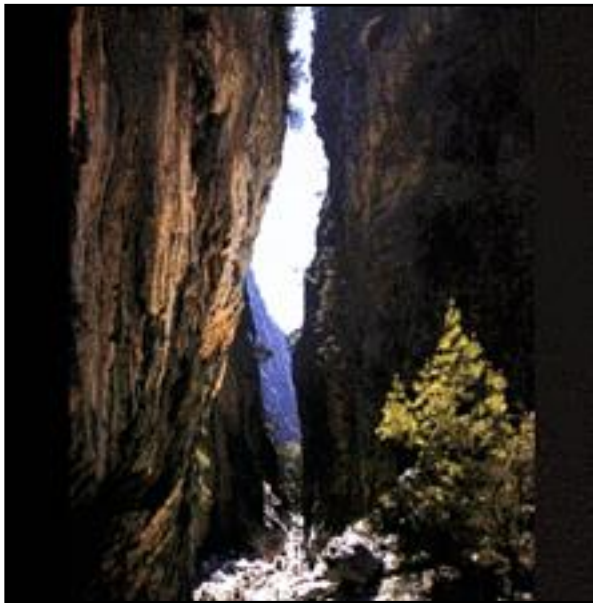
Κατά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, όταν τέλειωσε η Μάχη της Κρήτης, από το σημείο αυτό φυγαδεύτηκαν με τη βοήθεια των Σφακιανών, τη νύχτα της 31ης Μαΐου 1941, οι Νεοζηλανδοί και οι Αυστραλοί στρατιώτες.

Η φωτογραφία είναι από εορτασμό αυτής της επετείου.

Στα ανατολικά βρίσκεται το Φραγκοκάστελλο, ένα από τα ωραιότερα φρούρια του 14ου αιώνα που έχτισαν οι Βενετοί και συνδέεται με τοπικές παραδόσεις – Δροσουλίτες.

ΦΑΡΑΓΓΙ ΣΑΜΑΡΙΑΣ

Το φαράγγι της Σαμαριάς είναι το μεγαλύτερο της Ευρώπης. Έχει μήκος 18 χιλιόμετρα και το πέρασμά του απαιτεί 5 ως 8 ώρες, ανάλογα με τις ικανότητες του πεζοπόρου. Έχει ανακηρυχθεί ως Εθνικός Δρυμός και καταλήγει στη θάλασσα – στην Αγία Ρούμελη. Ιδιαίτερα εντυπωσιακά είναι τα σημεία όπου το φαράγγι στενεύει στα 3-4 μέτρα, στις λεγόμενες «Πόρτες».

Στις δυσπρόσιτες πλαγιές του φαραγγιού ζει ακόμα ο κρητικός αίγαγρος, το κρι-κρι.

ΡΕΘΥΜΝΟ

Κατοικήθηκε από τα προϊστορικά χρόνια. Είναι κτισμένο στη θέση της αρχαίας Ριθύμης.

Άκμασε την περίοδο της Βενετοκρατίας, οπότε και κτίστηκε το τείχος γύρω από την πόλη και το μικρό φρούριο (Φορτέτσα) στην άκρη της χερσονήσου.

Το 1645 έπεσε στα χέρια των Τούρκων μετά από πολυήμερη πολιορκία. Το 1913 ενώθηκε με την Ελλάδα.

Μαρμάρινο άγαλμα Αφροδίτης
Ρωμαϊκής περιόδου.

ΑΡΚΑΔΙ. Η ιστορική Μονή του Αρκαδίου κτίστηκε, σύμφωνα με την παράδοση, επί αυτοκράτορος Ηρακλείου. Μετά την κατάληψη του Ρεθύμνου από τους Τούρκους, παρόλο που η Μονή εσυλήθη, άρχισε πάλι να αποκτά πλούτο και επιρροή. Κατά την επανάσταση του 1866 το Αρκάδι έγινε το κέντρο της Αντίστασης.

Τον Νοέμβριο του 1866 ο Μουσταφά Πασάς πολιορκήσε με μεγάλη δύναμη τη Μονή, όπου είχαν καταφύγει λίγοι οπλοφόροι με πολλούς άμαχους και γυναικόπαιδα. Όταν τα πυροβόλα των Τούρκων έσπασαν την πύλη του Μοναστηριού, ο Κωστής Γιαμπουδάκης, μετά από σύνθημα του ηγούμενου Γαβριήλ, πυροδότησε την πυριτιδαποθήκη και ανατίναξε ένα μέρος της Μονής γκρεμίζοντάς την πάνω στους Τούρκους. Φυσικά σκοτώθηκαν πολλοί Κρητικοί.

ΗΡΑΚΛΕΙΟ. Το Ηράκλειο κτίστηκε από τους Άραβες το 824 μ.Χ. στη θέση του ομώνυμου επίνειου της αρχαίας Κνωσού. Την ονόμασαν Ραβτ-ελ-Χάνδακ από το προστατευτικό χαντάκι που έσκαψαν γύρω από την πόλη.

Από τους Άραβες την πήρε το 961 ο Νικηφόρος Φωκάς και έμεινε ελεύθερη μέχρι το 1204, οπότε περιήλθε στους Βενετούς.

Το Βενετσιάνικο φρούριο στο λιμάνι.

Η πόλη γνώρισε μεγάλη ακμή κατά την περίοδο της Βενετοκρατίας.

Η κρήνη του Μοροζίνη με τα λιοντάρια.

Οι «γαλάζιες κυρίες» της Κνωσού (1500 π.Χ.)
στο Μουσείο Ηρακλείου.

Το 1669 κατέλαβαν την πόλη οι Τούρκοι.
Ο Μυστικός Δείπνος (16ος αιώνας).

Ενώθηκε με την Ελλάδα το 1913 μαζί με όλο το νησί.

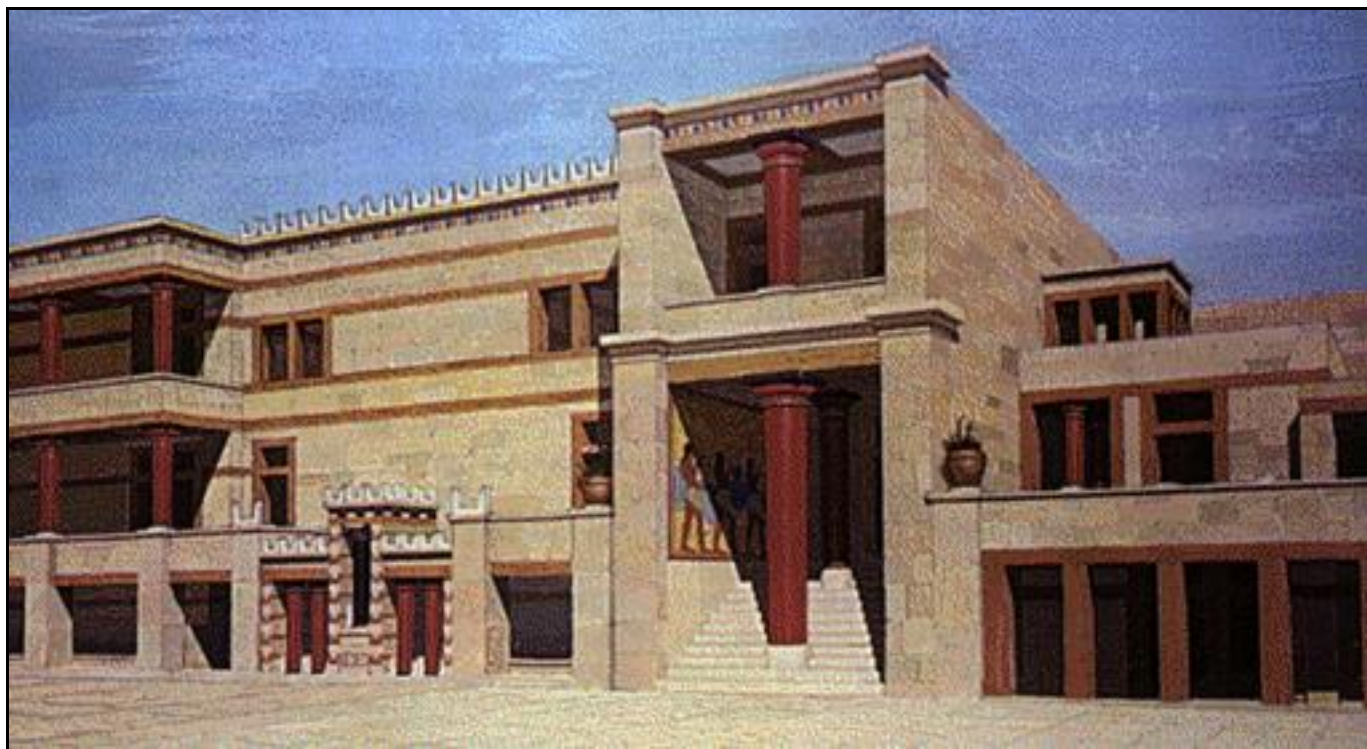
Το γενεαλογικό δέντρο της Θεοτόκου με τους προγόνους της στα κλαδιά (17ος αιώνας).

ΚΝΩΣΟΣ. Η Κνωσός είναι ένα από τα σημαντικότερα κέντρα του Μινωικού πολιτισμού.

Αναπαράσταση της δυτικής πτέρυγας του Ανακτόρου της Κνωσού.

Το Ανάκτορο κάλυπτε έκταση 22.000 τ.μ.

Η ανάπτυξή του άρχισε πριν από το 2.000 π.Χ., διακόπηκε για λίγο (εξαιτίας των σεισμών του 1700 π.Χ.) και κορυφώθηκε μέχρι το 1500 π.Χ. οπότε καταστράφηκε (ίσως από την έκρηξη του ηφαιστείου της Σαντορίνης και των σεισμών που ακολούθησαν).

Τα νότια προπύλαια του Ανακτόρου της Κνωσού.

Οι Αχαιοί αναστηλώνουν τα ανάκτορα της Κνωσού και συνεχίζουν την οικονομική ανάπτυξη μέχρι το 1380 π.Χ. που νέος σεισμός καταστρέφει τελειωτικά την Κνωσό.

Η «αίθουσα του θρόνου» με τον πέτρινο θρόνο.

Η ανάπτυξη της περιοχής συνεχίζεται μέχρι τη βυζαντινή περίοδο, αλλά τα ανάκτορα της Κνωσού θα ξαναέρθουν στο φως μόνο μετά το 1900 από τον αρχαιολόγο Άρθουρ Έβανς.

Τα «διαμερίσματα της βασίλισσας» (αναπαράσταση).

Η περίφημη τοιχογραφία της «Παριζιάνας» (1500 π.Χ.).

Ο Πρίγκιπας με τα κρίνα.

Κεφάλι τάυρου (1.550 π.Χ.).

Η θεά των όφεων (1600 π.Χ.) δείχνει καθαρά το ντύσιμο των γυναικών της εποχής.

ΜΑΛΙΑ. Τρία χιλιόμετρα έξω από το σημερινό τουριστικό χωριό βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος των Μαλίων. Σύμφωνα με την παράδοση εδώ βασίλευσε ο τρίτος γιος του Δία και της Ευρώπης, ο Σαρπηδόνας.

Αναπαράσταση του Ανακτόρου των Μαλίων.

Το πρώτο ανάκτορο κτίστηκε το 1900 π.Χ., καταστράφηκε το 1700 π.Χ., οπότε και κτίστηκε το νέο ανάκτορο. Ακολουθώντας την τύχη των άλλων ανακτόρων της Κρήτης, καταστράφηκε και αυτό γύρω στο 1500 π.Χ.

Χρυσό περιδέραιο που παριστάνει δύο μέλισσες που αφήνουν μια σταγόνα μέλι στην κηρύθρα.

ΦΑΙΣΤΟΣ. Η Φαιστός μαζί με την Κνωσό και την Κυδωνία ήταν οι τρεις κύριες πόλεις που, κατά την παράδοση, ίδρυσε ο Μίνως στην Κρήτη. Ο πιο γνωστός βασιλιάς της ήταν ο Ραδάμανθης.

Αναπαράσταση των Προπυλαίων της Φαιστού.

Έλαβε μέρος και στην εκστρατεία κατά της Τροίας και αργότερα έγινε μία από τις πιο σημαντικές πόλεις-κράτη της Δωρικής Κρήτης.

Η Φαιστός ήταν ανεξάρτητη πόλη, που έκοβε δικό της νόμισμα μέχρι το 180 π.Χ., οπότε κατακτήθηκε από τον ισχυρό της γείτονα, τη Γόρτυνα.

Ο μοναδικός πήλινος δίσκος της Φαιστού με κείμενο της Γραμμικής Α γραφής (1600 π.Χ.).

Καρποδόχη από τη Φαιστό.

Ραμφόστομο αγγείο.

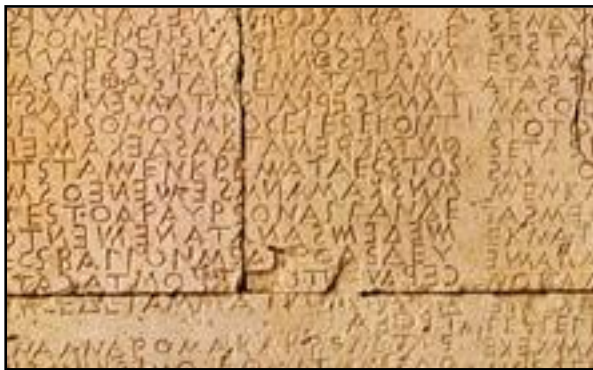

Αγγείο με ανάγλυφα λουλούδια.

Το αγγείο των θεριστών.

Ο Κώδικας της Γόρτυνος (5ος αιώνας π.Χ.).

Η Βασιλική του Αγίου Τίτου στη Γόρτυνα.

ΜΑΤΑΛΑ. Τα Μάταλα είναι το δεύτερο επίνειο της Φαιστού και αργότερα επίνειο της Γόρτυνας κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο. Εντυπωσιακές είναι οι τεχνητές σπηλιές, λαξευμένες στον βόρειο βράχο της ακτής, που ήταν τάφοι του 1ου και 2ου αιώνα μ.Χ.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Άγιος Νικόλαος πήρε το όνομά του από την ομώνυμη εκκλησία του Αγίου, από τις παλιότερες της Κρήτης (9ος αιώνας). Εδώ οι Βενετοί είχαν κτίσει ένα ισχυρό φρούριο, το Μιραμπέλο.

Το κυριότερο χαρακτηριστικό της πόλης είναι η λίμνη Αλμυρή ή Βουλισμένη, που ενώνεται με το λιμάνι. Η λίμνη αποτελεί τον βυθισμένο κρατήρα ενός από χιλιάδες χρόνια σβησμένου ηφαίστειου.

Βόρεια από την πόλη είναι η τουριστική περιοχή της Ελούντα (αριστερά). Εκεί (δεξιά) βρίσκεται και η χερσόνησος (σχεδόν νησάκι) της Σπιναλόγκα που στο παρελθόν ήταν τόπος εξορίας των λεπρών.

Αρχαϊκή γυναικεία προτομή από την Ελούντα (αρχαία Ολούς).

Πήλινο προσωπείο από το Ρωμαϊκό νεκροταφείο του Αγίου Νικολάου.

Ο Μυστικός Δείπνος σε τοιχογραφία στην Παναγία Κεράς στην Κριτσά (13ος αιώνας).

Το ταξίδι στη Βηθλεέμ σε τοιχογραφία στην Παναγία Κεράς στην Κριτσά (14ος αιώνας).

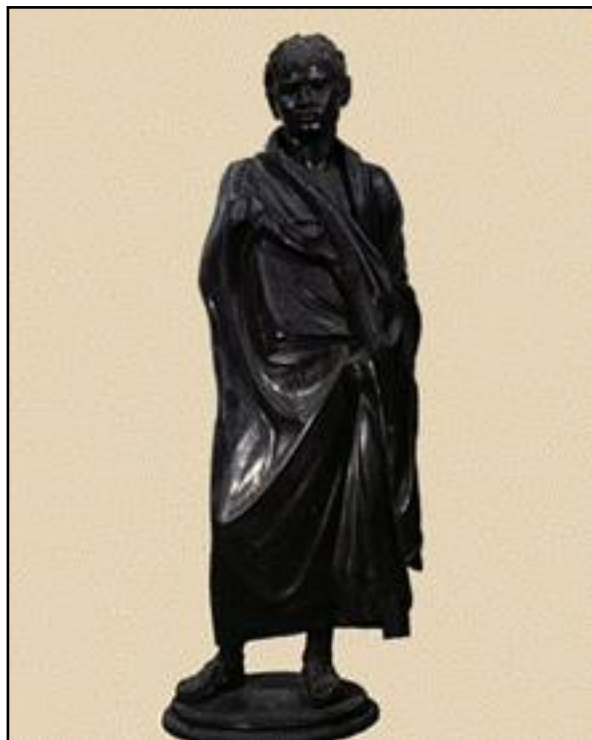

ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ. Η αρχαία Ιεράπετρα άκμασε κατά τον 2ο π.Χ. αιώνα. Αντιστάθηκε στη Ρωμαϊκή επιδρομή και τελικά υπέκυψε το 66 π.Χ.

Άποψη της Ιεράπετρας από το Βενετσιάνικο φρούριο

Κατά τη Ρωμαϊκή εποχή έφτασε σε μεγάλη άνθηση, αλλά τίποτα δεν σώζεται σήμερα από τα θέατρα, τους ναούς, τα λουτρά και το υδραγωγείο της.

Χάλκινας ανδριάντας.

Πήλινο νεολιθικό ειδώλιο.

ΟΡΟΠΕΔΙΟ ΛΑΣΙΘΙΟΥ. Είναι γνωστό και για τους ανεμόμυλους. Τις δεκαετίες του '50 και του '60 ήταν ένα από τα πρώτα αιολικά πάρκα της Ευρώπης με περισσότερους από 10.000 ανεμόμυλους.

ΔΙΚΤΑΙΟ ΑΝΤΡΟ

Το Δικταίο Άντρο βρίσκεται στη βόρεια πλευρά του βουνού Δίκη πάνω από το οροπέδιο Λασιθίου. Σύμφωνα με τη μυθολογία είναι το σπήλαιο στο οποίο κατέφυγε η Ρέα για να γεννήσει τον Δία, ώστε να μην τον καταβροχθίσει κι αυτόν ο Κρόνος όπως έκανε όλα τα παιδιά του.

ΣΗΤΕΙΑ. Η Σητεία είχε κατοικηθεί από τη Μινωική εποχή. Σημαντική υπήρξε η ανάπτυξή της κατά τη Βενετοκρατία όταν η πόλη απέκτησε ισχυρή οχύρωση με τείχη και πύργους.

Οι σεισμοί και στη συνέχεια οι επιθέσεις των Τούρκων τη μετέτρεψαν σε σωρό ερειπίων και οι κάτοικοι την εγκατέλειψαν. Μόλις κατά τον 19ο αιώνα ξαναπήρε τη μορφή πόλης.

Το Μοναστήρι της Παναγίας Ακρωτηριανής που στην Τουρκοκρατία ονομάστηκε Τοπλού.

Λεπτομέρεια από την εικόνα «Μέγας ει Κύριε» του Ιωάννη Κορνάρου (1770 Μονή Τοπλού).

Το περίφημο **φοινικόδασος Βάι**, το μεγαλύτερο στον ελλαδικό χώρο και γνωστό σε όλη την Ευρώπη.

Τα φοινικόδεντρα φτάνουν μέχρι τη θάλασσα.

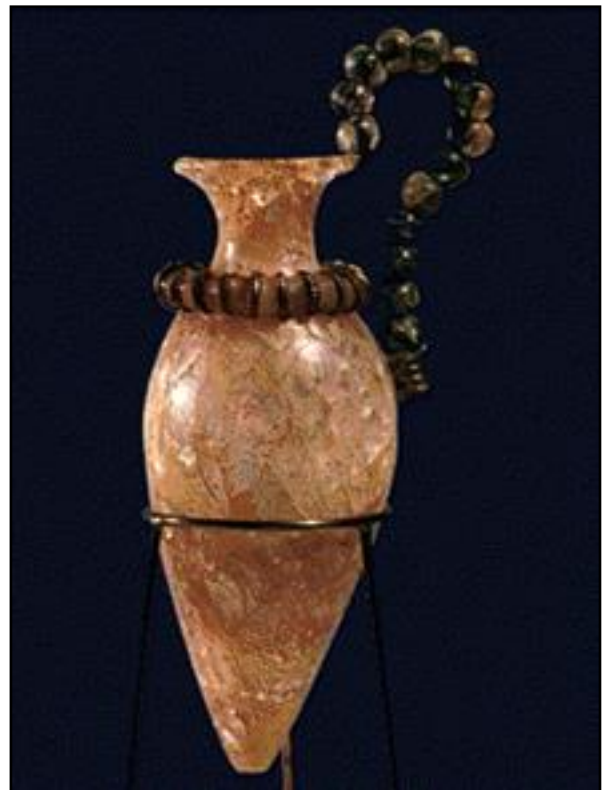
ΖΑΚΡΟΣ

Στη Ζάκρο βρίσκεται ένα από τα τέσσερα μεγάλα «ανάκτορα» της Μινωικής Κρήτης.

Ένας άνδρας αποθέτει κά니τρο με προσφορές σε ιερό κορυφής.

Το νεότερο «ανάκτορο» κτίστηκε το 1600 π.Χ. και καταστράφηκε, όπως και τα άλλα της Κρήτης γύρω στο 1500 π.Χ.

Αγγείο από ορεία κρύσταλλο (1450 π.Χ.).

Είναι το μόνο από όλα τα Μινωικά «ανάκτορα» που βρέθηκε ασύλητο. Έχει έκταση 8.000 τ.μ.

Τελετουργικό αγγείο από τη «δεξαμενή του καθαριού» της Ζάκρου (1450 π.Χ.)

ΣΥΡΟΣ.

Η Σύρος, η πρωτεύουσα των Κυκλάδων, πρωτοκατοικήθηκε στα νεολιθικά χρόνια. Ο Όμηρος αναφέρει το νησί ως «Συρία ακμάζουσα» με δύο λαμπρές πόλεις, την Ποσειδωνία και τη Φοινίκη, ίχνη των οποίων σώζονται.

Ερμούπολη, πρωτεύουσα της Σύρου και των Κυκλάδων.

Πέρασε την ιστορία των Κυκλάδων, αλλά μετά την κατάληψή της από τους Τούρκους το 1537, συγκέντρωσε πολλούς καθολικούς και το ενδιαφέρον του βασιλιά της Γαλλίας. Έτσι αναπτύχθηκε ως προπύργιο του καθολικισμού.

Η Σύρος λίγο πριν από την επανάσταση του 1821 ευημερεί και στο λιμάνι της αναπτύσσεται εμπορική κίνηση. Το 1822 πρόσφυγες από τη Χίο, τα Ψαρά και τη Σμύρνη χτίζουν την Ερμούπολη, κοντά στην αρχαία πόλη που ήταν αφιερωμένη στον Ερμή, προστάτη του εμπορίου.

ΑΝΔΡΟΣ

Άνδρος, το δεύτερο σε μέγεθος νησί των Κυκλάδων. Πρώτοι κάτοικοί της ήταν Κρήτες και Πελασγοί. Το όνομά της το πήρε από τον Άνδρο, στρατηγό του Ροδάμανθου της Κρήτης.

Το 1.000 π.Χ. την αποίκησαν οι Ίωνες. Το νησί γνώρισε μεγάλη ακμή και πλούτο, αλλά και πολλούς κατακτητές και επιδρομείς.

Άποψη της Χώρας.

Ληλατήθηκε το 1537 από τον Μπαρμπαρόσα και το 1566 κατακτήθηκε από τους Τούρκους. Το 1821 επαναστάτησε κατά των Τούρκων υπό τον Θεόφιλο Καΐρη.

ΚΕΑ ή ΤΖΙΑ

Το νησί πήρε το όνομά του από τον μυθολογικό ήρωα Κέω και είχε κατοικηθεί από τη νεολιθική εποχή. Το όνομα Τζια είναι κατάλοιπο της φραγκικής κατοχής του νησιού.

Άποψη της Χώρας.

Στους ιστορικούς χρόνους κατοικήθηκε από Ίωνες και αποτελείτο από τέσσερις ανεξάρτητες πόλεις (Ιουλίς, Καρθαία, Ποιήεσσα και Κορησσία) που έφτασαν σε μεγάλη ακμή.

Αργότερα ακολούθησε την τύχη των άλλων Κυκλάδων. Το 1781 είχε εδώ το ορμητήριό του ο Λάμπρος Κατσώνης.

ΤΗΝΟΣ

Η Τήνος ήταν κατοικημένη την εποχή του Χαλκού και σε όλη την περίοδο του Κυκλαδικού πολιτισμού.

Στην αρχαιότητα, όπως και σήμερα, ήταν φημισμένη για τα μάρμαρά της και στο νησί υπάρχει παράδοση λιθογλυπτικής. Η ιστορία της, όπως και των άλλων Κυκλάδων, ήταν πολυτάραχη.

Το 1822 βρέθηκε η εικόνα της Παναγίας και το 1823 κτίστηκε η εκκλησία της Μεγαλόχαρης (Ευαγγελίστριας).

Το 1940 στο λιμάνι του νησιού τορπιλίστηκε από τους Ιταλούς το ελληνικό πολεμικό «Έλλη».

ΚΥΘΝΟΣ

Το νησί ήταν κατοικημένο από τη μεσολιθική εποχή...

... όπως αποδεικνύεται από ευρήματα στην περιοχή των Λουτρών, που χρονολογούνται στα 7.500 ως 6.500 χρόνια π.Χ., τα αρχαιότερα δείγματα ανθρώπινης παρουσίας στις Κυκλάδες.

Η Κύθνος έχει θερμές ιαματικές πηγές, στις οποίες οφείλει το μεταγενέστερο όνομά της, Θερμιά.

ΜΥΚΟΝΟΣ

Στην αρχαιότητα το νησί δεν διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο.

Αλευκάντρα, η «Βενετία» της Μυκόνου. Η ονομασία Αλευκάντρα προέρχεται από τον αφρό των κυμάτων που λούζει όλη την περιοχή όταν φυσά βοριάς.

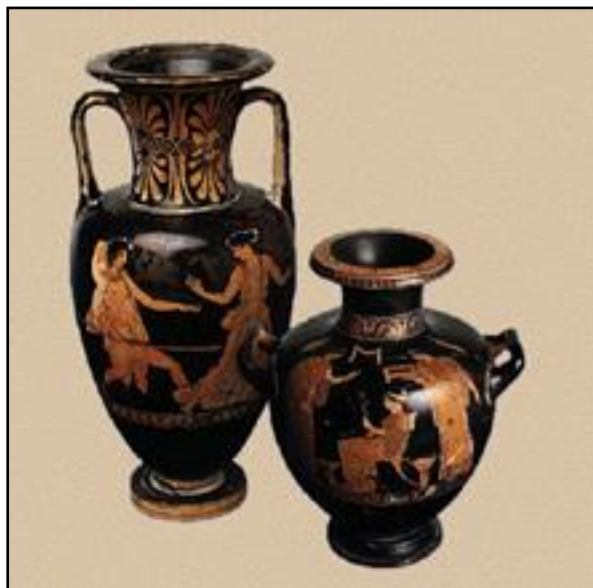
Στα τέλη του 18ου αιώνα η Μύκονος ακμάζει και αναπτύσσει εμπορικό στόλο που αργότερα θα τον διαθέσει για την υποστήριξη του απελευθερωτικού αγώνα του 1821. Μεγάλη μορφή αναδείχθηκε τότε η ηρωίδα Μαντώ Μαυρογένους.

Η εκκλησία της Παναγίας Παραπορτιανής.

Αρχαϊκός κούρος.

Αγγεία της κλασικής περιόδου.

ΣΕΡΙΦΟΣ. Στους ιστορικούς χρόνους το νησί κατοικήθηκε από Ίωνες και αργότερα πέρασε στους Μακεδόνες και στους Πτολεμαίους.

Η Χώρα της Σερίφου.

Σύμφωνα με τη μυθολογία σ' αυτό το νησί έφεραν τα κύματα το κιβώτιο, μέσα στο οποίο ο Αρκίσιος, βασιλιάς του Άργους, είχε κλείσει την κόρη του Δανάη με το παιδί της (από τον Δία) Περσέα.

Όταν ο Περσέας μεγάλωσε, ο βασιλιάς Πολυδέκτης, θέλοντας να απαλλαγεί από την παρουσία του, τον έστειλε να αποκεφαλίσει τη Μέδουσα. Ο Περσέας, με τη βοήθεια των Θεών, το κατόρθωσε και, όταν γύρισε, απολίθωσε τον βασιλιά, δείχνοντάς του την κεφαλή της Μέδουσας.

ΣΙΦΝΟΣ. Η Σίφνος κατοικήθηκε από την προϊστορική εποχή. Στη συνέχεια αποικήθηκε από Ίωνες και έφτασε σε μεγάλη ακμή εξαιτίας των μεταλλείων χρυσού, χαλκού και αργύρου.

Η Χώρα (Απολλωνία) της Σίφνου.

Ο Ηρόδοτος αναφέρει ότι οι Σίφνιοι έστελναν κάθε χρόνο ένα χρυσό αβγό στο ιερό των Δελφών, αλλά όταν η φλέβα του χρυσορυχείου εξαντλήθηκε έστελναν ένα αβγό από ευτελές μέταλλο επιχρυσωμένο. Για την απάτη τους αυτή θεωρήθηκαν «ακάθαρτοι».

Η Σίφνος ακολούθησε την ιστορία των Κυκλάδων και το 1207 πέρασε στο Δουκάτο της Νάξου. Ληλατήθηκε από τον Μπαρμπαρόσα το 1537 και υποτάχθηκε στους Τούρκους το 1617. Απελευθερώθηκε με την επανάσταση του 1821.

Παναγία Χρυσοπηγή.

ΠΑΡΟΣ. Η Πάρος ήταν κατοικημένη από την προϊστορική εποχή. Οι Ίωνες εγκαταστάθηκαν σ' αυτήν γύρω στα 1.000 π.Χ. Η μεγάλη ακμή του νησιού οφείλεται στην εξόρυξη μαρμάρου από το οποίο κατασκευάστηκαν πολλοί αρχαίοι ναοί και αγάλματα.

Παροικία, η πρωτεύουσα της Πάρου.

Μετά τη Βυζαντινή περίοδο ακολούθησε την τύχη των υπόλοιπων Κυκλάδων. Από το 1770 ως το 1774 ήταν έδρα του Ρωσικού στόλου υπό την ηγεσία των Ορλώφ. Στα δυτικά της Πάρου βρίσκεται η Αντίπαρος που στην αρχαιότητα ονομαζόταν Ωλίαρος.

Οι «κολυμπήθρες» της Νάουσας.

Η εκκλησία της Παναγίας Εκατονταπυλιανής (ή Καταπολιανής), από τις παλιότερες παλαιοχριστιανικές εκκλησίες της Ελλάδας, κτίστηκε στα τέλη του 4ου αιώνα. Αποτελείται από διάφορα τμήματα. Το Βαπτιστήριο λέγεται ότι κτίστηκε από την Αγία Ελένη που οραματίστηκε εκεί την εύρεση του Τιμίου Σταυρού.

ΝΑΞΟΣ. Η Νάξος πρωτοκατοικήθηκε από Θράκες που έφεραν και τη λατρεία του θεού Διόνυσου. Ακολούθησαν οι Κάρες και οι Κρήτες. Υπήρξε κέντρο του Κυκλαδικού πολιτισμού 3200 ως 2100 π.Χ.

Οι Ίωνες το 1.000 π.Χ. αποίκησαν το νησί. Γνώρισε άλλη μία περίοδος ακμής που κορυφώθηκε τον 7ο και 6ο αιώνα π.Χ.

Η «Πορτάρα», μια μεγάλη πύλη από τον αρχαϊκό ναό του Απόλλωνα (6ος αιώνας π.Χ.).

Το 1207 μ.Χ. έγινε έδρα του Δουκάτου της Νάξου (η του Αρχιπελάγους). Το 1537 λεηλατήθηκε από τον Μπαρμπαρόσα και στη συνέχεια κατακτήθηκε από τους Τούρκους. Απελευθερώθηκε στον αγώνα του 1821.

Πέτρινο σκεύος (2800 - 2200 π.Χ.).

ΚΙΜΩΛΟΣ. Η Κίμωλος, σύμφωνα με τη μυθολογία, πήρε το όνομά της από τον ιδρυτή της Κίμωλο. Η ιστορία της ήταν πάντα συνδεδεμένη με της γειτονικής Μήλου. Στην περίοδο της Φραγκοκρατίας ήταν γνωστή με το όνομα Αρζαντιέρα.

ΜΗΛΟΣ. Η Μήλος, κατοικημένη από τα προϊστορικά χρόνια, γνώρισε μεγάλη ακμή στην περίοδο του Κυκλαδικού πολιτισμού. Στη διάρκεια της ελληνιστικής περιόδου ανήκε στους Μακεδόνες και γνώρισε μια νέα περίοδο ακμής. Ακολουθεί η περίοδος της Ρωμαιοκρατίας, κατά την οποία η Μήλος συνεχίζει να ακμάζει.

Το λιμάνι της Μήλου (Αδάμας) είναι ένα από τα μεγαλύτερα φυσικά λιμάνια της Μεσογείου και σχηματίστηκε από τον κρατήρα ενός ηφαιστείου.

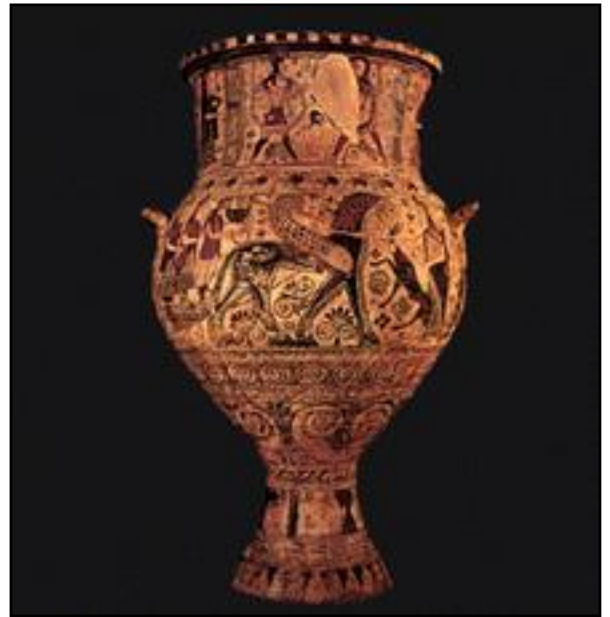

Κατά τη διάρκεια της Φραγκοκρατίας η Μήλος ανήκε στους Βενετσιάνους. Ληλατήθηκε από τον Μπαρμπάροσα το 1537 και υποτάχθηκε στους Τούρκους λίγο αργότερα. Απελευθερώθηκε με τις υπόλοιπες Κυκλάδες στην επανάσταση του 1821.

Τα Γλαρονήσια (ηφαιστειακής προέλευσης) από βασάλτη. Βρίσκονται στο βόρειο τμήμα της Μήλου.

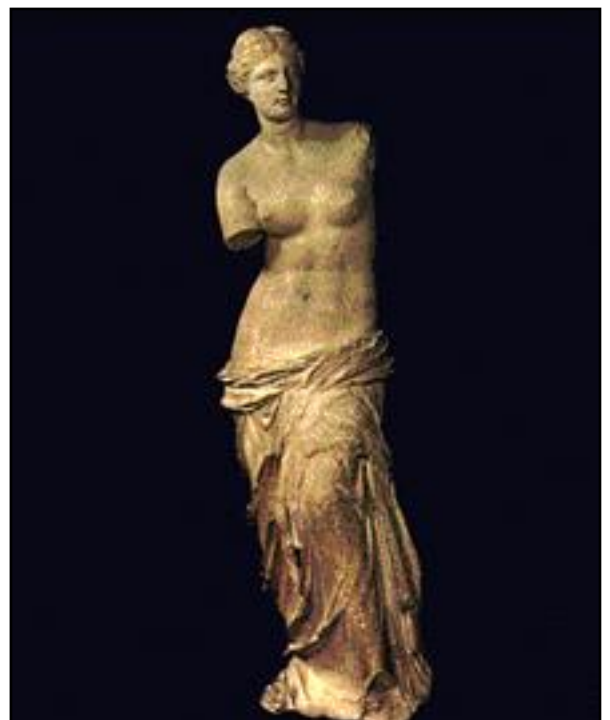
Αμφορέας του 620 π.Χ.

Ο Ποσειδώνας της Μήλου (2ος αιώνας π.Χ.).

Και η Αφροδίτη της Μήλου (2ος αιώνας π.Χ.).

ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ

Πρώτοι κάτοικοι της Φολέγανδρου ήταν Κάρες και Φοίνικες. Στα ιστορικά χρόνια αποικήθηκε από Δωριείς και ήταν μέλος της Αθηναϊκής Συμμαχίας.

Το λιμάνι της Φολέγανδρου.

Υποδουλώθηκε από τους Ρωμαίους και χρησίμευσε ως τόπος εξορίας. Γνώρισε πολλές πειρατικές επιδρομές.

ΣΙΚΙΝΟΣ

Το αρχαίο όνομα της Σίκινου ήταν Οινόη και το όφειλε στους πλούσιους αμπελώνες της. Σίκινος ονομαζόταν ο πρώτος της οικιστής, ο γιος του Θόαντος, βασιλιά της Λήμνου.

Η ιστορία της ακολούθησε την τύχη των άλλων Κυκλάδων. Το 1774 το νησί λεηλατήθηκε από πειρατές. Απελευθερώθηκε από τους Τούρκους στην επανάσταση του 1821.

Τα δώματα των σπιτιών στις Κυκλάδες χρησιμεύουν συχνά σαν δεξαμενές, αφού το νερό είναι συνήθως λιγοστό.

ΙΟΣ. Η Ίος ή Νιος πρωτοκατοικήθηκε από Φοίνικες και συνδέθηκε με παραδόσεις σχετικές με τη γέννηση και τον θάνατο του Ομήρου. Εδώ λέγεται πως βρισκόταν και ο τάφος του. Στους ιστορικούς χρόνους αποικήθηκε από Ίωνες, έγινε μέλος της Αθηναϊκής Συμμαχίας και αργότερα πέρασε στους Πτολεμαίους της Αιγύπτου.

Από το 1207 ανήκε στο Δουκάτο της Νάξου, γνώρισε πολλές πειρατικές επιδρομές και το 1537 κατακτήθηκε από τους Τούρκους. Απελευθερώθηκε στην επανάσταση του 1821.

Οι ανεμόμυλοι είναι χαρακτηριστικά στοιχεία της Ίου και των άλλων Κυκλάδων.

ΜΙΚΡΕΣ ΚΥΚΛΑΔΕΣ

Μικρές Κυκλάδες ονομάζονται μερικά μικρά κατοικημένα ή ακατοίκητα νησιά που βρίσκονται ανάμεσα στη Νάξο, την Ίο και την Αμοργό.

Τα πιο μεγάλα από αυτά είναι: Ηρακλειά, Σχοινούσα, Κουφονήσια, Κέρος και Δονούσα.

Μαρμάρινο ειδώλιο αυλητή (2800 - 2200 π.Χ.).

Τα περισσότερα από αυτά τα νησιά ήταν κατοικημένα από τα προϊστορικά χρόνια. Στην Κέρο ήρθαν στο φως πολύ σημαντικά ευρήματα των πρωτοκυκλαδικών χρόνων.

Μαρμάρινο ειδώλιο αρπιστή (2800 – 2200 π.Χ.).

ΑΜΟΡΓΟΣ

Η Αμοργός στην αρχαιότητα είχε τρεις πόλεις: την Αρκεσίνη, τη Μινώα και την Αιγιάλη, αποικίες των Μιλησίων, των Σαμίων και των Ναξίων.

Άποψη της Χώρας με το κάστρο.

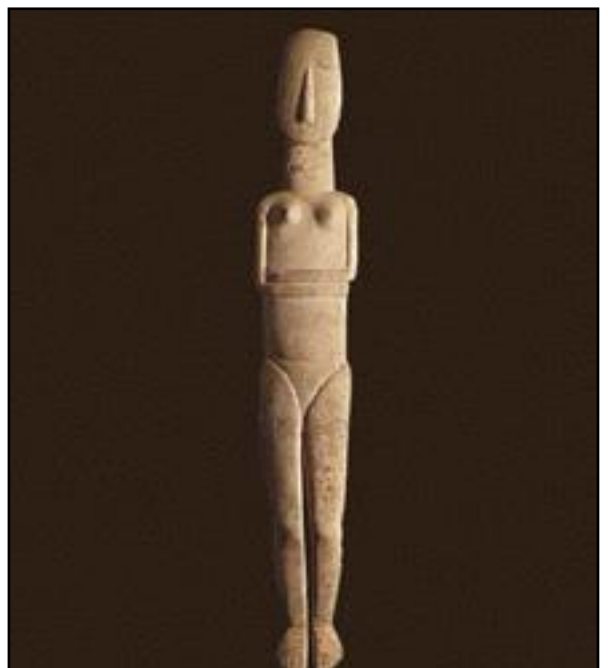

Η Αμοργός ήταν γνωστή για τα έξοχα αμοργιανά υφάσματα της.

Ο όρμος της Αιγιάλης.

Σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας του, το νησί γνώρισε πολλές πειρατικές επιδρομές.

Μεγάλο μαρμάρινο ειδώλιο από την Αμοργό, δείγμα της αρχαίας κυκλαδικής τέχνης που αναπτύχθηκε την εποχή του Χαλκού (2800 - 2200 π.Χ.).

Στα Βορειοανατολικά, πάνω σ' έναν απόκρημνο βράχο, 300 μέτρα πάνω από τη θάλασσα, είναι κτισμένο το μοναστήρι της Χοζοβιώτισσας, που ιδρύθηκε τον 11ο αιώνα από τον αυτοκράτορα Αλέξιο Κομνηνό.

ΘΗΡΑ – ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

Στην αρχαιότητα η Θήρα ονομαζόταν Στρογγύλη, αναφέρεται όμως και σαν Καλλίστη. Ήταν κατοικημένη από τα προϊστορικά χρόνια (3.200 π.Χ.) Το νησί άκμαζε μέχρι την έκρηξη του ηφαιστείου (1.500 π.Χ.) που άλλαξε την ιστορία της Ελλάδας.

Δωριείς άποικοι εγκαταστάθηκαν γύρω στα 1.000 π.Χ. και από το όνομα του αρχηγού τους ονομάστηκε Θήρα.

Στη Νέα Καμένη το έδαφος είναι νεκρό και ζεστό, ενώ από το ηφαίστειο βγαίνει θειάφι και ζεστός αέρας. Θερμές πηγές υπάρχουν και στη γειτονική Παλαιά Καμένη.

Η στρατηγική θέση του νησιού είχε σαν αποτέλεσμα να χρησιμοποιηθεί στα ελληνιστικά χρόνια από τους Πτολεμαίους της Αιγύπτου ως καταφύγιο πλοίων, οπότε και ιδρύθηκε το λιμάνι Ελευσίνα.

Τα Φηρά είναι η πρωτεύουσα του νησιού. Είναι κτισμένα στο χείλος της «καλντέρας» που δημιούργησε η έκρηξη του ηφαιστείου.

Το όνομα Σαντορίνη είναι παραφθορά του ιταλικού «Σάντα Ειρήνη» από ομώνυμο ναΐσκο της εποχής της κυριαρχίας του Δούκα της Νάξου.

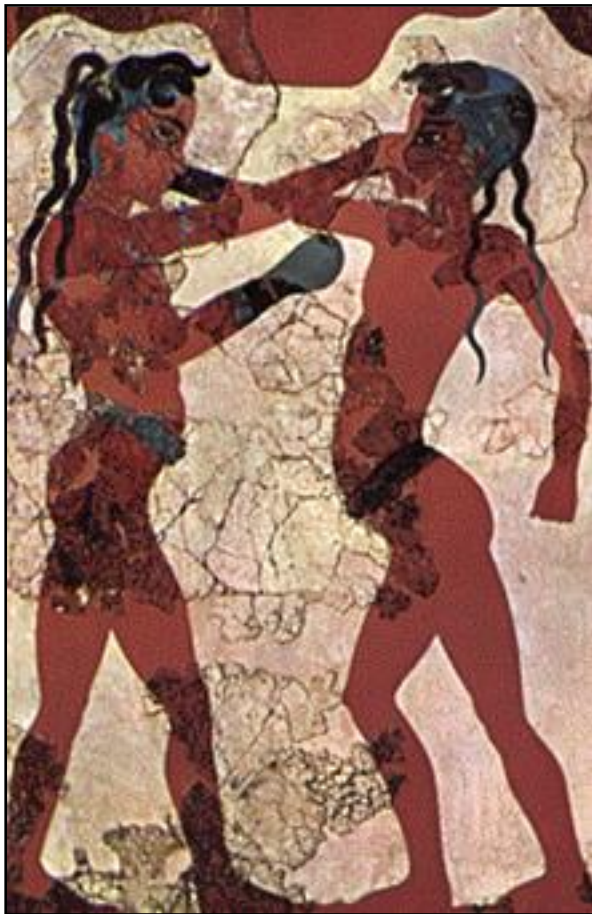
Τα σπίτια στα Φηρά είναι κατασκευασμένα το ένα δίπλα στο άλλο, άλλα σκαμμένα μέσα στον βράχο και άλλα κτισμένα πάνω σ' αυτόν.

Οι ανασκαφές έφεραν στο φως μια μεγάλη προϊστορική πόλη στην περιοχή «Ακρωτήρι».

Εδώ φαίνεται η «Τριγωνική πλατεία».

Τοιχογραφία των νεαρών πυγμάχων.

Ο πολιτισμός του «Ακρωτηριού» συνδυάζει στοιχεία του Κυκλαδικού και του Μινωικού πολιτισμού.

Ένας ψαράς (τοιχογραφία).

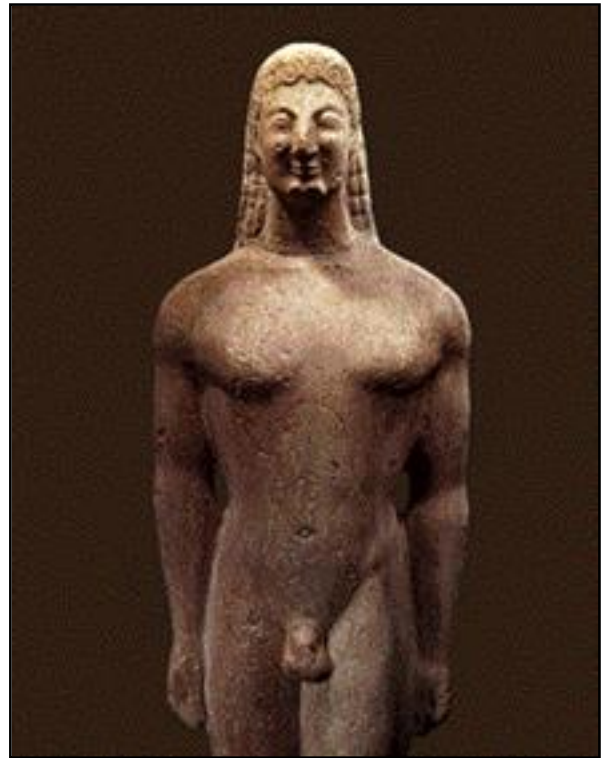
Αντιλόπες (τοιχογραφία).

Αγγείο από τον πολιτισμό του Ακρωτηριού.

Ο Κούρος που είναι γνωστός και ως ο Απόλλων της Θήρας (6ος αιώνας π.Χ.).

Ο δεύτερος πολιτισμός άνθισε στη Θήρα από τον 9ο αιώνα π.Χ. ως την επικράτηση του Χριστιανισμού.

ΑΝΑΦΗ

Σύμφωνα με τη μυθολογία, η Ανάφη πήρε το όνομά της από τους Αργοναύτες, στους οποίους το φανέρωσε ο Απόλλωνας με φωτεινό σημάδι για να σωθούν από την καταιγίδα.

Πρώτοι κάτοικοι του νησιού ήταν οι Φοίνικες, τους οποίους διαδέχθηκαν οι Δωριείς. Ακολούθησε στη συνέχεια την τύχη των υπόλοιπων Κυκλάδων.

Χαρακτηριστική άποψη της Χώρας.

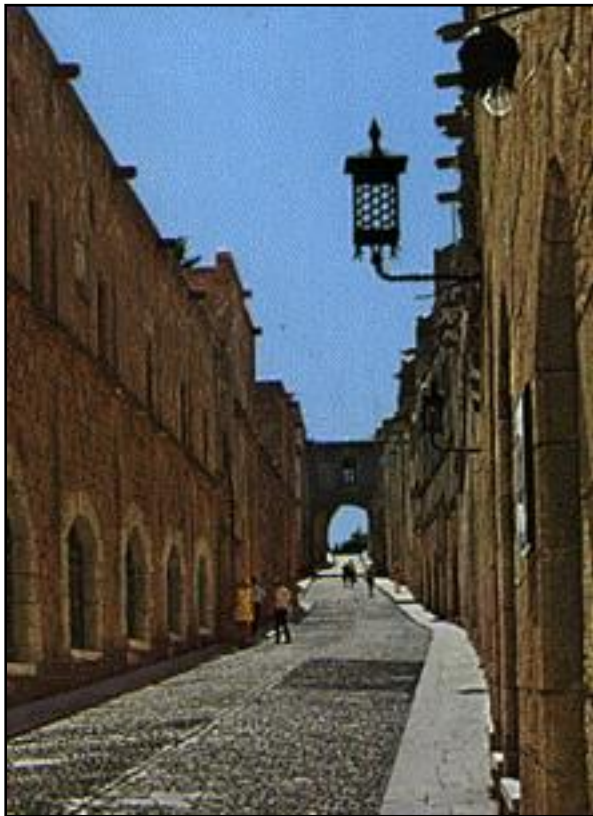
ΡΟΔΟΣ. Σύμφωνα με την Ιλιάδα, ο Τληπόλεμος ήταν ο πρώτος που αποίκισε τη Ρόδο και έλαβε μέρος στην Τρωική εκστρατεία με τρία καράβια. Οι Δωριείς κατοίκησαν τις τρεις πόλεις της Ρόδου: τη Λίνδο, την Κάμιρο και την Ιαλυσό. Στα τέλη του 5ου αιώνα π.Χ. οι τρεις πόλεις ενώθηκαν σε μία: τη Ρόδο.

Στους Μεσαιωνικούς χρόνους η Ρόδος περιήλθε διαδοχικά στην εξουσία πολλών ξένων κατακτητών. Η περίοδος της κυριαρχίας των Ιπποτών του Αγίου Ιωάννη άφησε έντονα τα σημάδια της στο νησί. Αυτούς τους διαδέχθηκαν, το 1522, οι Τούρκοι και τους Τούρκους, το 1912, οι Ιταλοί. Και μόλις το 1948 η Ρόδος ενώθηκε με την Ελλάδα.

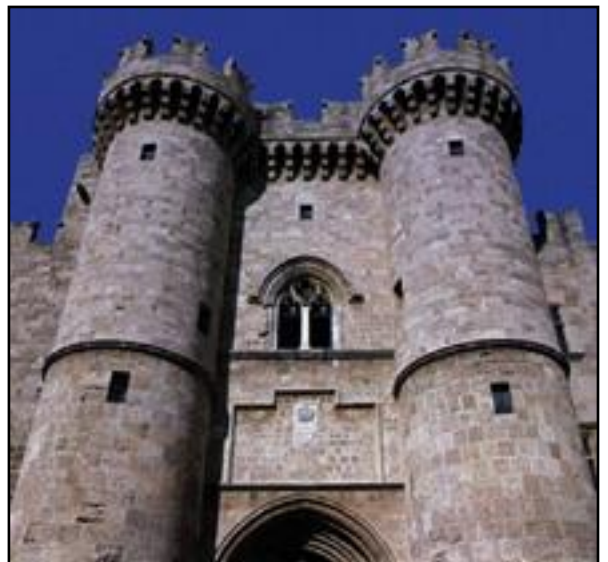
Ο Κολοσσός της Ρόδου ήταν έργο του γλύπτη Χάρη του Λίνδιου – αρχές 3ου αιώνα π.Χ. Ο Κολοσσός, ένα από τα επτά θαύματα του κόσμου, ήταν ένα χάλκινο άγαλμα του θεού Ήλιου, ύψους 31 μέτρων, στημένο στην είσοδο του λιμανιού. Ο Κολοσσός γκρεμίστηκε από έναν σεισμό το 227 π.Χ. Τον 7ο αιώνα μ.Χ. οι Σαρακηνοί, που κατέλαβαν το νησί, τεμάχισαν το άγαλμα και χρησιμοποίησαν το μέταλλό του.

Αναπαράσταση του Κολοσσού.

Η οδός των Ιπποτών που οδηγεί στο Παλάτι.
Ένας από τους καλύτερα συντηρημένους
μεσαιωνικούς δρόμους στην Ευρώπη.

Το Παλάτι του Μεγάλου Μαγίστρου.

Οι ιαματικές πηγές της Καλλιθέας.

Η κοιλάδα με τις πεταλούδες. Τον Ιούνιο και τον Ιούλιο εκατομμύρια πεταλούδες έρχονται σ' αυτή την κοιλάδα για να γεννήσουν.

Τα νομίσματα της πόλης της αρχαίας Ρόδου είχαν στη μια τους όψη το κεφάλι του θεού Ήλιου και στην άλλη όψη το έμβλημά της, το ρόδο (το λουλούδι της ροδιάς).

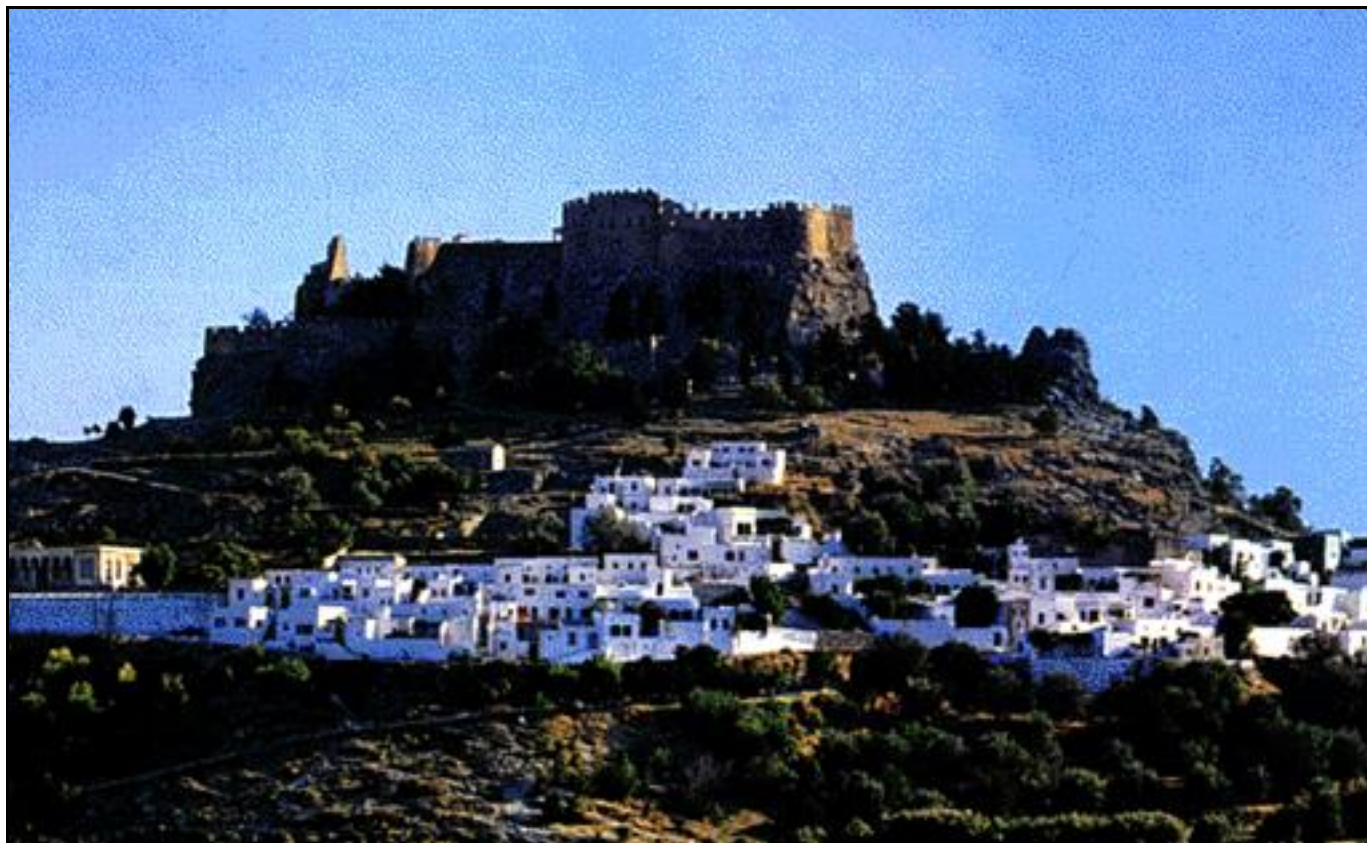
Το σύμπλεγμα του Λαοκόοντα, ένα διάσημο έργο ροδιακής τέχνης. Δείχνει τον Λαοκόοντα και τους γιους του θανάσιμα αγκαλιασμένους από τα φίδια που έστειλε ο Απόλλωνας.

Η λουόμενη Αφροδίτη. Η θεά γονατιστή στεγνώνει τα μαλλιά της (1ος αιώνας π.Χ.).

Η Λίνδος συμμετείχε στην πρώτη περίοδο της ακμής της Ρόδου μαζί με τις άλλες δύο Δωρικές πόλεις, την Κάμιρο και την Ιαλυσό. Πρωτοστάτησε στην ίδρυση αποικιών, στο εμπόριο και τη ναυτιλία. Στο πρώτο μισό του 6ου π.Χ. αιώνα κυβερνήθηκε για 40 χρόνια από τον Κλεόβουλο, έναν από τους επτά σοφούς. Η Λίνδος εξακολούθησε να κατοικείται σε όλες τις φάσεις της ιστορίας του τόπου. Στα Μεσαιωνικά χρόνια η Ακρόπολη οχυρώθηκε πρώτα από τους Βυζαντινούς και μετά από τους Ιππότες, ενώ στην Ιπποτική περίοδο ήταν ένα από τα ισχυρότερα φρούρια της Ρόδου.

Η Ακρόπολη της Λίνδου πάνω από το σημερινό χωριό.

Στη βάση του κάστρου είναι σκαλισμένο στο βράχο ένα ανάγλυφο καράβι που χρησίμευε ως βάθρο του αγάλματος του Αγήσανδρου.

Η μεσαιωνική είσοδος της Ακρόπολης της Λίνδου. Αριστερά το παλάτι του διοικητή του Ιπποτικού κάστρου.

Η Δωρική στοά και το μεγάλο κλιμακοστάσιο.

Μαρμάρινο κεφάλι του θεού Ήλιου (2ος αιώνας π.Χ.).

ΚΑΡΠΑΘΟΣ

Πρώτοι οικιστές του νησιού υπήρξαν οι Κρήτες και μετά οι Αργείοι. Πρωτεύουσα του νησιού είναι το λιμάνι στα Πηγάδια. Η πόλη είναι κτισμένη πλάι στη θέση του αρχαίου Ποτίδαιου, ενός από τους τέσσερις οικισμούς που αποτελούσαν την Τετράπολη της Καρπάθου.

Όλυμπος,
ένα παραδοσιακό χωριό της Καρπάθου.

Ανεμόμυλοι στον Όλυμπο.

Μενετές, άλλο ένα ορεινό χωριό της Καρπάθου.

Η παραλία της Κυρά-Παναγιάς.

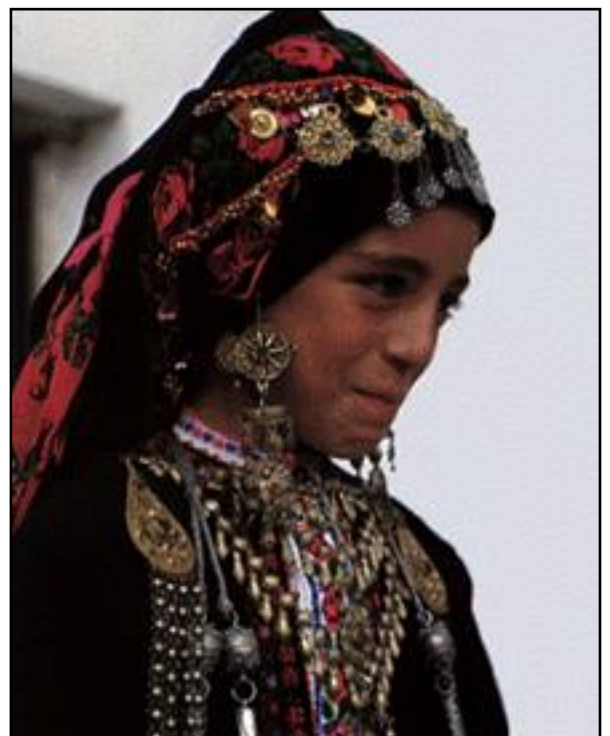

Η παραλία Αχάτα.

Μια γωνιά του Λαογραφικού Μουσείου της Καρπάθου.

Χαρακτηριστική παραδοσιακή γυναικεία ενδυμασία της Καρπάθου.

ΚΑΣΟΣ

Πρώτοι κάτοικοι του νησιού ήταν οι Φοίνικες. Το όνομά του πιθανόν προέρχεται από το φοινικικό Ικάς που σημαίνει αφρός.

Λιμάνι και πρωτεύουσα του νησιού είναι το Φρυ (Όρφυς). Στις 7 Ιουνίου 1824, μετά από προδοσία, οι Τούρκοι κατέλαβαν το νησί και το έκαψαν. Ελάχιστοι από τους κατοίκους σώθηκαν.

ΧΑΛΚΗ

Το νησί της Χάλκης ήταν κατοικημένο από την αρχαιότητα και φαίνεται πως πήρε το όνομά του από τα μεταλλεία χαλκού που υπήρχαν.

Όπως έδειξαν τα ευρήματα των ανασκαφών γνώρισε περιόδους ακμής στη διάρκεια της αρχαιότητας (10ος ως 5ος αιώνας π.Χ.).

ΣΥΜΗ

Το νησί ήταν κατοικημένο από την προϊστορική εποχή και σύμφωνα με τη μυθολογία εδώ γεννήθηκαν οι τρεις Χάριτες.

Στην αρχαιότητα ονομαζόταν Αίγλη, Μεταποντίς και αργότερα Σύμη από την ομώνυμη Νύμφη, γυναίκα του Ποσειδώνα και μητέρα του Χθόνιου.

Για πολλά χρόνια οι Συμιακοί ήταν γνωστοί σαν ναυπηγοί, ψαράδες και σφουγγαράδες που έφεραν στο νησί πολύ πλούτο και ναυτική δόξα.

Νεοκλασικό αρχοντικό.

Ανάμνηση αυτής της δόξας αποτελεί το αντίγραφο της τριήρους στο λιμάνι της Σύμης.

Γραφικός δρόμος στην πάνω πόλη.

Η Σύμη είναι γνωστή και σαν το νησί του Πανορμίτη, από το ομώνυμο μοναστήρι.

Το καθολικό της Μονής.

Τμήμα του Μουσείου της Μονής Πανορμίτη.

ΤΗΛΟΣ. Γύρω στα 1.000 π.Χ. εγκαταστάθηκαν στην Τήλο Δωριείς. Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο, τον 7ο αιώνα π.Χ. οι Τήλιοι πήραν μέρος, μαζί με τους Ρόδιους, στην ίδρυση της αποικίας της Γέλας.

Η ιστορία της Τήλου ακολούθησε τη μοίρα των υπόλοιπων Δωδεκανήσων.

Πολύ πριν φτάσουν οι πρώτοι κάτοικοι στο νησί, ζούσε εδώ ένα είδος προϊστορικών ελεφάντων, ύψους ενάμιση μέτρου, που σκελετοί τους βρέθηκαν στο σπήλαιο Χαρκαδιό.

ΝΙΣΥΡΟΣ

Πρώτοι κάτοικοι ήταν οι Κάρες και ακολούθησαν οι Φοίνικες που την ονόμασαν Πορφυρίδα. Από τους ιστορικούς χρόνους ακολούθησε την τύχη των υπόλοιπων Δωδεκανήσων.

Σύμφωνα με τη μυθολογία, ο Ποσειδώνας χάρισε τη Νίσυρο από την Κω όταν κυνηγούσε τον Γίγαντα Πολυβότη, στον οποίο αποδίδεται και η δημιουργία του ηφαιστείου του νησιού.

ΚΩΣ

Στη διάρκεια της Μυκηναϊκής περιόδου (15ος ως 12ος αιώνας π.Χ.) το νησί ήταν πυκνοκατοικημένο και πήρε μέρος στον Τρωικό πόλεμο.

Γύρω στο 700 π.Χ. αποτέλεσε, μαζί με την Αλικαρνασό, την Κνίδα, τη Λίνδο, την Ιαλυσό και την Κάμειρο, τη Δωρική εξάπολη.

Η παραλία της πόλης.

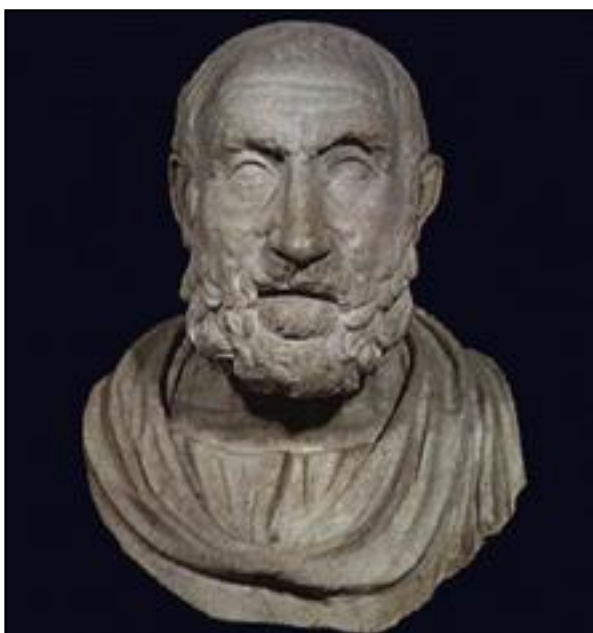

Στα μέσα του 4ου αιώνα π.Χ. κτίστηκε η πόλη της Κω.

Εδώ βλέπουμε τμήμα του ναού του Ασκληπιού. Το Ασκληπιείο της Κω ήταν ένα από τα σημαντικότερα θεραπευτήρια της αρχαιότητας.

Στο νησί γεννήθηκε ο Ιπποκράτης (460 ως 377 π.Χ.), ο πατέρας της Ιατρικής.

Σύμφωνα με την παράδοση αυτός ήταν ο πλάτανος του Ιπποκράτη. Τα κλαδιά του στηρίζονται σε κολόνες για να μην πέσουν.

ΑΣΤΥΠΑΛΛΑΙΑ. Το όνομά της είναι μάλλον Φοινικικό και προέρχεται από την παραφθορά φοινικικής λέξης που σημαίνει «τόπος χθαμαλός».

Η Χώρα με το ενετικό κάστρο της.

Η σπηλιά του Δράκου..

ΛΕΡΟΣ

Στην αρχαιότητα, μαζί με την Κάλυμνο, ονομαζόταν Καλύδναι. Το σημερινό όνομα του νησιού προέρχεται από το επίθετο Λεράς που σημαίνει «ομαλή νήσος».

Το μεγάλο φυσικό λιμάνι στο Λακκί, από το 1912 ως το 1944, χρησιμοποιήθηκε από τους Ιταλούς σαν ναυτική βάση, με αποτέλεσμα να ζήσει φοβερούς βομβαρδισμούς στη διάρκεια του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου.

ΚΑΛΥΜΝΟΣ

Πρώτοι κάτοικοι της Καλύμνου ήταν οι Κάρες. Αργότερα, σύμφωνα με την παράδοση, ίδρυσε εκεί αποικία ο γιος του Ηρακλή, Θετταλός.

Το λιμάνι της Καλύμνου.

Στην Κάλυμνο λειτουργεί Σχολή Δυτών.
Σφουγγάρια από την Κάλυμνο.

Το λιμανάκι στο Βαθύ.

ΠΑΤΜΟΣ

Σύμφωνα με τη μυθολογική παράδοση εδώ κατέφυγε ο Ορέστης κυνηγημένος από τις Εριννύες. Την περίοδο της Ρωμαιοκρατίας το νησί χρησιμοποιήθηκε ως τόπος εξορίας.

Στα 1659 λεηλατείται από τον Μοροζίνη. Τον 18ο αιώνα ιδρύεται η περίφημη Πατμιάδα Σχολή.

Η Χώρα είναι κτισμένη γύρω από το καastroμονάστηρο του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου. Το μοναστήρι είναι καθαρά βυζαντινό οικοδόμημα που κτίστηκε τον 11ο αιώνα. Περιβάλλεται από τείχος με επάλξεις. Στο εσωτερικό βρίσκεται το καθολικό και πέντε παρεκκλήσια. Η βιβλιοθήκη του μοναστηριού περιλαμβάνει 900 χειρόγραφα, 2.000 έντυπα βιβλία και 13.000 έγγραφα.

Το σπήλαιο της Αποκαλύψεως. Από το 95 ως το 97 μ.Χ. έζησε εκεί εξόριστος ο Απόστολος Ιωάννης και έγραψε τα φοβερά κείμενα της Αποκάλυψης.

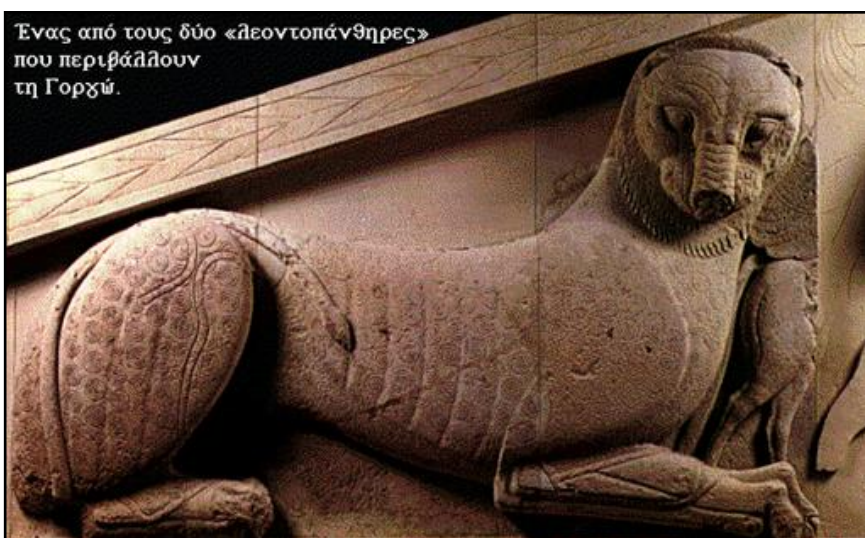

ΚΕΡΚΥΡΑ. Ο Όμηρος την αναφέρει ως χώρα των Φαιάκων. Εδώ βασίλευε ο Αλκίνοος, πατέρας της Ναυσικάς, που υποδέχθηκε τον Οδυσσέα. Το όνομα Κέρκυρα το πήρε αργότερα από το σχήμα του νησιού που μοιάζει με «κέρκον», δηλαδή ουρά. Στους Βυζαντινούς χρόνους ονομάστηκε Κορυφώ εξαιτίας των δύο κορυφών της Ακρόπολής της, όνομα που εξελίχθηκε αργότερα στο Κορφοί – εξ ου και Corfu.

Το 734 π.Χ. αποίκησαν το νησί οι Κορίνθιοι και ίδρυσαν την πόλη Κέρκυρα στα νότια της σημερινής πρωτεύουσας του νησιού. Γρήγορα η νέα αποικία έγινε αυτόνομη και αναπτύχθηκε ιδιαίτερα.

Η Γοργώ, κεντρική εικόνα στο αέτωμα του ναού της Άρτεμης (600 π.Χ.) που απεικονίζει τον μύθο του Περσέα.

Ένας από τους δύο «λεοντοπάνθηρες» που περιβάλλουν τη Γοργώ.

Ένας από τους δύο «λεοντοπάνθηρες» που περιβάλλουν τη Γοργώ.

Στην περίοδο της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας η Κέρκυρα γνώρισε, επίσης, μεγάλη ακμή. Δέχτηκε πολύ νωρίς τον Χριστιανισμό και υπέστη φοβερούς διωγμούς επί Διοκλητιανού.

Η εκκλησία του προστάτη του νησιού Αγίου Σπυρίδωνα χτίστηκε το 1590. Αφορμή για τις τέσσερις λιτανείες του λείψανου του Αγίου Σπυρίδωνα, που γίνονται κάθε χρόνο από την εποχή της Βενετικής κυριαρχίας, ήταν η απαλλαγή του νησιού από σιτοδεία και επιδημίες πανούκλας και η σωτηρία του από την τελευταία προσπάθεια των Τούρκων να καταλάβουν την Κέρκυρα.

Την κατέλαβαν κατά περιόδους οι Βενετοί, οι Τούρκοι, οι Γάλλοι, οι Ρώσοι και οι Άγγλοι.

Η σκάλα με τα αγάλματα μέσα στους κήπους που περιβάλλουν το Αχίλλειο.

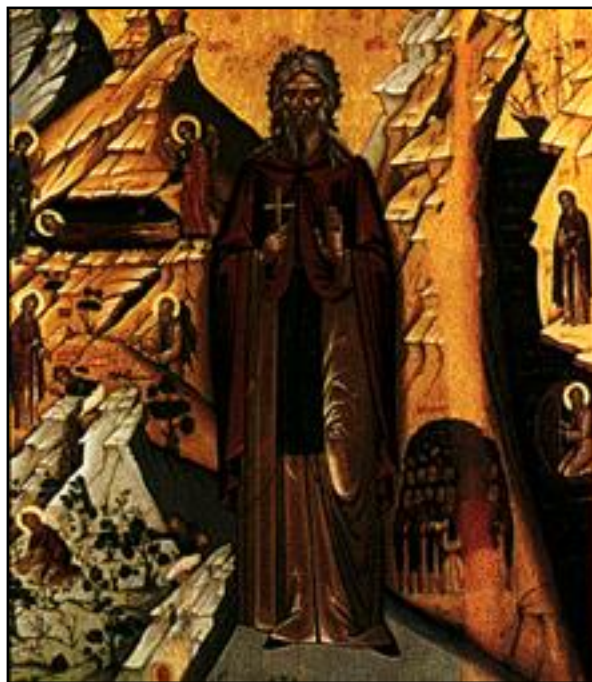

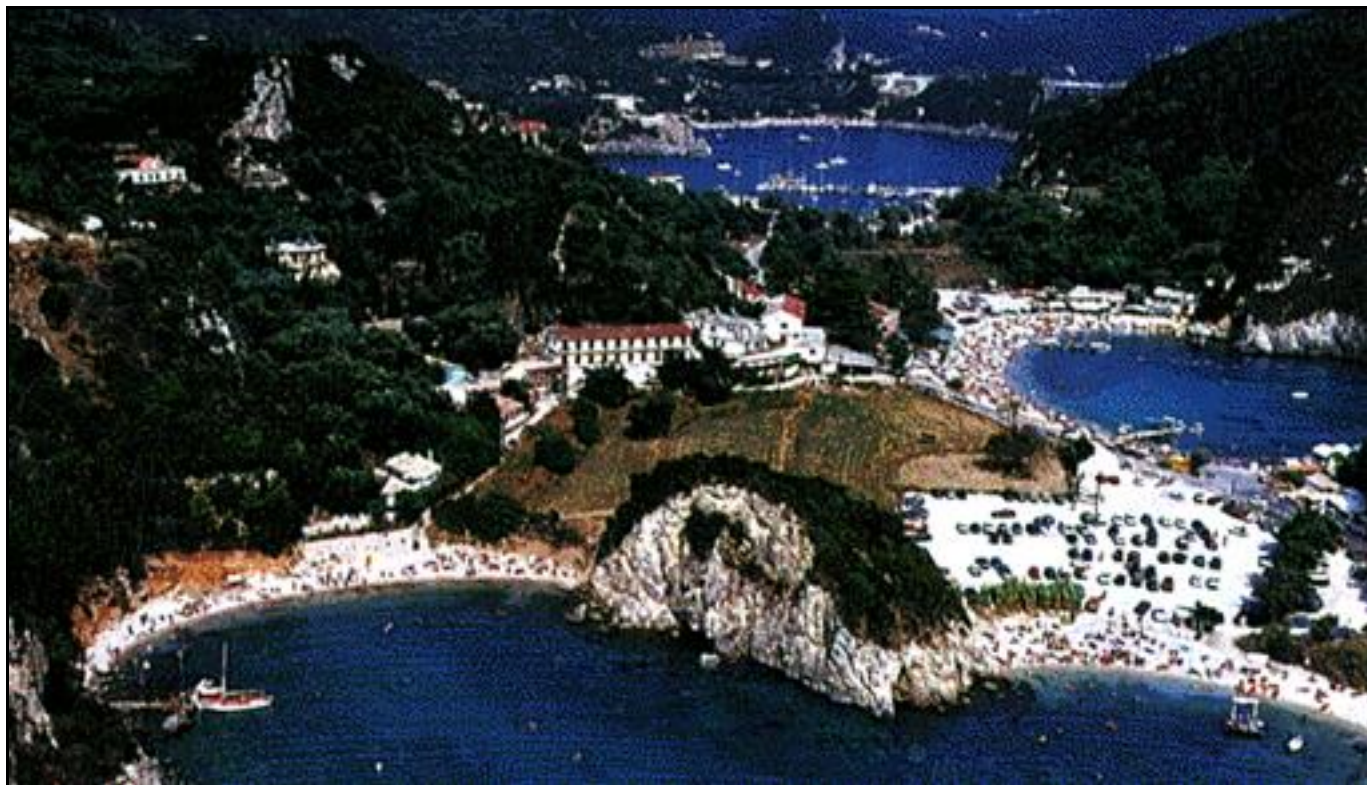
Το «Λιστόν» με τις τοξοστοιχίες της Σπιανάδας είναι κληρονομιά της Γαλλικής κατοχής.

Η Κέρκυρα ενώθηκε με την Ελλάδα (μαζί με τα άλλα νησιά του Ιονίου) το 1864.

Ο Άγιος Ιωάννης ο Ερημίτης και σκηνές από τον βίο του. Είναι έργο του 17ου αιώνα.

Η Παλαιοκαστρίτσα στη δυτική ακτή της Κέρκυρας.

ΠΑΞΟΙ

Οι Παξοί, κατοικημένοι από την αρχαιότητα, υπήρξαν πάντα συνδεδεμένοι με την Κέρκυρα. Πρωτεύουσά τους είναι ο Γάιος, που πήρε το όνομά του προς τιμή του μαθητή του Αποστόλου Παύλου, ο οποίος δίδαξε εκεί τον Χριστιανισμό.

Γάιος, πρωτεύουσα και λιμάνι των Παξών.

Στα αξιοθέατα των Παξών ανήκουν και οι πολυάριθμες σπηλιές που ονομάζονται «γκράβες», οι οποίες σχηματίστηκαν από τη διάβρωση που προκάλεσαν στις ακτές τα θαλασσινά νερά.

ΛΕΥΚΑΔΑ

Η Λευκάδα είχε κατοικηθεί από τα προϊστορικά χρόνια. Τα ερείπια της αρχαίας πόλης βρίσκονται σε απόσταση τριών χιλιομέτρων από τη σημερινή.

Το κάστρο της Αγίας Μαύρας.

Μια γωνιά του λαογραφικού μουσείου «Ορφέας».

Το σπίτι του ποιητή Βαλαωρίτη στη Μαδουρή.

Το κοσμοπολίτικο Νυδρί. Αριστερά ο Σκορπιός, το νησάκι του Αριστοτέλη Ωνάση.

Στο νοτιότερο ακρωτήριο, τον Λευκάτα, υπάρχουν τα ερείπια του ναού του Απόλλωνα. Εκεί, κατά την αρχαιότητα, ήταν ο τόπος της «θεοκρισίας». Έριχναν τους καταδικασμένους σε θάνατο από τα απόκρημνα βράχια, αφού τους εφοδίαζαν με τεχνητές φτερούγες. Αν δεν σκοτώνονταν στην πτώση, τους έσωζαν από τη θάλασσα λεμβούχοι που περίμεναν και θεωρούνταν πια αθώοι. Σύμφωνα με τη μυθολογία, η ποιήτρια Σαπφώ έπεσε από αυτόν τον βράχο απελπισμένη από τον έρωτά της για τον Φαέθωνα.

Μια από τις μαγευτικές παραλίες της Λευκάδας.

ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

Η Κεφαλονιά ήταν κέντρο μεγάλου και παλαιότατου πολιτισμού. Κατά την αρχαιότητα είχε τέσσερις μεγάλες πόλεις. Το όνομά της το οφείλει στον Αθηναίο Κέφαλο, γιο της Έρσης και του Ερμή. Η σημερινή πρωτεύουσα του νησιού, το Αργοστόλι, είχε καταστραφεί από σεισμούς το 1953.

Η ιστορία της Κεφαλονιάς ακολουθεί την ιστορία των άλλων νησιών του Ιονίου.

Η Κοργιαλένειος Βιβλιοθήκη με το Ιστορικό Αρχείο.

Το σκήνωμα του Αγίου Γεράσιμου,
προστάτη του νησιού.

Το Ληξούρι, που βρίσκεται απέναντι από το Αργοστόλι ήταν η πατρίδα του Λασκαράτου και του Τυπάλδου-Ιακωβάτου, στο σπίτι του οποίου στεγάζεται η ομώνυμη Βιβλιοθήκη.

Ένα σπάνιο γεωλογικό φαινόμενο αποτελούν οι Καταβόθρες του Αργοστολίου. Το θαλασσίνο νερό εισχωρεί συνέχεια στην ξηρά. Με τη συνεχή αυτή ροή κινούνται οι περίεργοι θαλασσινοί μύλοι. Τελευταία αποδείχθηκε ότι το νερό αυτό περνά κάτω από το βουνό της Κεφαλονιάς, τον Αίνο, και βγαίνει στην άλλη πλευρά του νησιού, τον Καραβόμυλο.

Η σπηλιά Μελισάνη με τη λίμνη στο κέντρο.

Ο κόλπος του Μύρτου.

ΙΘΑΚΗ. Η πατρίδα του Οδυσσέα. Χωρίζεται σε δύο τμήματα από έναν στενό ισθμό πλάτους ενάμιση χιλιόμετρο. Στο σημείο αυτό βρίσκεται και η πρωτεύουσα, το Βαθύ, μια μικρή πόλη με φυσικό λιμάνι.

ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Κατά την αρχαιότητα η Ζάκυνθος υπαγόταν στην Ιθάκη. Σε νεώτερους χρόνους ακολούθησε την τύχη των άλλων νησιών του Ιονίου. Κατακτήθηκε διαδοχικά από τους Ρωμαίους, του Νορμανδούς, τους Ενετούς, τους Ρώσους, τους Γάλλους και τους Άγγλους.

Η Ζάκυνθος υπήρξε πατρίδα πολλών συγγραφέων και ποιητών: του Σολωμού, του Κάλβου, του Ξενόπουλου και άλλων.

Το Μουσείο Σολωμού και επιφανών Ζακυνθίων στην ιστορική πλατεία του Αγίου Μάρκου.

Τα Μουσουλεία του Σολωμού και του Κάλβου.

Ο ναός του πολιούχου Αγίου Διονυσίου.

Το εσωτερικό του ναού της Αγίας Μαύρας.

Εικόνα του Χριστού στο Λαογραφικό μουσείο της Ζακύνθου.

Η περιοχή «Ναυάγιο», που πήρε το όνομά της από το παλιό ναυάγιο του καϊκιού που διακρίνεται στο βάθος.

Οι γαλάζιες σπηλιές.

Η χελώνα Καρέτα-καρέτα. Έρχεται το καλοκαίρι στην παραλία του Λαγανά για να γεννήσει μέσα στην άμμο τα αυγά της.

ΛΕΣΒΟΣ – ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Η Λέσβος οφείλει το όνομά της στον Λέσβο, τον αρχηγό των Θεσσαλών, οι οποίοι ίδρυσαν εκεί αποικία.

Πρωτεύουσα της Λέσβου είναι η Μυτιλήνη. Η Λέσβος γνώρισε μεγάλη ακμή και με τον στόλο της κυριαρχούσε στο Αιγαίο πριν καταληφθεί από τους Πέρσες.

Κατά τον Μεσαίωνα πέρασαν από το νησί πολλοί κατακτητές. Σαρακηνοί, Σταυροφόροι, Ενετοί, Τούρκοι. Ενώθηκε με την Ελλάδα το 1912.

Μόλυβος: ένα από τα χωριά της Λέσβου.

Τμήμα του απολιθωμένου δάσους στο Σίγρι της Μυτιλήνης. Απολιθωμένοι κορμοί δέντρων που σκεπάστηκαν πριν από ένα εκατομμύριο χρόνια με ηφαιστειακά υλικά.

Κομμάτι απολιθωμένου κορμού δέντρου.

Υπήρξε πατρίδα του σοφού Πιττακού, της ποιήτριας Σαπφούς, του συγγραφέα Θεόφραστου και άλλων.

Ο Πιττακός (αρχές 6ου αιώνα π.Χ.).

Νόμισμα από ήλεκτρο της Μυτιλήνης (5ος αιώνας π.Χ.).

Η πνευματική και καλλιτεχνική ακμή του νησιού συνεχίστηκε και στα νεώτερα χρόνια. Εδώ γεννήθηκαν ο Στρατής Μυριβήλης και ο λαϊκός ζωγράφος Θεόφιλος.

Ο Θεόφιλος ζωγραφισμένος από τον Γιάννη Τσαρούχη.

ΛΗΜΝΟΣ

Η Λήμνος ήταν κατοικημένη από τη νεολιθική εποχή. Το λιμάνι της Μύρινας, πρωτεύουσας της Λήμνου.

Η Μύρινα διατηρεί το αρχαίο της όνομα που το πήρε από μια Αμαζόνα.

Το κάστρο που υψώνεται πάνω από τη Μύρινα.

Στη διάρκεια της εποχής του Χαλκού, στην Πολιόχνη, αναπτύχθηκε ένας πολιτισμός που έφτασε σε μεγάλη ακμή από το 2.700 ως το 2.100 π.Χ., οπότε καταστράφηκε μάλλον από ισχυρό σεισμό.

Πρόκειται για έναν πολιτισμό ανάλογο της Τροίας.

Χρυσά κοσμήματα από την Πολιόχνη.

Σκουλαρίκια σε σχήμα παπαρούνας.

Λαμπρό δείγμα χρυσοχοΐας της Πολιόχνης.

Στην κλασική αρχαιότητα η Λήμνος ήταν εξαρτημένη από την Αθήνα. Στη συνέχεια πέρασε στους Μακεδόνες και ύστερα στους Ρωμαίους. Τη βυζαντινή εποχή υπαγόταν στο «Θέμα του Αιγαίου» και κατόπιν υποτάχθηκε στους Τούρκους. Απελευθερώθηκε το 1912.

Τρίποδη χύτρα με το κάλυμμά της (από τον πολιτισμό της Πολιόχνης).

ΧΙΟΣ

Οι Ίωνες άποικοι εγκαταστάθηκαν στη Χίο τον 8ο αιώνα π.Χ. και ανέπτυξαν έναν σημαντικό πολιτισμό. Τη βυζαντινή εποχή ανήκε στο «Θέμα του Αιγαίου» και, όπως όλα τα νησιά, μαστιζόταν από τις πειρατικές επιδρομές.

Το 1344 πέρασε στους Γενουάτες και το 1566 στους Τούρκους.

Χαρακτηριστικά σπίτια στο Πυργί.

Η Χίος κατάφερε να έχει διοικητικά και εμπορικά προνόμια εξαιτίας του μονοπωλίου της στη μαστίχη.

Το χωριό Ανάβατος μοιάζει με κάστρο.

Το 1822 η εξέγερσή της εναντίον των Τούρκων πνίγηκε στο αίμα. Από τις 100.000 των κατοίκων της σώθηκαν μόνο 30.000. Η σφαγή της Χίου επηρέασε τη στάση της Ευρώπης απέναντι στην ελληνική επανάσταση. Το 1912 ενώθηκε με την Ελλάδα.

Ο πίνακας «Η σφαγή της Χίου» του Ευγένιου Ντελακρούά.

ΨΑΡΑ

Τα Ψαρά ήταν κατοικημένα από τη Μυκηναϊκή περίοδο. Οι κάτοικοι ασχολούνταν πάντα με τη ναυτιλία.

Τα Ψαρά πρόσφεραν πολλά στην Επανάσταση του 1821 μέχρι που τα έκαψαν οι Τούρκοι το 1824, μετά από ηρωική αντίσταση των κατοίκων. Ελάχιστοι κάτοικοι διασώθηκαν τότε και κατέφυγαν στην Εύβοια και τη Σύρο.

Ψαριανός ήταν ο ήρωας της επανάστασης ο μπουρλοτιέρης Κωνσταντίνος Κανάρης.

ΣΑΜΟΣ. 1. Η Σάμος πρωτοκατοικήθηκε από Κάρες και Λέλεγες. Το 1.000 περίπου π.Χ. έφτασαν Ίωνες άποικοι. Γνώρισε μεγάλη ακμή τον 6ο και τον 5ο αιώνα π.Χ.

Πρωτεύουσα είναι το Βαθύ.

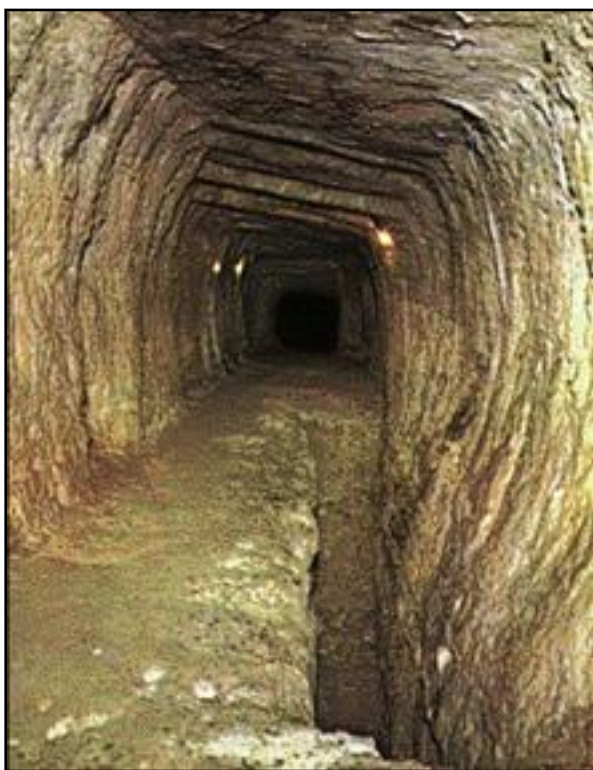

Τη βυζαντινή περίοδο υπαγόταν στο «Θέμα του Αιγαίου». Μετά την άλωση της Πόλης από τους Τούρκους η Σάμος ερημώνεται μέχρι τα μέσα του 16ου αιώνα.

Καρλόβασι, η δεύτερη πόλη του νησιού.

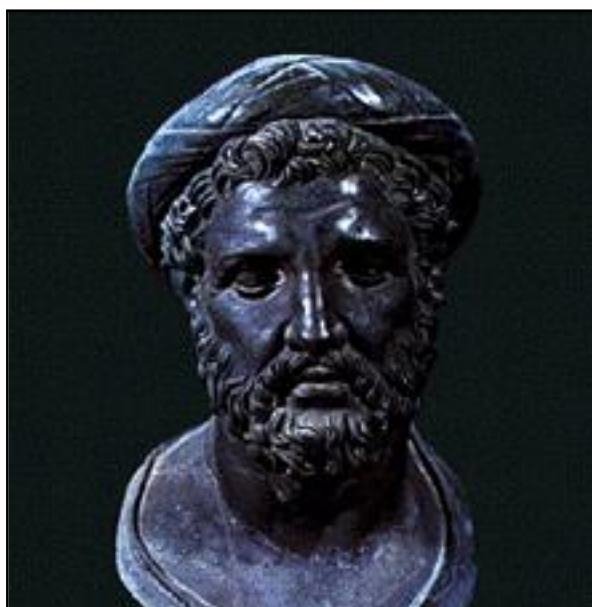
Πήρε ενεργό μέρος στην επανάσταση του 1821. Ενώθηκε με την Ελλάδα το 1912. Μεγάλες καταστροφές υπέστη και στον Β παγκόσμιο πόλεμο.

Το Πυθαγόρειο είναι κτισμένο στη θέση της αρχαίας πόλης, την οποία περιέβαλε τείχος μήκους 6400 μ. με 35 πύργους.

Το Ευπαλίνειο Υδραγωγείο στο Πυθαγόρειο ήταν ένα από τα μεγαλύτερα έργα της αρχαιότητας.

Πυθαγόρας ο Σάμιος:
Το σύμπαν ολόκληρο είναι αρμονία και αριθμός.

Σε απόσταση έξι χιλιομέτρων από το Πυθαγόρειο βρίσκεται το Ηραίο, το σημαντικότερο ιερό του νησιού κατά την αρχαιότητα, στο οποίο λατρευόταν η θεά Ήρα. Κατασκευάστηκε τον 7ο αιώνα π.Χ. και ήταν ένα από τα εφτά θαύματα του κόσμου. Καταστράφηκε από φωτιά. Σώζεται μόνο ένας κίονας, η «Κολόνα».

ΙΚΑΡΙΑ

Σύμφωνα με τη μυθολογία, ο γιος του Δαίδαλου Ίκαρος θάφτηκε στην Ικαρία. Και το πέλαγος που πνίγηκε ονομάστηκε Ικάριο. Κατοικήθηκε από Ίωνες τον 8ο αιώνα π.Χ.

Τη Βυζαντινή εποχή χρησίμευε ως τόπος εξορίας. Στα 1191 παραχωρήθηκε στους Βενετούς και το 1567 κατακτήθηκε από τους Τούρκους. Ενσωματώθηκε στην Ελλάδα το 1912.

Στην περιοχή του Άγιου Κήρυκου βρίσκονται πολλές ραδιούχες πηγές, για τις οποίες η Ικαρία ήταν γνωστή από την αρχαιότητα.

